

Courtisane festival

27-31 March 2024
Ghent, Belgium

notes on cinema

SELECTION

Works by Alison O'Daniel, Pedro Costa + Os Músicos do Tejo, Peter Hutton, Marlon Riggs, Morgan Quaintance, Jerry Tartaglia, Xiaolu Wang, Daniela Delgado Viteri, Jorge Jácome, Shadi Habib Allah, Emmanuel Van der Auwera, Shuang Li, Leyla Yenirce, Che Go Eun, Femke Herregraven, Miko Revarezza, Sylvain George, Oskar Alegria, Daphné Hérétakis, Antoinette Zwirchmeyr, Marthe Peters, Anouk De Clercq, Makino Takashi, Cao Guimaraes, Laure Prouvost, Ugo Rondinone, Colectivo Los Ingrávidos, Colectivo Silencio, Chick Strand, Bo Wang, Alexander Schellow, Jorge Cadena, Naomi Rincón Gallardo, Simon(e) Jaikiriuma Paetau, Natalia Escobar, Nós Também, Henrique Magalhães, Pedro Nunes, Lisette Ma Neza Ntukabumwe, Mourad Ben Amor.

4

WE HAVE LONG BEEN SILENT

Films by Gardi Deppe, Barbara Kasper, Brigitte Krause, Ingrid Oppermann & Tamara Wyss, Ingemo Engström, Ula Stöckl, Claudia von Alemann, Cristina Perincioli, Frauenfilmgruppe München, Helga Reidemeister.

34

THE SKIN OF THE WORLD — Propositions for a Cinema of Resonance

Films by Claudia von Alemann, Robert Beavers, Annik Leroy, Manon de Boer, Ernie Gehr, Christopher Harris, Little Egypt Collective, Sindhu Thirumalaisamy, Kamal Aljafari, Thom Andersen, Jia Zhangke, John Smith & Graeme Miller, Apichatpong Weerasethakul.

48

IT DRIPS, IT SPLASHES, IT BURNS, IT SCRAPES

Works by Monika Treut, Ariane Loze, Veneta Androva, Lotte Louise de Jong, Mariya Vasilyeva, Claudia Lomoschitz, Cynthia Carballo Segovia, Ann Marie Flemming, Laure Prouvost, Joan la Barbara, Natalia Papaeva, Panteha Abarshi, Elin Magnussen.

66

THINKING WITH DUB CINEMA

With Kodwo Eshun, Louis Henderson, Lynnée Denise.

Films by Victor Jara Collective / Rupert Roopnaraine, Sankofa Film and Video Collective / Isaac Julien, Pratibha Parmar, Derek Jarman, Black Audio Film Collective / John Akomfrah, William Raban.

76

POLITICS OF THE VOICE

Performances / readings by and talks with Loré Lixenberg, Audrey Chen, Esi Eshun, Nhã Thuyên, Jay Bernard, Elaine Mitchener & Neil Charles. Videos by Theresa Hak Kyung Cha.

88

PRACTICAL

94

FESTIVAL SCHEDULE

110

I AM A FILMWORKER FOR PALESTINE

January 16, 2024

As filmmakers and cinema workers, we are told our words and images have power, and that our work can help end injustice. For over 100 days, images of Israel's genocide in Gaza have flooded our screens, but this has not stopped the continuing atrocities. As human rights lawyer Blinne Ní Ghrálaigh stated at the International Court of Justice, this is "the first genocide in history where its victims are broadcasting their own destruction in real time in the desperate, so far vain hope that the world might do something."

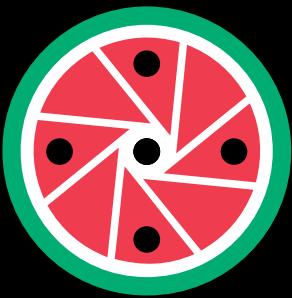
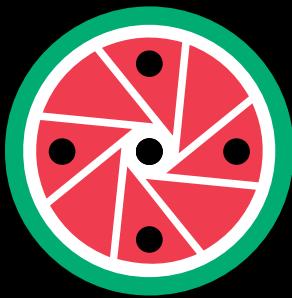
In just three-and-a-half months, the Israeli military has injured at least 61,000 people in Gaza and killed more than 24,000 people, at least 9,600 of whom are children, making this one of the deadliest aggressions in the 21st century. Palestinians in Gaza currently have no way to flee the bombs that have destroyed 70% of their homes, and have no access to water, food, fuel and electricity. We are shocked by the deaths of countless journalists, poets, and other artists who have been targeted by airstrikes. We mourn this loss of life, as we mourn the civilians killed on October 7th by Hamas, and those killed by Israeli soldiers and settlers in the West Bank since then.

We join a global solidarity movement to demand an immediate ceasefire in the region, an end to the 16-year siege on Gaza, and the release of all hostages and Palestinian prisoners. We echo the calls of Palestinians to address the root causes of this violence by ending the occupation and U.S. military funding to Israel. We reject the double standard that presumes that only the allies of the U.S. have a right to defend themselves.

We expect our shared cultural spaces to promote safety for filmmakers, artists and supporters who champion a free Palestine. And yet from Berlin to Los Angeles, our colleagues have been harassed, threatened, doxxed,

disciplined, censored and fired for voicing their opposition to a military campaign repeatedly deemed genocidal by human rights experts. We reject German cultural institutions' ban on workers who have supported the Palestinian right to self-determination, just as we reject the efforts to criminalize pro-Palestinian speech that have reached the halls of the United States Congress. We reject biased reporting by mainstream media that dehumanizes Palestinians, purposefully neglects crucial historical context, and continues to vilify Arab and Muslim communities. We reject the cynical weaponization of charges of anti-semitism that have been used to silence and condemn those calling for an end to genocidal violence and apartheid reality. In spite of this intimidation, we refuse silence, because speaking is the least we can do. We recognize the calls made by the Palestine Film Institute to hold international film festivals accountable, and in this moment of urgency we echo their call for filmmakers to use their platforms during Q&As, talks, and panels to read statements highlighting the Palestinian struggle. In spaces where safety and solidarity are lacking, we will create and ensure it.

In our capacity as filmmakers, actors, curators, film critics, and other workers essential to the international film industry, we stand for an end to genocide, apartheid, and repression, and we stand for the liberation of all people. We are aware that one day our community will create and champion films documenting this horrific genocide, yet many stay silent now, while we still have the chance to save lives. Our industry cannot continue with business as usual. We must do more than watch; we must act with conscience and continue to insist that Palestinian lives are equal to all others. We will not be complicit with anyone who acts otherwise.

We bevinden ons in donkere tijden. Terwijl we dit festival voorbereiden, kunnen we het onrecht in deze wereld niet aan ons laten voorbijgaan. Al meer dan 150 dagen zijn we getuige van een genocide in Gaza, een hoogtepunt van de voortdurende onderdrukking en het geweld dat het Palestijnse volk doormaakt.

In de programmering van Courtisane trachten we te luisteren naar de realiteiten van bezetting en verzet. Er is een constant engagement om stemmen te versterken van degenen die zich verzetten tegen onderdrukking, waaronder films over de Palestijnse bezetting en ontheemding.

Als platform voor film en audiovisuele kunsten beschouwen we het als onze verantwoordelijkheid om niet alleen te getuigen van onrechtvaardigheid, maar ook om actief deel te nemen aan het streven naar rechtvaardigheid. Courtisane is ervan overtuigd dat kunst en politiek onlosmakelijk verbonden zijn.

We moedigen andere organisaties en individuen aan om zich uit te spreken over de Palestijnse onderdrukking. Wij staan achter de verklaring van Film Workers for Palestine en willen deze graag delen met ons publiek en collega's. We nodigen je uit om deze verklaring te lezen en actie te ondernemen.

Ceasefire now!

Alejo Duclós, Anouk De Clercq, Bo Verpoten, Bob Mees, Charlott Vanthournout, Dirk Deblauwe, Ditte Claus, Emma Steurs, Eva van Tongeren, Gunther Fobe, Hennie Roukaerts, Kristofer Woods, Laura Persijn, Luzia Johow, Martin Putto, Michiel Devijver, Mireia Montané, Morgan Quaintance, Pieter-Paul Mortier, Rebecca Jane Arthur, Sacho Kris G., Sara Domínguez López, Stoffel Debuyssere, Vincent Stroep

LEARN MORE & SIGN THE STATEMENT:
filmworkersforpalestine.org

In the midst of profound darkness, as we prepare this festival, we can not ignore the weight of the world's injustices pressing upon us. We find ourselves amidst the aftermath of more than a harrowing 150 days witnessing a genocide in Gaza — a culmination of the ongoing oppression and violence endured by the Palestinian people.

Within the trajectory of Courtisane's programming lies a persistent commitment to listening to the realities of occupation and resistance. From the early days, we have sought to amplify the voices of those who challenge oppression, among them films on the Palestinian occupation and displacement.

As a platform for film and audiovisual arts, we consider it our responsibility to not only bear witness to injustice but to actively engage in the pursuit of justice. Courtisane stands firm in its belief that art and politics are inseparable.

We very much encourage other organizations and individuals to speak up about the Palestinian oppression. We stand behind the statement of Film Workers for Palestine and would like to share it with our audience and colleagues. We invite you to read this statement and take action.

Ceasefire now!

The Skin of the World is de titel van een van de verschillende en verscheidene programma's van het Courtisane festival van 2024. De titel is ontleend aan het werk van wijlen Jean-Luc Nancy, een van de grote denkers van de notie van luisteren. Tegen de stroom in van het dominante visuele begrip van onze wereld, heeft Nancy betoogd dat luisteren kan worden gezien als een opening naar resonantie, die tegelijkertijd een persoon openstelt voor zichzelf en voor een ander, in het proces van het zin geven en krijgen. Terwijl het oog op zoek gaat naar evidentie, buigt het oor naar resonantie. Terwijl het visuele neigt naar representatie, neigt het sonore eerder naar participatie.

Vragen over klank en weerklank, geluid en gevoel, vibratie en relatie zijn in overvloed aanwezig in deze festivaleditie. Een bijschrift bij onze openingsfilm, Alison O'Daniel's *The Tuba Thieves*, verwijst naar "stille lucht": een beschrijving van geluid, maar ook van sensatie en gedeelde substantie. Als geluid door ons heen resonert, zijn we geneigd om de betekenis ervan te begrijpen of om de resonantie te accepteren via de echokamers van het subject, wat ertoe kan leiden dat we ons afvragen hoe we in de wereld staan en hoe geluid ons en onze socialiteit beïnvloedt. Zoals Nancy ons eraan herinnert, is elk individu tegelijkertijd een sonoor lichaam voor zichzelf en een luisterend lichaam dat zelf weerklankt als het luistert naar het geluid van anderen.

"Hoe luisteren we naar het geluid van anderen?" is een vraag die in talloze programma's weerklankt. In *We Have Long Been Silent* geven door vrouwen gemaakte documentaires uit het West-Duitsland van de jaren 1970 een stem aan gemarginaliseerde vrouwen om voor zichzelf te spreken en hun eigen ervaringen te delen. Het programma *Shameless Memories from Latin America* geeft gehoor aan queer stemmen uit Mexico, Colombia en Brazilië die al te weinig worden gehoord. En *Politics of the Voice* bestaat uit een reeks performances, gesprekken en videowerken van kunstenaars die, zoals curator Elaine Mitchener opmerkte, "niet bang zijn voor het geluid van hun eigen stem — of die nu belichaamd, sonisch, visueel, gesproken, voorgedragen, geconverteerd, ongestemd of stil is".

Terwijl *The Skin of the World* een aantal voorzichtige voorstellen formuleert over wat een cinema van resonantie zou kunnen zijn, vraagt *Thinking with Dub Cinema* ons om ons een cine-poëtica van de echo voor te stellen. Hoe beweegt resonantie, hoe kan het ons laten bewegen en bewogen worden? Kan de voortdurende overschrijding van modaliteiten en grenzen ons een middel bieden om de relaties tussen de zintuigen — en tussen onszelf — opnieuw te overdenken? Inderdaad, zoals het begrip "de huid van de wereld" impliceert, is de wereld niet alles wat er tussen ons gebeurt?

The Skin of the World is the title of one of the various and varied programs in this year's Courtisane festival. It is borrowed from the work of the late Jean-Luc Nancy, one of the great thinkers on the notion of listening. Against the current of the dominant visual understanding of our world, Nancy has argued that listening can be perceived as an opening to resonance, which simultaneously opens a person to oneself and to another while gaining and giving sense. In the case of the eye, there is a making evident, while in the case of the ear, there is a making resonant. While the visual tends towards representation, the sonorous tends towards participation.

Questions of sounding and resounding, sound and sense, vibration and relation are abound in this festival edition. A caption in our opening film, Alison O'Daniel's *The Tuba Thieves*, refers to "quiet air": a description of sound but also of sensation and shared substance. As sound resonates through us, we are tempted to either understand its signification or to accept the resonance through the echo chambers of the subject, which may lead us to question our being in the world and how sound affects us and our sociality. As Nancy reminds us, any individual is at once a sonorous body for itself and a listening body that, itself, resounds as it listens to the soundings of others.

"How do we listen to the soundings of others?" is a question that reverberates throughout numerous programs. In *We Have Long Been Silent*, women-made documentaries from 1970s West Germany aim to give voice to marginalised women to speak for themselves and to narrate their own experiences. The program *Shameless Memories from Latin America* unearths all too unheard queer voices from Mexico, Columbia and Brazil. And *Politics of the Voice* consists of a series of performances, conversations and video works of artists who, as curator Elaine Mitchener has noted, "are not afraid of the sound of their own voices — whether embodied, sonic, visual, spoken, recited, conversed, unvoiced, silent".

While *The Skin of the World* formulates a set of tentative propositions of what a cinema of resonance could be, *Thinking with Dub Cinema* asks us to imagine a cine-poésie of the echo. How does resonance move, how can it make us move and be moved? Can its perpetual transgression of modalities and boundaries offer us a means of rethinking the relations between the senses — and between ourselves? Indeed, as the notion of "the skin of the world" implies, isn't the world everything happening between us?

SELECTION

Een dialoog tussen recente en herontdekte films
van kunstenaars en filmmakers die zich bewegen door
het uitgestrekte terrein van de audiovisuele kunsten.

A dialogue between recent and rediscovered films
by artists and filmmakers who work in the expanded
field of audiovisual arts.

THE TUBA THIEVES

SPHINX CINEMA - ZAAL 1

WOE/WED 27 MARCH 20:00

SPHINX CINEMA - ZAAL 3

ZAT/SAT 30 MARCH 11:00

The Tuba Thieves

Alison O'Daniel

2023, US, DCP, American Sign Language, English, 91 min

Tussen 2011 en 2013 vonden er in Zuid-Californië een aantal raadselachtige inbraken plaats: in een tiental middelbare scholen verdwenen er tuba's. Die gebeurtenissen vormden de inspiratie voor deze genre-overstijgende debuutfilm. Beeldend kunstenaar en filmmaker Alison O'Daniel, die zich identificeert als d/Doof, verbeeldt zich hoe een muziekgroep zou klinken zonder het diepe geluid van dit instrument en kaart de vraag aan wat 'luisteren' is. De film laveert tussen verschillende verhaallijnen in een mengeling van documentaire, verhalend/narratief en re-enscenering – één verhaallijn volgt een Deaf drummer die een gefictionaliseerde versie van zichzelf speelt, een andere volgt de scholen die met de diefstallen te maken krijgen – afgewisseld door ingenieuze interpretaties van historische concerten, van 4'33" van John Cage tot de laatste punkshow in de Deaf Club in San Francisco (georganiseerd door filmmaker en kunstenaar Bruce Conner).

The Tuba Thieves vertelt een verhaal aan de hand van geluid en de afwezigheid daarvan en omarmt de mogelijkheid van misverstanden en vertraging in een beschouwing over toegang en verlies. In deze ongeziene – en ongehoorde – filmische indruk van Los Angeles, waarin tekstuele bijschriften een rijke narratieve ruimte scheppen, spoort O'Daniel het (horende) publiek aan om zich auditief opnieuw af te stemmen.

From 2011 to 2013, a string of puzzling burglaries took place in Southern California: tubas went missing from a dozen high schools. This genre-defying debut film was sparked by these events. Imagining what a band might sound like stripped of its deepest sound, the visual artist and filmmaker Alison O'Daniel, who identifies as d/Deaf, asks what it means to listen. The film winds through storylines blending documentary, narrative, and reenactment – one centered on a Deaf drummer playing a fictionalized version of herself, another following the school communities dealing with the theft – with ingenious interpretations of history-making concerts, from John Cage's 4'33" to the last punk show at San Francisco's Deaf Club (organized by filmmaker and artist Bruce Conner), interspersed throughout.

A story told through sound and its absence, *The Tuba Thieves* embraces the possibility of miscomprehension and delay in a meditation on access and loss. Featuring a cinematic experience of Los Angeles rarely seen – or heard – before, and incorporating open captions as a rich narrative space, O'Daniel's work is profound in its prompt for (hearing) audiences to tune in differently.

"Ultimately, this film is a meditation on access and loss, and an investigation into what it means to steal, make, lose, own, protest against and legislate sound, and therefore inversely quiet and peace. The history of sound segregations is deeply embedded into the city through the design and mediation of sound. These choices declare an ownership over space and air, how sound travels through these substrates and who is allowed or obligated to hear it."

(Alison O'Daniel)

OPENING NIGHT

THE TUBA THIEVES

WOE/WED 27 MARCH 20:00

Voor de openingsavond is een ticket in voorverkoop nodig. Voor genodigden en geaccrediteerden is een reservatie nodig. (zie p. 97)

For the opening night a presale ticket is required. For guests and holders of an accreditation, a reservation is required. (see p. 97)

THE DAUGHTERS OF FIRE

MINARD

DON/THU 28 MARCH 18:00

DON/THU 28 MARCH 20:30

reservatie of ticket in voorverkoop vereist /
reservation or presale ticket required
www.courtisane.be (p. 97)

As Filhas do Fogo

The Daughters of Fire

Pedro Costa + Os Músicos do Tejo

2016, PT, stage production, ca. 60 min

Het diepgewortelde verlangen van filmmaker Pedro Costa om met muziek en zang te werken heeft geleid tot deze wonderlijke muzikale podiumproductie, tot stand gekomen in nauwe samenwerking met barokmuziekensemble Os Músicos do Tejo. *The Daughters of Fire* volgt het verhaal van drie jonge Kaapverdische zussen die in een Europese haven aankomen op de vlucht voor de zoveelste verwoestende uitbarsting van de Fogo-vulkaan. In dit onbekende land dwalen ze hand in hand terwijl ze hun verborgen angst oproepen door middel van muziek en zang. Deze voorstelling legde de basis voor een reeks films die Pedro Costa momenteel ontwikkelt.

Filmmaker Pedro Costa's deep-rooted desire to work with music and song has resulted in this wondrous musical stage production, created in close collaboration with baroque music ensemble Os Músicos do Tejo. *The Daughters of Fire* follows the saga of three young Cape Verdean sisters who arrive in a foreign European port fleeing yet another devastating eruption of the Fogo volcano. In this unknown country, they wander, hand in hand, evoking their secret fears through music and song. This stage production laid the groundwork for a series of films that Pedro Costa is currently developing.

Three sisters: Selma Uamusse, Karyna Gomes, Elizabeth Pinard
With: Miguel Serrão, Costa Neto, Fernando Guimarães
Os Músicos do Tejo - Marcos Magalhães - musical direction and organ / Marta Araújo - musical co-direction and harpsichord / Pedro Costa - direction / João Dias - film editing / Leonardo Simões - lighting / Hugo Leitão - sound / Ricardo Mesquita - image post-production / Denys Stetsenko and Álvaro Pinto - violins / Nuno Mendes - viola / Pedro Massarão - cello / Vicente Magalhães - double bass / José Carvalho - oboe / Marco Oliveira - guitar

Music and words by Henry Purcell, John Dowland, Claudio Monteverdi, Franz Schubert, J. W. Von Goethe, Luca Marenzio, Gyorgy Kurtág, Hanns Eisler, Bertolt Brecht, Johann Sebastian Bach, Giovanni Battista Pergolesi, Gil Scott-Heron & Brian Jackson, William Lawes, Marc Antoine Charpentier, Biagio Marini, Anton Chekhov.

Os Músicos do Tejo are supported by DGARTES - República Portuguesa, Biblioteca Nacional de Portugal and Câmara Municipal de Lisboa

Presented in collaboration with Film Fest Gent

In the presence of Pedro Costa

"The Cape-Verdian people have always endured the harshness of their native land, it's their fate to search for better lives all over this earth: Lisboa, Paris, Rotterdam, Boston. Fleeing yet another devastating eruption of the Fogo volcano, three young sisters arrive in a foreign European harbour. In this unknown country, they wander, hand in hand, conjuring their secret fears through music and song. Yet, no demons come to greet the young girls, instead a band of merry musicians seems to challenge their will to resist the charms of this new, deceiving society. A mysterious voice is heard: leaning against a high lava wall, a fellow Cape-Verdian, a comforting little radio on his lap, sings an old immigrant song of sorrow and hope. Above the wall, projected in light and shadow, appears the sinister face of a jester, part wild prophet, part junkie. He will lead us through the alleys and the days and nights of the suburban shantytown where thousands of immigrants barely survive. Later, under a blazing black sun, the three sisters reappear, tired and disillusioned as if they were carrying the whole world on their shoulders: they have now joined the working class, fully dressed in their cleaning ladies' uniforms. Once again, the band of musicians comes swirling round. The girls' voices join in a desperate prayer, sung in their native creole dialect. Falling under the spell of a melancholic lullaby, the sisters are separated; the two younger ones disappear behind the black wall while the eldest sings: 'in view of all the misery, people just throw their unbearable lives away...'"

CINE SESSION

KASK / SCHOOL OF ARTS
FILM STUDIO - FREE ENTRANCE
VRI/FRI 29 MARCH 11:00

Een gesprek met Pedro Costa over de aanwezigheid en het belang van geluid en muziek in zijn werk.

A conversation with Pedro Costa focused on the presence and importance of sound and music in his work.

In the context of the research project Echoes of Dissent (KASK & Conservatory / School of Arts Gent)

EFFORTS OF NATURE II

PADDENHOEK
DON/THU 28 MARCH 20:00

Een plaats voor het ensceneren van eindeloze materiële versies van het zelf of een degenerative fysieke hindernis die de uitgebreide mogelijkheden van de geest beperkt. Het menselijk lichaam kwam na Covid-19 opnieuw naar voren als een plaats van dualistische betwisting, net toen de immateriële mogelijkheden van het internet de theoretische veroudering ervan bedreigden. Dit programma beschouwt het menselijk lichaam als een gegrondte plaats voor affecten, genoegens en ziekten; en als een drager waardoor vleeselijke werkelijkheden tot transcendentale ervaringen leiden. De films onderzoeken van steden tot begraafplaatsen wat het lichaam omhult, wat de geest bevrijdt en hoe deze twee condities misschien niet zo gescheiden zijn als gedacht.

A site for staging endless material versions of the self or a degenerative physical encumbrance limiting the expansive possibilities of the mind; the human body after Covid-19 re-emerged as a site of dualistic contestation just when the internet's immaterial possibilities threatened its theoretical obsolescence. This combined programme of works considers the human body as both grounded locus for affects, pleasures and illnesses; and as a vessel through which carnal realities lead to transcendental experience. From cities to cemeteries the films explore what encases the body, what sets the mind free, and how these two conditions may not be as separate as we think.

NEW YORK PORTRAIT, CHAPTER I

AFFIRMATIONS

New York Portrait, Chapter I

Peter Hutton

1979, US, 16mm, silent, 16 min

New York gezien door het unieke compositiorische kader van Huttons 16mm-camera. De hartslag van het straatleven speelt geen rol in *New York Portrait*. De dichte grootstedelijke bevolking en de imposante urbane omgeving maken plaats voor Huttons aandacht voor de primaire kracht van een universele aanwezigheid. Met oog voor het buitengewone in het gewone (en als filmmaker met een zeldzaam geduld dat kan wachten tot zulke momenten zich aandienen) richt Hutton zijn camera op de wolken om zwervende vogels te vinden, of keert hij zijn lens terug op zijn appartement om vaak verbazingwekkende momenten van transitie en poëtische stilstand in het dagelijks leven te capteren.

New York seen through the unique compositional frame of Hutton's 16mm camera. The pulse of street life finds no role in *New York Portrait*. The dense metropolitan population and imposing urban locale disappear before Hutton's concern for the primal force of a universal presence. With an eye for the extraordinary in the ordinary (and as a filmmaker in possession of a rare patience who can wait for such moments to appear) Hutton points his camera toward the clouds to find flocks of birds, or turns it back to his apartment to capture frequently astonishing moments of transition and poetic stasis in everyday life.

Affirmations

Marlon Riggs

1990, US, video, sound, 10 min

Marlon Riggs drukt de hoop, dromen en verlangens van homoseksuele zwarte mannen uit in deze ode aan de empowerment van queer Afro-Amerikanen. *Affirmations*, opgebouwd rond fragmenten uit interviews en protestbeelden van *Tongues Untied*, begint als een openhartige, sekspositieve confessie over een eerste penetratie en evolueert naar een opzwepend koor van oproepen tot vrijheid, erkenning en inclusiviteit.

Marlon Riggs expresses the hopes, dreams, and desires of gay Black men in this ode to queer African American empowerment. Built around outtakes of interview and protest footage from *Tongues Untied*, *Affirmations* begins as a candid, sex-positive confessional about first-time penetration and evolves into a rousing chorus of calls for freedom, recognition, and inclusion.

Telephone Booth Number 905 1/2

Pedro Pietri

US, spoken word, 1 min

Efforts of Nature

Morgan Quaintance

2023, UK, digital, English spoken, 19 min

Door het combineren van lage resolutie opnames, 16mm film en satellietbeelden, overschouwt *Efforts of Nature* het verstrijken van de tijd, processen van verandering en ontbinding vanuit twee verre perspectieven: het existentiële niveau van het lichaam en het planetaire niveau van veranderende geologische omstandigheden.

Combining low resolution footage, 16mm film and satellite imagery, *Efforts of Nature* considers the passage of time, processes of change and dissolution from two distant perspectives: the existential level of the body and the planetary level of shifting geological conditions.

Puerto Rican Obituary (excerpt)

Pedro Pietri

US, spoken word, 4 min

Ecce Homo

Jerry Tartaglia

1989, US, 16mm, sound, 7 min

Ecce Homo ("aanschouw de man") maakt gebruik van optisch geprint filmmateriaal. In de jaren tachtig werd, door de AIDS-hysterie in de Verenigde Staten, alle homoseksualiteit opnieuw beschouwd als in wezen pornografisch, politiek incorrect, zondig of een gevaar voor de volksgezondheid. *Ecce Homo* is een oproep om gay power te herwinnen.

Ecce Homo ("behold the man") employs optically printed footage. In the 1980s, thanks to AIDS hysteria in the United States, all gay sexuality was once again considered to be essentially pornographic, politically incorrect, sinful or a public health hazard. *Ecce Homo* is a call to reclaim gay power.

A Thousand Times You Lose your Treasure

Hoa Nguyen

US, spoken word, 30 sec

EFFORTS OF NATURE

ECCE HOMO

THE BAMBOO GARDEN

The Bamboo Garden

Xiaolu Wang

2023, CN-NX, digital, Mandarin Chinese & Ningxia dialect spoken, English subtitles, 11 min

Een opname in één take van het bezoek van een gezin aan het bamboebos aan de voet van het Helan-gebergte.

A one take recording of a family's visit to the bamboo green at the foot of the Helan Mountains.

Curated by Morgan Quaintance

In the presence of Morgan Quaintance & Xiaolu Wang

SHADI HABIB ALLAH / EMMANUEL VAN DER AUWERA / SHUANG LI / LEYLA YENIRCE / CHE GO EUN / FEMKE HERREGRAVEN

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
DON/THU 28 MARCH 20:00

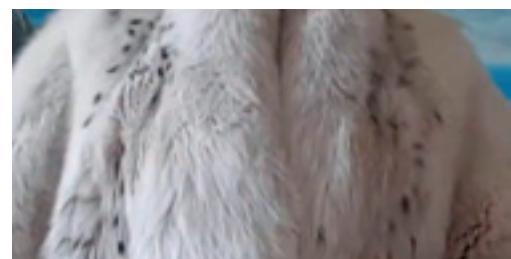
M-1

Shadi Habib Allah

2022, PS, DCP, sound, 15 min

Terwijl de bevolking verdeeld is over voorstanders van het ruimen van en anderen pleiten voor het behoud van de wildernis, stelt de huidige Canis Lupis in Noorwegen en Zweden de betekenis van natuur en wildheid ter discussie. Gereguleerd en gemonitord door overheidstechnologieën, is de huidige wolf een technisch dier dat heen en weer slingert tussen behoud en uitroeiing. Voor Per Segerbäck, een ingenieur die allergisch is voor elektromagnetische frequenties, is leven alleen mogelijk buiten de stad, dichter bij die wildernis. Met behulp van gps, radiogolven en gevonden beelden, lijkt *M-1* een territorium tussen het zichtbare en onzichtbare in kaart te brengen.

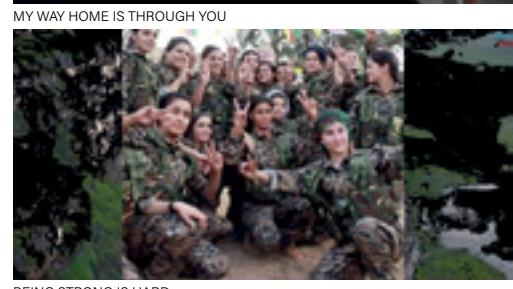
While people are divided over those in favor of culling and others who advocate for the preservation of wilderness, the current Canis Lupis in Norway and Sweden questions the very meaning of naturalness and wildness. Regulated and moderated through technologies of government, the current wolf of the wildlife is a technical animal tipping across zones between preservation and eradication. For Per Segerbäck, an engineer who is allergic to electromagnetic frequencies, life is only possible outside the city, closer to that wilderness. Through gps, radio waves and found images, *M-1* seems to map a territory between the visible and the invisible.

M-1

WHITE CLOUD

White Cloud

Emmanuel Van der Auwera

2023, BE, DCP, sound, 19 min

White Cloud ontgint de vruchtbare velden van AI-gegenererde video, NPC-liefjes en het militaire trainingsapparaat van deep learning om de exploitatie van zeldzame aardmetalen te bespreken. Het leven reageert voorwaardelijk op de mogelijkheden van elektronische systemen. Van der Auwera kijkt naar de diepe onderbuik van deze technologieën en de zelden besproken relatie tussen de ingewanden van de aarde en de dromen van de mensheid over de ruimte. De film krijgt een griezelige, licht groteske sfeer wanneer opkomende AI-technologieën hun eigen gebreken laten zien. Terwijl in de film vragen over geopolitiek, ecologie, kapitalisme,conspiracy en toekomstscenario's circuleren, is de kern de getuigenis van een eenzame mijnwerker die een donker en desolaat landschap probeert te omarmen op zoek naar een betere toekomst.

White Cloud mines the fecund fields of AI-generated video, NPC girlfriends, and the military training apparatus of deep learning to discuss rare-earth mining. Life is conditionally reacting to the potentialities of electronic systems. Van der Auwera looks into the deep underbelly of these technologies and the rarely spoken relationship between the earth's bowels and humanity's outer space dreams. The film has an uncanny, slightly grotesque feel as emerging AI technologies show their own flaws. While questions related to geopolitics, ecology, capitalism, conspiracy and future scenarios circulate around the film, at the core is the testimony of a lonely miner attempting to embrace a dark and desolate landscape in search of a better tomorrow.

My Way Home Is Through You

Shuang Li

2023, CN, DCP, sound, 5 min

My Way Home Is Through You is gebaseerd op een stockfoto van een kasteel dat in een familiefotoalbum van de kunstenares stond toen ze opgroeide in China. Nadat ze naar Genève verhuisde, kwam ze het kasteel toevallig tegen en ontdekte ze dat het gebouw op de foto een jeugdgevangenis bleek te zijn. Een jonge Chinese acteur houdt het familiefotoalbum vast en draagt een tekst van de kunstenaar voor die thema's als opsluiting en de alomtegenwoordigheid van stockfoto's met elkaar verweeft.

My Way Home Is Through You centers on a stock image featuring a castle, included in a family photo album the artist had while growing up in China. After moving to Geneva, she encountered the castle by chance and discovered that the building in the stock image turned out to be a juvenile prison. A young Chinese actor holds the family photo album and delivers a text written by the artist that intertwines themes of incarceration and the ubiquitous nature of stock imagery.

Being Strong Is Hard

Leyla Yenirce

2022, DE, DCP, sound, 4 min

Een spervuur van foto's van Koerdische activisten, journalisten en strijders – meestal vrouwen – vaak lachend voor de camera. Deze visuele aanval, begeleid door snelle elektronische muziek, weerspiegelt de zintuiglijke overbelasting van media. Terwijl de gelijkenis van de portretten, waarvan de lage resolutie zijn eigen politieke vragen oproept, aanzet tot onmiddellijke ontleding, vertraagt de aanblik van jonge vrouwen in uniform onze waarneming en nodigt ons uit om de betekenis van deze glimlachen en poses te onderzoeken.

A barrage of images of Kurdish activists, journalists and fighters – mostly women – facing the camera, often smiling. Scored to rapid electronic music, this visual onslaught echoes the sensory overload of media. While the similarity of portraits, whose low resolution raises its own political questions, encourages instant parsing, the sight of young women in uniform slows down our perception, inviting us to interrogate the meaning of these smiles and poses.

In the presence of Emmanuel Van der Auwera, Che Go Eun & Femke Herregraven

THE TASTE OF TEA

The Taste of Tea

Che Go Eun

2023, BE/KR, DCP, sound, 7 min

The Taste of Tea verkent AI-gegeneerde beelden van een lichaam dat gradueel in verval geraakt. Het symboliseert de cirkel van het leven en de samensmelting van digitale technologie met traditionele schilderijen. De inspiratie komt van Kusōzu, 'schilderij van de negen stadia van een rottend lichaam' in Japanse boeddhistische schilderijen. Het begint met een afbeelding van een vrouwelijk lichaam en illustreert de stadia van ontbinding, terug naar de natuur, een praktijk met roots in de esthetische ideeën van vergankelijkheid.

The Taste of Tea explores uncanny AI-generated visuals depicting a body undergoing decay over time, symbolizing the circle of life and the fusion of digital technology with traditional paintings, using AI imagery. The inspiration is drawn from Kusōzu, 'painting of the nine stages of a decaying corpse' in Japanese Buddhist paintings. It begins with a depiction of a female body and illustrates the stages of decomposition, ultimately to nature. This was a practice rooted in the aesthetic ideas of impermanence.

The Murmur of the Dying

Femke Herregraven

2023, NL, DCP, sound, 11 min

Het centrale personage is een artificiële intelligentie genaamd Elaine. AI leert op taal gebaseerde communicatie door taal te interpreteren als code en door ruis weg te filteren. Geluiden zoals zuchten, hijgen of "mmm" vocalisaties worden gecategoriseerd als ruis en weggeleggen uit de vertaling naar code. Wat overblijft is pure spraak/woorden. De video bestaat ook uit duizenden medische beelden die zijn gebruikt om geneeskundige AI's te trainen met als doel een medisch oog te ontwikkelen. Hoe leren we de machine wat menselijke spraak en wat het lichaam is?

The central character is an artificial intelligence called Elaine. AI learns language-based communication by interpreting language as code, and by filtering out noise. Sounds like sighs, gasps or "mmm" vocalisations are categorised as noise and omitted from translation into code. Pure speech/words is what remains. The video also consists of thousands of medical images that were used to train medical AI's with the purpose of developing a medical eye. How do we teach the machine what human speech and what the body is?

THE MURMUR OF THE DYING

WHAT IS IRONY, IF NOT MELANCHOLY?

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
DON/THU 28 MARCH 22:15

TODXS QUEREMOS UN LUGAR AL QUE LLAMAR NUESTRO

SHORTCUTS

Wat is ironie anders dan een manier om taal naar zichzelf te keren en de lagen van geweld bloot te leggen die onze verhouding tot de wereld kenmerken — de hopeloze afstand tussen verlangen en werkelijkheid? Wat is ironie anders dan een manier om in te grijpen in de ruimte tussen politiek en poëzie. Een ruimte voor tegenstrijdigheid?

Het werk van Daniela Delgado biedt een delicate, aangrijpende, maar scherpe ironische kijk op kolonialisme en de weerstand die cinema daartegen kan bieden. Ze zet specifieke filmische middelen en materialen in om op speelse wijze in opstand te komen tegen de vormen van representatie die uit de koloniale blik voortkomen en die de wereld vormen. Delgado bedient zich van een diepe, haast tragische, maar vooral ook heldere taal in haar beschouwing van het menselijk verlangen om zich thuis te voelen en onze hang naar nostalgie.

Op een meer dromerigere toon vraagt *Past Perfect* van Jorge Jácome: Waar doet het pijn? Het is het onuitsprekelijke verdriet van ergens tussenin zitten: op een plek thuisoren die onbereikbaar is, die niet echt bestaat. Waar doet het pijn? Hoe beantwoord je deze vraag als er geen plek is om aan te wijzen? Misschien wijst humor de weg; misschien is film de plaats.

Zo blijft Daniela's vraag van kracht: *What is irony, if not melancholy?*

Curated by Mireia Montané

In collaboration with EQZE - Elías Querejeta Zine Eskola

In the presence of Daniela Delgado Viteri & Jorge Jácome

PAST PERFECT

ANTONIO VALENCIA

What is irony, if not a way of turning language towards itself, exposing the layers of violence that articulate our relationship with the world — this hopeless distance between desire and reality? What is irony if not a way to intervene in the gap between politics and poetry? A place to stand in contradiction?

Daniela Delgado's work is a delicate, poignant, yet sharply ironic view of colonialism and the ways of resilience that cinema can take against it. She uses the specific film's devices and materials to shake and playfully defy the forms of representation that the colonialist gaze builds and leads to shape the world. Combined with a deep, almost tragic, but mostly bright language, Delgado reflects on the human craving to belong and the dwelling with nostalgia.

In a more dreamlike tone, *Past Perfect* by Jorge Jácome asks, Where does it hurt? It is the untraceable sadness that perhaps follows being stuck in the in-between: belonging somewhere that is not quite reachable, that is not quite anywhere. Where does it hurt? How do you answer this question if there's nowhere to point out? Perhaps humor is a way; perhaps film is the place.

So the question stands when Daniela asks, *What is irony, if not melancholy?*

Todxs queremos un lugar al que llamar nuestro

We All Want a Place to Call Our Own

Daniela Delgado Viteri

2022, EC/ES, DCP, Spanish spoken, English subtitles, 12 min

In een kapperszaak in Madrid verdringen de mensen elkaar om een replica van de Maagd van Quinche te zien en aan te raken. Een pastoor stelt voor om het beeld over te brengen naar een kerk in de binnenstad. Uiteindelijk keert een boze menigte zich tegen de pastoor en gaat de replica terug naar de kapperszaak. Dus besluit ik de pastoor een brief te schrijven. Hem een aanbod te doen dat hij niet kan afslaan.

A hairdresser's shop in Madrid is crowded with people who come to see and touch a replica of the Virgin of Quinche. A priest proposes to take the statue to a church downtown. The story continues when the replica of the Virgin is returned to the barbershop after an angry crowd disagrees with the way the priest handles things. So, I decide to write a letter to the priest. Offer him a deal he can't refuse.

Shortcuts

Daniela Delgado Viteri

2019, EC/ES, DCP, Spanish spoken, English subtitles, 18 min

Kleine daden van verzet — toeristen plagen, onuitgenodigd binnenvallen op verkiezingsfeestjes, filmmakers belegeren — in vijf fictieve interviews met doodnormale burgers die weigeren zich aan het gezag te onderwerpen.

Small acts of subversive resistance — teasing tourists, crashing election parties, insulting filmmakers — in five fictive interviews with ordinary citizens who refuse to submit to the powers that be.

Past Perfect

Jorge Jácome

2019, PT, DCP, sound, English subtitles, 23 min

Veel steden en landen hebben te kampen met een specifiek gevoel van ongenoegen. Het zijn plaatsen die Portugal zouden kunnen zijn, verzonken in een pijnlijke nostalgie naar het verleden, en waar elke hedendaagse spanning slechts het topje is van een ijsberg die wordt verklaard aan de hand van achterwaartse sprongen in de tijd die met gemak teruggaan tot de oorsprong der soorten. Dit wijdverspreide gevoel wordt vaak voorgesteld als een diagnose, de ontkenning van een pijnlijk heden in tegenstelling tot het verlangen om terug te keren naar een roemrijk verleden.

Many cities or countries have a distinct malaise. They are places that could be Portugal, so sunk in a painful longing of the past, and where each tension of the present is only the tip of an iceberg that is explained in successive retreats that can go straight until origin of the species, at least. This feeling common to many latitudes is often presented as a diagnosis, a denial of a painful present as opposed to the desire to return to a glorious past.

Antonio Valencia

Daniela Delgado Viteri

2020, EC/ES, DCP, Spanish spoken, English subtitles, 6 min

Een denkbeeldige dialoog met Antonio Valencia die, zoals het moet zijn, uitmondt in doelpuntgejuich.

An imaginary dialogue with Antonio Valencia, which culminates, as it should be, with a goal cry.

NOWHERE NEAR

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
VRI/FRI 29 MARCH 11:00

Nowhere Near

Miko Revereza

2023, PH, DCP, Tagalog & English spoken, English subtitles, 95 min

In zijn werk onderzoekt de experimentele filmmaker Miko Revereza zijn persoonlijke geschiedenis als persoon zonder papieren die opgroeide in de VS — een zogenaamde Dreamer. Zijn nieuwe film *Nowhere Near* is een poëtisch-essayistische film over zijn beslissing om de Verenigde Staten te verlaten en terug te keren naar de Filipijnen. Om de reis naar zijn geboorteland te maken, moet hij zijn familie achterlaten en in ballingschap gaan van het land waar hij is opgegroeid en 26 jaar heeft gewoond.

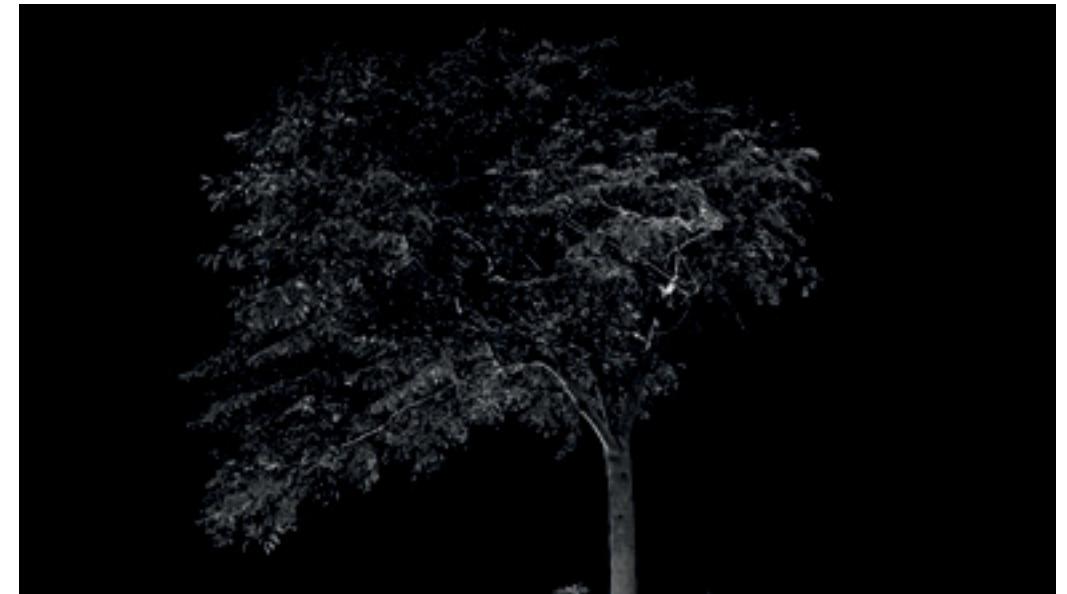
Revereza's gesproken vertelling bestaat uit persoonlijke memoires die verschillende locaties met elkaar verbinden. In Los Angeles verzamelde hij dagboekfragmenten in verschillende formaten en uit verschillende periodes, die worden afgewisseld met gesprekken met zijn moeder waarin naar voren komt wat het betekent om staatloos te zijn. De tweede helft van de film volgt zijn terugkeer naar Manila en vervolgens de reis met zijn grootmoeder naar hun voorouderlijk dorp. Ook hier voelt Revereza zich een buitenstaander. Hij wordt er geconfronteerd met koloniale ervenissen die generaties en grenzen overstijgen. In zijn speurtocht naar de oorzaak van een familievloek worden verbanden gelegd tussen het immigratiebeleid van de VS na 9/11 en de bezetting van de Filipijnen door de VS en Spanje.

The work of experimental filmmaker Miko Revereza sets out to interrogate his personal history as an undocumented person who grew up in the USA — a so-called Dreamer. His new film *Nowhere Near* is a poetic essay film that traces his decision to leave the United States and return to the Philippines. His journey to rediscover the country of his birth means leaving his family and becoming an exile from the country where he was raised and lived for 26 years.

Revereza's spoken narration takes the form of a personal memoir that connects multiple locations. Diaristic fragments gathered in Los Angeles across many years and formats are interspersed with conversations with his mother that reveal the reality of what it means to be stateless. The second half of the film documents his return to Manila and the subsequent journey accompanying his grandmother to their ancestral village. Revereza finds himself an outsider here too as he is confronted by colonial legacies that operate across generations and borders. In his search to understand a family curse, connections are drawn between post 9/11 American immigration policy and the American and Spanish occupations of the Philippines.

NUIT OBSCURE - AU REVOIR ICI, N'IMPORTE OÙ

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
VRI/FRI 29 MARCH 14:30

Nuit obscure - Au revoir ici, n'importe où

Obscure Night - Goodbye Here, Anywhere

Sylvain George

2023, FR/CH, DCP, various languages spoken, English subtitles, 183 min

Het in krachtig zwart-wit gefilmde *Nuit obscure - Au revoir ici, n'importe où* van Sylvain George is het tweede deel van een drieliuk dat de havenstad Melilla in beeld brengt. Deze Spaanse enclave in Marokko vormt een grensgebied tussen Afrika en Europa, waar veel illegale immigratie voorkomt. Deze documentaire over een groep tieners die de grens naar het Europese continent proberen over te steken, staat stil bij de tegenstrijdigheden en contrasten die het leven beheersen van degenen die in de onzekerheid van het immigratiebeleid verkeren. Georges benadering is zowel lyrisch als politiek — met bijzondere aandacht voor lichamen, architecturen en hun uiteenlopende verhoudingen.

Ontmoedigd door het gebrek aan mogelijkheden in hun thuisland, zetten Malik en zijn metgezellen liever hun leven op het spel dan in een plek zonder toekomst te leven. In reeksen van scenes volgen we hun figuren als gesculpteerd in het licht van de stad. Ze verstopen gebruiksvoorwerpen en dekens in rioleringen, worden high, koken, rakelen verhalen op over hun gevechten met de politie, slapen op steen en beton. Brandend, wild en ongetemd: dit groepje buitenstaanders herschrijft de eigen status door zich op speelse wijze de stad toe te eignen die hen uitspuwt — een stad die alsmaar verder wordt gemilitariseerd, versterkt, bewaakt en met prikkeldraad omringd. (Cristina Alvarez López)

Shot in powerful black and white, *Nuit obscure - Au revoir ici, n'importe où* is Sylvain George's second instalment of a triptych centred on the port city of Melilla. This Spanish enclave in Morocco is a border zone between Africa and Europe, with high rates of illegal immigration. Following a group of teenagers who attempt to cross to the European continent, the documentary captures the contradictions and contrasts that dominate the lives of those suspended in the limbo of immigration policies. George's approach is both lyrical and political — paying special attention to bodies, architectures and their different scales.

Malik and his companions are discouraged by the lack of opportunities in their country and prefer to risk their lives than inhabit a land without future. Through a series of vignettes, we see their figures sculpted by the city lights. They hide utensils and blankets in sewers, get high, cook food, recount their fights with police, sleep on concrete and stone. Burning, savage, untamed, this tribe of outsiders subvert their status by playfully appropriating a city that rejects them — a city increasingly militarised, fortified, patrolled and surrounded by barbed wire. (Cristina Alvarez López)

In the presence of Sylvain George

ZINZINDURRUNKARRATZ

PADDENHOEK
VRI/FRI 29 MARCH 19:30

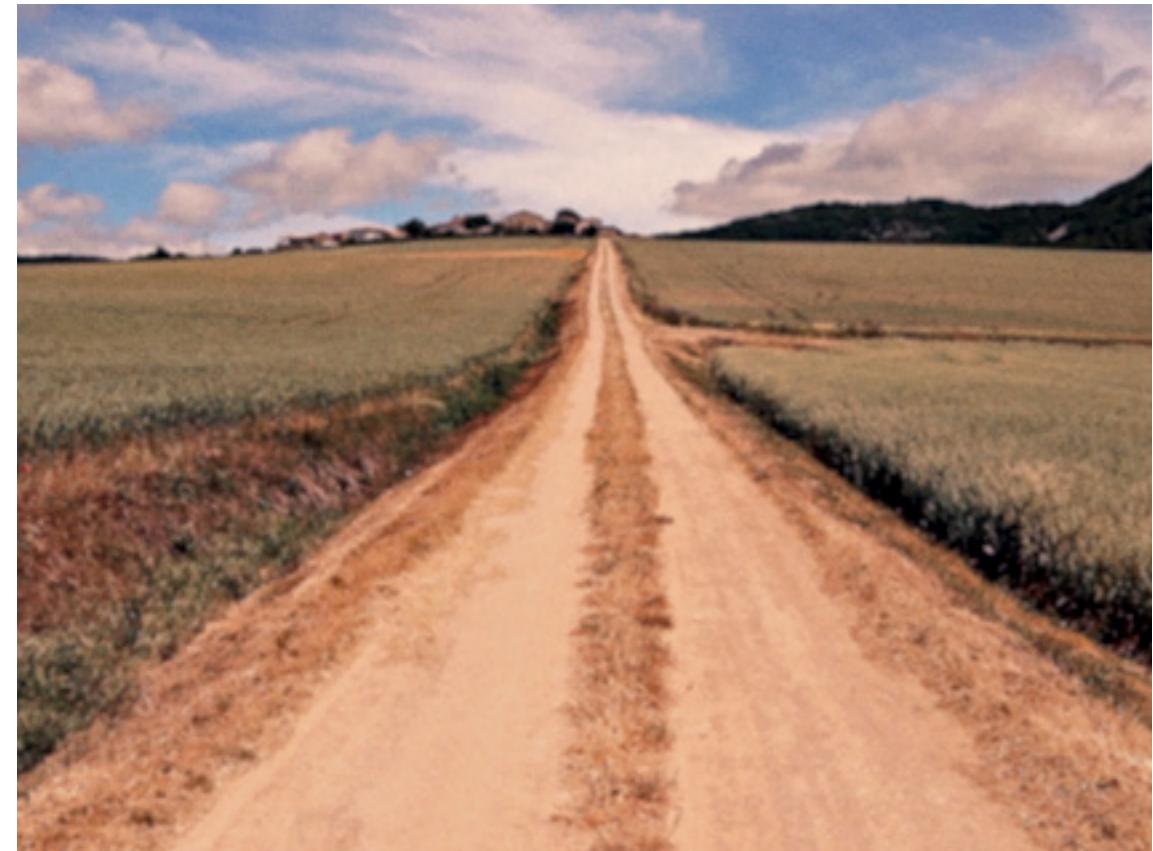
Zinzindurrunkarratz

Oskar Alegria

2023, ES, digital, Basque spoken, English subtitles, 89 min

In *Zinzindurrunkarratz* vertrekt Oskar Alegria op een tocht om het verleden te herwinnen. Met een Super-8-camera die ooit nog van zijn vader was en al 41 jaar niet meer werd gebruikt, wil hij het pad van de herder volgen — de tocht die zijn grootvader in zijn jeugd aflegde om de kudde van de ene weide naar de andere te brengen, maar waarvan niemand zich vandaag nog de exacte coördinaten herinnert. Het resultaat is een film die niet alleen genoegen schept in de zoektocht maar ook in de vele omwegens die er onvermijdelijk mee gepaard gaan. *Zinzindurrunkarratz* werd gefilmd in het noorden van Spanje — tussen Artazu en Sierra de Andia — en is bewoond door velden, dieren, wind, bloemen, bomen, vuur, waardevolle voorwerpen en rituelen, kruiden, stormen, home movies, familieherinneringen, wiegeliedjes... De film is voornamelijk geluidloos met sporadisch een on-screentekst die de beelden poëtisch aanvult en reflecteert over het creatieve proces. Maar af en toe weerklanken flarden geluid om de fragmenten met elkaar te verbinden en de barstjes te verhullen, zoals het goud dat in Japan wordt gebruikt om gebroken vazen te herstellen. Door aandacht te schenken aan de gebaren van een verloren tijd van vorige generaties — gebaren die door de technologische revolutie langzaam maar zeker verdwijnen — componeert Alegria een regionaal lied, een aandenken aan zijn familie en een diep doorvoeld eerbetoon aan de moeder. (Cristina Álvarez López)

In *Zinzindurrunkarratz*, Oskar Alegria sets out on a journey to recover the past. With a Super-8 camera that belonged to his father and has remained untouched for 41 years, he plans to retrace the path of the shepherd — the journey of transhumance that his grandfather took in his youth whose exact coordinates nobody remembers today. The result is a film that takes delight in both the search and the many detours that come with it. Shot in the north of Spain — between Artazu and the Andia mountain range — *Zinzindurrunkarratz* is made of fields, animals, wind, flowers, trees, fires, precious objects and rituals, herbs, blizzards, home movies, family memories, lullabies... Mostly silent, the film is accompanied by on-screen text that poetically complements the images and muses on the creative process. Intermittently, however, snippets of sound make an appearance: like the gold used by the Japanese to mend broken vases, these aural elements serve to unite the fragments and cover the cracks. By paying attention to the gestures of a lost time enacted by previous generations — gestures that are slowly vanishing amidst the technological revolution — Alegria composes a regional song, a family memento and a deeply felt homage to the mother. (Cristina Álvarez López)

In the presence of Oskar Alegria

DAPHNÉ HÉRÉTAKIS / ANTOINETTE ZWIRCHMAYR / MARTHE PETERS

PADDENHOEK
VRI/FRI 29 MARCH 22:15

Archipels, granites dénudés

Daphné Hérétakis

2014, FR/GR, 16mm to digital, Greek spoken, English subtitles, 25 min

Athene, 2014. Een filmdagboek van gesmoerde verlangens en vervlogen hoop, dat tegen de stadsmuren bonkt. Het dagelijks leven in een land in crisis, individuele kwesties die de politiek ter verantwoording roepen. Is het nog mogelijk om de eenvoudigste vragen te stellen?

Terwijl Daphné Hérétakis voorleest uit een dagboek, gevangen tussen sentimentele tegenslagen en sprongen voorwaarts, wordt impliciet een portret geschetst van het hedendaagse Griekenland op zoek naar betekenis. Terwijl de jeugd zichzelf ouder ziet worden, blijven vragen onbeantwoord en het verlangen naar vrijheid gaat hand in hand met ledigheid in een land vol herinneringen aan een luisterrijk verleden. Een resoluut moderne en poëtische film die op zoek gaat naar de waarheid.

Athens 2014. Between bereaved desires and lost hopes, a film diary bangs against the walls of the city. The daily life of a country in crisis, the individual issues that confront the political. Can we still ask the simplest questions?

While Daphné Hérétakis is reading from a diary caught between sentimental setbacks and rushing ahead, a portrait of contemporary Greece looking for meaning is implicitly sketched out. As youth feels itself ageing, questions persist and the desire for liberty is tinged with idleness in a country with memories of splendour. A resolutely modern film, full of poetry, in search of the truth.

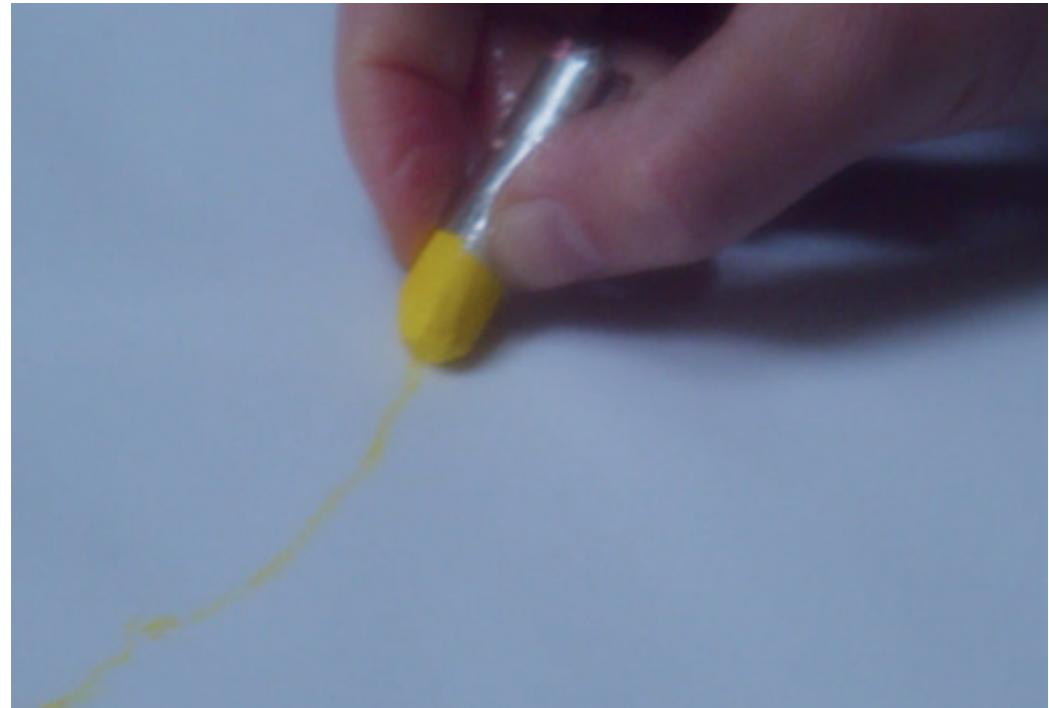
Venus Delta

Antoinette Zwirchmayr

2016, AT, 16mm, silent, 4 min

In Zwirchmayrs korte film *Venus Delta* ontvouwt zich in alle rust een aaneenschakeling van droomachtige scènes. De beelden van een ongerepte bergbron in een bovenaards landschap van gelaagde rotsformaties ademen een zonderlinge sfeer van vrouwelijkheid. Ronde, gouden objecten van onbekende oorsprong liggen hier en der verspreid. Ze lijken verbonden met of afkomstig van een nagenoeg roerloze vrouw van wie het gezicht schuilgaat achter een overvloedige, haast bedreigend volle haarbos. Het lichaam, alleen fragmentarisch en vanuit vreemde hoeken in beeld gebracht, blijft steevast anoniem. Van deze weelderig vormgegeven quasi-stillevens gaat een surreëel effect uit dat de nauwelijks merkbare spanning tussen de menselijke gedaante en de natuur, lichaam en object, en mannelijke en vrouwelijke krachten tot in de subtielste details beklemtoont. (Julia Dossi)

In Zwirchmayr's short film *Venus Delta* a sequence of dreamlike scenes unfolds quietly. Set in an otherworldly layered landscape of rock formations by a pristine mountain spring, an atmosphere of eerie femininity pervades the images. Round, golden objects of unknown origin lie scattered about mysteriously. Somehow they seem connected to or springing from a nearly motionless young woman whose face is hidden behind a voluptuous, almost menacingly grand, mass of hair. Seen only in fragments and shot from odd angles, the body remains anonymous at all times. A surreal quality infests these visually sumptuous quasi- still lifes, accentuating barely noticeable tensions between human form and nature, body and object, between male and female forces in minute details. (Julia Dossi)

Kaalkapje

Baldilocks

Marthe Peters

2023, BE, digital, Dutch spoken, English subtitles, 25 min

"Vandaag word ik in het ziekenhuis onthaald als medisch wonder. Het voelt ondankbaar om te zeggen dat ik eigenlijk niet zoveel zin heb om te leven tegen dokters die alles op alles hebben gezet om me te redden. Ik ben genezen, maar niet zonder fysiek en mentaal beschadigd te worden door de behandelingen. Door de lens van mijn vaders handycam kijk ik terug naar een periode waarvan ik me niets meer kan herinneren. Twintig jaar na het overleven van kinderkanker, op zoek naar sporen van ziekte tussen littekens en verlangens."

"Nowadays, the hospital welcomes me as a medical miracle. It feels ungrateful to admit I'm not very keen on living to doctors who've done everything to save me. I've been cured, but not without being physically and mentally damaged during the treatment. Through the lens of my father's camera, I look back at a period of my life of which I remember nothing. Twenty years after surviving cancer as a child, I search for traces of illness between scars and desires."

In the presence of Marthe Peters

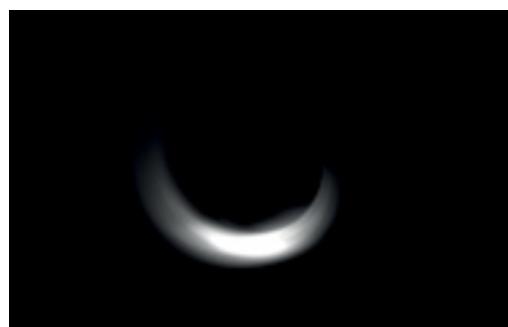
LOVE THAT MOVES THE SUN

MINARD
ZAT/SAT 30 MARCH 20:00

"Maybe complex, body-bound organisms like humans regret the turns evolution took to make us. Maybe flesh longs to be more like a sponge, like a cooperative mesh of cells, with no organs, no tissues, open to the sea." (McKenzie Wark)

Het heeft iets sexy: mensen die stil samenkommen in het donker, samen kijken naar een flikkerend licht op een scherm, het zien van een wereld die ontstaat. Er schuilt een erotische kracht in gedeelde verbeelding en gedeelde be-lichaming van wat er op het scherm wordt gesuggereerd. In dit programma laten we de traditionele bioscoopomgeving achter ons en gaan van de ene film of geluidswereld naar de andere, in een ruimtelijke opstelling. Dit programma tracht beelden en muziek te vertalen in pulsaties, voor een verlichting van het lichaam en de heropbouw van de geest.

There is something sexy about people gathering silently in the dark, watching light shimmering on a screen, seeing a world come into being. There is an erotic power in shared imagination and shared embodiment of what is suggested on the screen. In this program, we leave the traditional cinema setting and are made to move from one film or soundworld to the other, in a spatial setting. This is a program trying to translate images and music into pulsations, for the relief of the body and the reconstruction of the mind.

WE'LL FIND YOU WHEN THE SUN GOES BLACK

ANTI-COSMOS

We'll find you when the sun goes black

Anouk De Clercq

2021, BE/NO, digital, sound, 6 min

We'll find you when the sun goes black is een betoverende film die je meevoert naar een nieuwe dimensie, waar het oneindig kleine en het oneindig grote één kunnen worden. Ondersteund door een lied gecomponeerd door Vessel (Sebastian Gainsborough), balsemt het werk lichaam en geest.

We'll find you when the sun goes black is a mesmerizing film transporting you to a new dimension, where the infinitely small and the infinitely large can become one. Supported by a solemn song composed by Vessel (Sebastian Gainsborough), the work embalms body and mind.

Anti-Cosmos

Makino Takashi

2022, JP, digital, sound, 16 min

Een fysieke film geïnspireerd door *Cosmos and Anti-Cosmos* van de Japanse filosoof Toshihiko Izutsu. De soundtrack, waarvan het frequentiebereik overwegend onder de 1000hz blijft, veroorzaakt fysieke trillingen in het lichaam van de kijker.

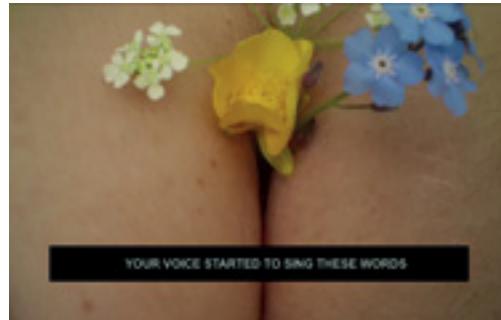
A physical film inspired by *Cosmos and Anti-Cosmos* by Japanese philosopher Toshihiko Izutsu. The soundtrack, which was mainly produced in the range of frequencies below 1000hz, physically vibrates the viewer's body.

Nanofania

Cao Guimarães

2003, BR, digital, sound, 3 min

Soap bubbles bursting.
Flies jumping about.
The beating of microphenomenon pulsed by a toy piano.

INTO ALL THAT IS HERE

Into All That Is Here

Laure Prouvost

2015, UK, digital, sound, 10 min

Verkenning van het begrip lust na een periode van duisternis, graving in het onderbewuste van het personage, tot diep in zijn fantasiewereld. Een insect wordt aangetrokken door de pollen van een bloem en de bloem verwelkomt het met plezier. De beelden roepen een warme, kleverige sfeer op, een gevoel van opluchting na lang in het donker tasten, wat de kijker de indruk geeft een slimmerige zweterige bloem binnengedrongen te zijn, totdat de beelden ontbranden en verdwijnen.

An exploration into the notion of lust after a time of darkness, digging into the subconscious of the character, deep into his fantasies. An insect is attracted to the pollen of a flower and the flower indulges it with pleasure. A warm and sticky atmosphere is depicted along with a sensation of relief after a long search in darkness, giving viewers the impression that they have just penetrated a slimy, sweaty flower, until the images burn and disappear.

burn to shine

Ugo Rondinone

2022, CH, digital, sound, 14 min

burn to shine toont een groep mensen die dansen bij een vuur terwijl ze wachten op de zonsopgang boven een onbekende woestijn bij de zee. Gecombineerd met energieke, urgente en meeslepende drumbeats creëert Rondinone een meeslepende ervaring, die het publiek de dans in trekt.

burn to shine shows a group of people dancing by a fire as they wait for sunrise over an uncharted desert by the sea. Paired with energetically urgent and sweeping drumbeats, Rondinone creates an immersive experience, drawing the audience in to the dance.

BURN TO SHINE

Love That Moves The Sun

Vessel

2024, UK, sound performance

Sebastian Gainsborough — ook bekend onder zijn artiestennaam Vessel — gebruikt zijn unieke sonische karakteristieken om immersieve composities te creëren die textuur en toon exploreren. Hier creëert hij een geluidswereld om ons te bewegen, om ons te bevrijden, open naar de zee.

Sebastian Gainsborough — also known under his artist moniker, Vessel — uses his unique sonic palate to create immersive compositions exploring texture and tone. Here, he creates a soundworld to move us, to set us free, open to the sea.

Curated by Anouk De Clercq

In the presence of Anouk De Clercq & Vessel

NANOFANIA

THERE IS NOTHING TO CELEBRATE, MY HOUSE IS EMPTY

PADDENHOEK
ZAT/SAT 30 MARCH 22:15

NO HAY NADA QUE CELEBRAR, MI CASA ESTÁ VACÍA *
THERE IS NOTHING TO CELEBRATE, MY HOUSE IS EMPTY

Jean-Marie Straub deed ooit de wijze uitspraak: "A system like this cannot be endured alone." Dit programma neemt de kijker mee op een filmische reis die voorbij tijd en ruimte gaat, tot diep in de rijke geschiedenis van Mexico en Peru. Dankzij het immersieve medium van collectieve cinema en het magnetisme van celluloid ervaren we de verhalen van deze naties niet zozeer als toeschouwers, maar als actieve deelnemers. Samen voegen we ons bij het protest en voelen we de hartslag van de straten, waar de echo's van de geschiedenis weerklanken. We laten ons leiden door de revolutionaire geest van hun volk, wandelen over de geplaveide paden en zijn getuige van hun blijvende realiteit.

As Jean-Marie Straub once wisely proclaimed: "A system like this cannot be endured alone." In this program, we embark on a cinematic journey that goes beyond time and space, delving into the rich history of Mexico and Peru. Through the immersive medium of collective cinema and the magnetism of celluloid, we find ourselves not as spectators but as active participants in the unfolding stories of these nations. Together, we join the chorus of protest, we sense the pulse of their streets echoing with history. Guided by the revolutionary spirit of their people, we walk their cobblestone pathways, becoming close witnesses to their enduring reality.

Faces in the Crowd 3: Parallax

Colectivo Los Ingrávidos

2019, MEX, 16mm to digital, Spanish spoken, English subtitles, 5 min

Een politieke compositie over natuurlijk verzet. Deze beelden zijn als laatste ademhalingen die dreigen te verdwijnen. Deze beelden worden uitgedoofd, opgebruikt: een druppel, een zuivere intensiteit die alleen vallend zichtbaar is. In de aanwezigheid van het beeld worden deze audiovisuele menigten een getroffen lichaam, aangevallen door entropie. Een gezicht, uitgeput en tot leven gewekt door de aanhoudende geluidstrance die het slagveld doorkruist. Gezichten voor een oog dat niet hoeft te zien.

A political composition on natural resistance. These images are an expiring breath in danger of extinction. These images become extinguished, consumed: a drop, a pure intensity which only appears when falling. In the presence of the image these audiovisual crowds become an affected body, assaulted by entropy. A face exhausted and reanimated by the continuous sound trance that traverses the battlefield. Faces for an eye that would not need to see.

El polvo ya no nubla nuestros ojos

After The Dust

Colectivo Silencio

2022, PE, 8mm to digital, Spanish spoken, English subtitles, 25 min

Een verzameling herinneringen, een reeks voordrachten. In de tweehonderd jaar sinds het ontstaan van de natie Peru heeft het land vele vergeten strijdën gekend in verschillende territoria, in verschillende tijden. Ter gelegenheid van dit tweehonderdjarig jubileum presenteert deze super 8mm-film een compilatie van toespraken en stemmen van de meest intieme en vergeten kant van de geschiedenis.

A set of memories, a series of readings. After two hundred years as a nation, Peru has revealed many forgotten struggles in different territories, at different times. In our bicentennial, this super 8mm film presents a compilation of speeches from the most intimate and forgotten side of history.

The Sun Quartet Part 2: San Juan River

Colectivo Los Ingrávidos

2017, MEX, 16mm to digital, Spanish spoken, English subtitles, 13 min

The Sun Quartet is een zonnecompositie in vier bewegingen, een politieke compositie in vier naturelementen, een audiovisuele compositie in vier lichamelijke mutaties: een zonnesteen waar jeugd openbloeit in protest, een rivier die de straten blank zet, de brandende vlakte die oprukt in de stad. En, ten slotte, het rumoer van de protesten die Mexico op stelten zetten na de nacht van 26 september 2014. De verdwijning van 43 studenten uit Ayotzinapa veroorzaakte een breuk in de Mexicaanse politiek.

The Sun Quartet is a solar composition in four movements, a political composition in four natural elements, an audiovisual composition in four bodily mutations: a sun stone where youth blooms in protest, a river overflowing the streets, the burning plain rising in the city. And, finally, the clamor of the people that shook Mexico after the night of September 26, 2014. The disappearance of 43 students from Ayotzinapa opened a breach in the Mexican political body.

Curated by Sare Domínguez López

In collaboration with EQZE - Elías Querejeta Zine Eskola

In the presence of Fernando Vilchez & Vero Ferrari

* The title of this program is taken from a fanzine of the same name published by Gato Negro Ediciones with contributions from Mexico and Colombia of Rommel Jaimes Mendoza, Abril Martínez, Aldebarán Solares, Antonio Falcón Villalobos, Bruno Bresani, Cynthia Grandini, Diana Cortés, Estefanía Pecero, Jazmín Calvillo Palomino, Julián Barón, Juliana Andrea Henao Alcaraz, Kendy Rivera, Laura Castellanos, Luis Andrade, Luis Daniel Saldaña Alviz, Natalia Lopera, Omar Zambrano Guevara, Rodrigo Ramos, Tom Griggs, Viridiana Florentti, Mariela Sancani.

CHICK STRAND / BO WANG

PADDENHOEK
ZON/SUN 31 MARCH 12:30

Fake Fruit Factory

Chick Strand

1986, US, 16mm, Spanish spoken, English subtitles, 22 min

In *Fake Fruit Factory* combineert pionier Chick Strand naadloos etnografie met avant-garde esthetiek en biedt zo een diepgaande verkennung van menselijke ervaringen. Haar onderwerpen legt ze met een unieke intieme blik vast door middel van texturen en beweging. Van 1981 tot 1985 filmde ze jonge Mexicaanse vrouwen die decoratief fruit en groenten van papier-maché maken voor een klein handwerkbedrijf. De producten van de fabriek suggereren bijbelse toespelingen, fallische symbolen, enzovoort, al worden die verdrongen door een scherpe sociologische lezing. Het kapitalisme verkoopt realistisch geschilderde kopieën, lokale lichamen werken onder extern toezicht.

In *Fake Fruit Factory* pioneer Chick Strand seamlessly blends ethnography with avant-garde aesthetics, offering a profound exploration of human experiences. Her uniquely intimate gaze captures subjects through texture and movement. Shot from 1981 to 1985 she observes young Mexican women who create decorative papier-mâché fruit and vegetable for a small handicraft facility. The factory's produce surmises biblical allusions, phallic symbols, and so on, though all is supplanted by a sharp sociological reading. Capitalism sells copies painted with realism, local bodies labour under external surveillance.

In the presence of Bo Wang

九龍東往事

An Asian Ghost Story

Bo Wang

2023, HK/NL, digital, Cantonese & English spoken, English subtitles, 37 min

Verteld door een geïncarneerde geest van een overleden donor van echte haren. In het naoorlogse tijdperk droeg de export van pruiken gemaakt met menselijke haren bij aan de economische ontwikkeling van Azië, met Hong Kong als een belangrijk centrum. In de hoogdagen in de jaren 1960 was 'Asian real hair' populair bij rijke Amerikaanse vrouwen, maar toen legden de VS een embargo op het product, dat nu geclassificeerd wordt als 'communist hair'. Dit is waar het ingewikkelde en innovatieve verfilmde verhaal begint: vertrekken van een complexe economische en socio-politieke context, weeft het een draad door verschillende historische en droomachtige geënsceerde scènes.

Hongkong was en is een ruimte van tussenruimte – tussen Oost en West, tussen communisme en kapitalisme. Misschien zijn er daarom zoveel spook in de stad, speculeert een hoofdpersoon. Net als het bereisde spook, een eeuwig rondtolende entiteit en hedendaagse getuige van een imperial en koloniaal verleden. (Annina Wettstein)

Narrated by the incarnate ghost of a deceased real hair donor. In the post-war era, the export of real hair wigs contributed to Asia's economic development, with Hong Kong as a major hub. In its heyday in the 1960s, 'Asian real hair' was popular with wealthy U.S. women, but then the USA imposed an embargo on the product, now classified as 'communist hair'. This is where the intricate and innovatively realised story begins: Starting with complex economical and sociopolitical contexts, it weaves a thread that runs through various historical and dreamlike staged levels.

Hong Kong was and is a space of in-between-ness – between East and West, between communism and capitalism. Perhaps that is why there are so many spooks in the city, one protagonist speculates. Just like the well-travelled ghost, an eternally wandering entity and contemporary witness of an imperial and colonial past. (Annina Wettstein)

SIE

PADDENHOEK
ZON/SUN 31 MARCH 14:45

SIE

Alexander Schellow

2023, BE/DE, digital, sound, 105 min

SIE (Zij), frame per frame met de hand en uit het hoofd getekend, nodigt de kijkers uit om een persoon te ontmoeten die ze kunnen beschouwen zonder dat zij hun blik ogenblikkelijk kan beantwoorden. In de 70.000 tekeningen die Alexander Schellow in de afgelopen 20 jaar maakte, reconstrueert hij in 105 minuten het gezicht van zijn grootmoeder. Ze werd in 1913 geboren in Königsberg, en stierf op 102-jarige leeftijd in Berlijn in een rusthuis voor mensen met dementie. De verstengelde stromen van herinneringen en vergeten vormen een ruimte van immersieve geluiden en beelden. Ze openbaren een onwaarschijnlijk filmisch archief – een plek bewoond door temporaliteiten die zich in uiteenlopende richtingen uitstrekken. Hand in hand met de voortdurend veranderende cartografie van zwarte punten en akoestische sporen, komen op deze manier op het projectiescherm kwesties tot leven over response-ability, zorg, representatie en belichaamde geschiedenis.

Hand-drawn frame by frame from memory, *SIE (She)* invites the viewer to encounter a person who meets their gaze without seemingly being able to look back at them. In and in-between 70.000 drawings made over the past 20 years, Alexander Schellow reconstructs 105 minutes of the face of his grandmother. Born in 1913 in Königsberg, she died in a home for people with dementia in Berlin at the age of 102. The intertwined streams of remembering and forgetting form a space of immersive sound and image. They unfold an impossible cinematic archive – a place inhabited by disparate temporalities. Yet, together with the perpetually transforming cartography of black spots and acoustic traces questions of response-ability, care, representation and embodied history are set into movement across the projection screen.

In the presence of Alexander Schellow

SHAMELESS MEMORIES FROM LATIN AMERICA 1

PADDENHOEK
ZON/SUN 31 MARCH 17:30

MEMORIAS SINVERGÜENZAS DE LATINOAMÉRICA SHAMELESS MEMORIES FROM LATIN AMERICA

Initiatieven uit het verleden en het heden komen samen om queer herinneringen uit Latijns-Amerika op te graven. Filmmakers en archivarissen herdenken de band met hun voorouders om impact te hebben op het heden. In een eerste programma heronderzoeken jonge kunstenaars de link tussen identiteit en territorium in Colombia en Mexico, in een poging inheemse representaties, godheden, schepsels en monsters uit hun schuilplaatsen te lokken en te doen dansen op het ritme van hun strijdjes en vieringen. In het tweede deel van dit dubbelprogramma trekken rondreizende archivarissen met draagbare digitaliseringssystemen doorheen de Braziliaanse jungle om vergeten herinneringen te redden: ze recupereren queer korte films die een divers beeld van Brazilië schetsen in de tijden van onderdrukking en conservatisme tijdens de jaren 80.

Initiatives from the past and present converge to unearth queer memories from Latin America. Filmmakers and archivists seek to rethink their connections with their ancestors to impact the present. In the first part, young artists reimagine the links between identity and territory in Colombia and Mexico to invite indigenous representations, deities, creatures, and monsters to descend from their dwellings and dance to the rhythm of their struggles and celebrations. In the second part, traveling archivists venture into the Brazilian jungle with mobile digitization systems in search of rescuing forgotten memories: they recover queer short films that depict a diverse Brazil during times of repression and conservatism in the 1980s.

PART 1 / COLOMBIA AND MÉXICO: RE-IMAGINING QUEER HERITAGE

Performatieve identiteit en genderconstructie versmelten met milieuclaims die portalen openen waardoor het verleden van invloed kan zijn op het heden. De personages in deze films eisen solidariteit om nieuwe mogelijke werelden te bouwen. Omringd door muziek en dans heroveren ze met geheven vuist en kracht hun natuurlijke hulpbronnen en territorium. Inheemse mythologie baant de weg voor surrealisme, activisme, transformatie en onteigening in de wereld van nu.

Identity performance and gender construction merge with environmental claims in which portals are opened for the past to leave marks on the present. The characters in these films demand solidarity to build new possible worlds. Surrounded by music and dance, they reclaim their freedoms and natural resources from their territories with strength and power. Native mythology paves the way for surrealism, activism, transformation, and dispossession in the contemporary world.

Flores del otro patio

Jorge Cadena

2022, CO/CH, digital, Spanish spoken, English subtitles, 15 min

In de Colombiaanse Caraïben maakt een strijdlustige groep queer activisten een vuist tegen heteropatriarchale normen en smeedt allianties om collectief te strijden tegen de sociale onrechtvaardigheden die de regio teisteren. Wanneer de directie van de grootste kolenmijn van het land een persconferentie aankondigt om de ontwikkeling van de mijnbouw te promoten, bereidt de groep een performatieve actie voor die tegen heilige huisjes trapt... en resoluut queer is.

In the Colombian Caribbean, a group of queer activists practice a militancy that challenges heteropatriarchal norms while engaging in other causes to collectively fight against the various social injustices that plague the region. When the management of the country's largest coal mine announces a press conference to promote the development of mining, the group prepares to carry out a denunciatory performative action... which is resolutely queer.

Sonnet of Vermin

Naomi Rincón Gallardo

2022, MX, digital, Spanish spoken, English subtitles, 19 min

In *Sonnet of Vermin* probeert een horde ongewenste wezens, verwant aan de Meso-Amerikaanse mythologische onderwereld, zich tijdens een planetaire catastrofe op elkaar en de doden af te stemmen. Onder het ongedierte bevinden zich allerhande dieren die in verband worden gebracht met onheil, schade en vernietiging. Een vleermuis zendt frequenties uit vanuit een tombe. Een stel kikkers/kinderen zijn paranormale amfibieën die zich hebben aangepast aan toxiciteit en hun volgende shot cyanide eisen. Een zonderlinge schorpioen, een slecht voorteken, meent infectierecht te hebben. Een slang vervelt en kondigt de transformatie van de cycli aan. Een tellurische alligator verslindt alles wat hij tegenkomt. Een leger armen verrijst uit de aarde. Ze zoeken allemaal een solidariteit en een queer verwantschap om hun nieuwe bestaan tussen de ruïnes vorm te geven.

In *Sonnet of Vermin*, a legion of unwanted creatures related to the Mesoamerican underworld attempt to syntonize with one another and with the dead in the midst of a planetary cataclysm. The vermin are unspecific animals who are associated with negative aspects, damage or destruction. A bat broadcasts frequencies from a tomb with the help of a funerary bundle/radio. A group of frogs/children are paranormal cyborgian amphibians who have adapted to toxicity and they demand another fix of cyanide. A twisted scorpion is a bad omen who claims for the right of infection. A snake sheds her skin while she announces the transformation of the cycles. A telluric alligator devours all what she finds on her way. A brigade of arms insists on raising from the earth. All of them seek for a subaltern solidarity and queer relationality as a form of re-existence within the ruins.

ARIBADA

Aribada

Simon(e) Jaikiriuma Paetau
and Natalia Escobar

2022, CO/DE, digital, Embera-chamí spoken, English subtitles, 30 min

In de Colombiaanse koffiestreek ontmoet het herrezen monster Aribada Las Traviesas, een groep inheemse transvrouwen van het Embera-volk. Het magische, dromerige en performatieve bestaan naast elkaar in hun unieke wereld – een esthetisch en spiritueel universum waarin documentaire en fictie versmelten tot een transcultureel verhaal. Betroverd door de schoonheid en kracht van hun jais (geesten), sluit Aribada zich aan bij Las Traviesas en vormen ze samen hun eigen trans*futuristische gemeenschap.

In the middle of the Colombian coffee region, Aribada, the resurrected monster, meets Las Traviesas, a group of indigenous transwomen from the Embera people. The magical, the dreamlike and the performative coexist in their unique world – an aesthetic and spiritual universe in which documentary and fiction merge into a transcultural narrative. Enchanted by the beauty and power of their jais (spirits), Aribada decides to join Las Traviesas in creating their own trans*futurist community.

Curated by Alejo Duclós

In collaboration with EQZE - Elías Querejeta Zine Eskola

In the presence of Jorge Cadena

SHAMELESS MEMORIES FROM LATIN AMERICA 2

PADDENHOEK
ZON/SUN 31 MARCH 19:00

MEMORIAS SINVERGÜENZAS DE LATINOAMÉRICA
SHAMELESS MEMORIES FROM LATIN AMERICAN

PART 2 / BRASIL: RE-DISCOVERING QUEER MEMORIES

Het voorbije jaar reisden archivaris van CineLimite met het project Travelling Digitalization naar verschillende delen van Brazilië om materiaal te digitaliseren uit regio's met beperkte toegang tot scandiensten. Toen ze het gevonden materiaal afstoften, ontdekten ze een Braziliaanse queer stroming. In deze korte films, hybriden van documentaire en fictie, komen perspectieven aan bod die laten zien hoe er in die jaren tegen homoseksualiteit werd aangekeken met overlappende beelden van liefde en plezier in orgasmische en dionysische toestanden. Ook de jungle en het strand zijn personages, die de noodzakelijke ruimtelijke intimiteit genereren om hun banden te laten zegevieren.

During the past year, archivists from CineLimite traveled with their Travelling Digitalization project to different parts of Brazil to digitize materials from regions of the country with limited access to scanning services. Upon encountering and dusting off materials, they unearthed a Brazilian queer stream. In hybrids between documentary and fiction, the short films show perspectives on how homosexuality was perceived in those years, overlaying images of love and pleasure in orgasmic and Dionysian states. The jungle and the beach are two additional characters, generating the necessary spatial intimacy for their bonds to triumph.

BALTAZAR DA LOMBA

ERA VERMELHO SEU BATOM

Baltazar da Lomba

Nós Também

1982, BR, digital, Portuguese spoken, English subtitles, 20 min

"Pleeg ontucht! Pleeg naar hartenlust ontucht, want de Aarde behoort toe aan de koning en niemand is ooit naar de hel gegaan voor het plegen van ontucht." Deze film dramatiseert feiten die plaatsvonden tijdens de koloniale periode in Brazilië, en de vroegste verslagen vormen van homoseksuele onderdrukking in de deelstaat Paraíba. *Baltazar da Lomba* is een hoogst unieke vorm van verzet tegen die onderdrukking, verwant aan onze aanhoudende strijd voor seksuele vrijheid.

"Fornicate! Fornicate to your content, for the Earth belongeth to the king and nobody hath been to hell for fornicating". This film dramatizes facts that took place during Brazil's colonial period and which are the first record of homosexual repression in the state of Paraíba. In its own way, *Baltazar da Lomba* resisted that oppression just as we continue to resist for free sexuality.

Era Vermelho Seu Batom

Henrique Magalhães

1983, BR, digital, Portuguese spoken, English subtitles, 12 min

"Om mijn hart te bevrijden, wil ik meer dan een langzaam lied. Ik wil nieuwe danspassen. De Pleasure Gang waar iedereen het over heeft. Het is geen onhaalbaar doel. Ik wil de Pleasure Gang. Wie zou dat niet willen?" Tijdens carnaval komt gender-performativiteit op losse schroeven te staan: mannelijkheid mag plaatsmaken voor vrouwelijkheid, en verlangens ontvlammen op het ritme van de trom. Crossdressers verschijnen in het daglicht, klaar voor de strijd.

"In order to set my heart free, I want more than a slow-paced song. I want new dance moves. The Pleasure Gang everyone's talking about. It's no far-fetched quest. I want the Pleasure Gang. Who wouldn't?" During Carnival, gender performativity shifts, and it becomes an appropriate space for masculinity to give way to femininity, and desires emerge to the rhythm of the drum. Cross-dressers emerge in the daylight, ready for battle.

CLOSES

Closes

Pedro Nunes

1982, BR, digital, Portuguese spoken, English subtitles, 32 min

"Probeer een duistere liefde niet te grijpen met wit kant. Dit is het allermooiste. Blijven, vechten, want liefde is een daad van verzet." *Closes* werd gemaakt tijdens het hoogtepunt van de Braziliaanse militaire dictatuur, die werd gekenmerkt door politieke repressie, willekeurige aanhoudingen, censuur en taboes op onderwerpen zoals seksuele vrijheid in cinema en de kunsten. Deze film komt in opstand tegen dit politieke klimaat en verkent het thema seksualiteit met bijzondere aandacht voor vooroordelen over affectie tussen mensen van dezelfde sekse. Centraal staat een romance die via een briefwisseling liefde, tederheid, lust en plezier oproept.

"Do not seize a dark love with white lace. What is most beautiful is this. To stay, to fight, because love is an act of resistance." *Closes* was made during the peak of the Military Dictatorship in Brazil, characterized by political repression, arbitrary detentions, censorship, and prohibitions on addressing topics related to sexual freedom in the context of cinema and the arts. This film challenges and confronts this political situation to explore the theme of sexuality, highlighting the prejudices related to affection between people of the same sex. In the midst, a romance through letters generates images of love, tenderness, lust and pleasure.

Curated by Alejo Duclós

In collaboration with EQZE - Elías Querejeta Zine Eskola

In the presence of Laura Battucci

LISETTE MA NEZA NTUKABUMWE / MOURAD BEN AMOR

PADDENHOEK
ZON/SUN 31 MARCH 21:00

Branden

Lisette Ma Neza Ntukabumwe

2024, BE, digital, Dutch & Kinyarwanda spoken,
English subtitles, 18 min

Een collectief gedicht over het branden van thuislanden, over het vuur en de rook van gewapende conflicten; die 'vluchtelingen' van mensen maken. Een poëtisch gesprek met vijf verschillende vrouwen over het verlaten van waar ze vandaan komen, over het vertrekken en (nooit meer echt) aankomen. Een ode aan de ontheemde vrouw.

Lisette Ma Neza Ntukabumwe is een dichteres met een camera. Haar artistieke praktijk is een constante poging om zichzelf en anderen te vertalen. Ze onderzoekt het leven en de gevoelens van ontheemden, overlevers van het grote geweld, van Afrikanen in Europa, van diaspora's... van vrouwen. Dit onderzoek mondigt uit in poëtische essays, woordkunst, film en theater. Op 21 maart 2024 start ze als eerste 'Public poet Brussels — Brussels stadsdichter — Poëtesse de Bruxelles'

Branden (*Scorched*) is a collective poem about the burning of home countries, about the fire and the smoke of armed conflict; which transforms humans into 'refugees'. A poetic conversation with five women from different diasporas: about leaving... and (never) arriving. An ode to the displaced woman.

Lisette Ma Neza Ntukabumwe is a poet with a camera. Her artistic practice is a constant attempt to translate herself and others. She transmutes the lives and feelings of the displaced, survivors of "great" violence, of Africans in Europe, of diasporas... of women. This research turns into poetic essays, spoken word, film and theatre. On March 21, 2024, she will start as the first 'Public poet Brussels — Brussels stadsdichter — Poëtesse de Bruxelles'

"With *Branden*, I developed a new method: to interview people with stories that can be too difficult to tell. The poetic method of holding dialogues would allow us to address these experiences nonetheless. I formulated my questions during the interviews so that there would be a rhythm, and so that metaphors would emerge in the interviewees' sentences. That's how this poem came about."

In the presence of Lisette Ma Neza Ntukabumwe & Feiruz Ghammam

Bamssi

Mourad Ben Amor

2024, TN/BE, digital, English subtitles, 26 min

De weg, het huis, de sleutel, de dieren, Bamssi. Beelden met de urgente van een instastory gaan in dialoog met de familie in het buitenland: Mourad en Fairuz, Tunesië en de wereld. Je moet naar het dak om iets te zien van de omgeving: de spoorweg achter het huis. Weg van huis, weg van thuis. Straathonden en -katten voor het huis. Zonder huis, zonder thuis. Het geluid van de trein draagt een storend verlangen. Het beeld van de zee open een gevraagd verlangen. Blijven. Dromen. Traag en snel gaat de tijd waarin de mogelijkheid van nieuw leven de routine doorbreekt.

Mourad Ben Amor woont in Mahdia, Tunesië. Op 16-jarige leeftijd schreef hij een brief aan zijn nicht in België met de boodschap dat hij net als zij graag films zou willen maken. *Bamssi* is zijn debuutfilm die ze in dialoog maakten. Door zijn wereld te laten zien, hoopt hij de wereld te zien. Fairuz Ghammam woont in Vilvoorde, België. In haar praktijk onderzoekt ze vooral (auto)biografie en samenwerkingspraktijken.

The road, the house, the key, the animals, Bamssi. Images with the urgency of an Instagram story create a dialogue within the family across the sea: Mourad and Fairuz, Tunisia and abroad. You have to go to the roof to see something of the surroundings: the railway behind the house. Away from the house, away from home. Street dogs and cats in front of the house. Without a house, without a home. The sound of the train carries a disturbing longing. The image of the sea opens up a dangerous desire. To stay. To dream. Time passes both slowly and quickly when the possibility of new life disrupts the routine.

Mourad Ben Amor lives in Mahdia, Tunisia. When he was 16, he wrote a letter to his cousin in Belgium to say that he would like to make films as she does. *Bamssi* is his debut film, made in a dialogue with her. By showing his world, he hopes to see the world. Fairuz Ghammam lives in Vilvoorde, Belgium. In her practice, she mainly explores (auto)biography and collaborative practices.

CLOSING NIGHT

Voor de slotavond is een ticket in voorverkoop nodig, voor genodigden en geaccrediteerde een reservering nodig. (zie p. 97)

For the closing night a presale ticket is required, for guests and accredited a reservation is required. (see p. 97)

WE HAVE
LONG BEEN
SILENT

WE HAVE LONG BEEN SILENT

"I was suspicious about how we student leftists tried to learn about the proletariat theoretically. We read books, engaged in endless discussions and held meetings. Yet no one felt the need to go simply where workers live—the sphere of reproduction—and to develop an independent perspective about their daily misery. The only thing we did was go to factories. But even there we students made contact only where we already knew there'd be politically sympathetic skilled workers, a vanguard and visible struggle we could easily support. We completely neglected the whole sphere of reproduction both theoretically and practically." (Helga Reidemeister)

In de geschiedenis van de Neuer Deutscher Film (Nieuwe Duitse Film) worden steeds dezelfde gekende namen aangehaald als voorbeelden van het radicale politieke en esthetische verzet in dialoog met sociale bewegingen in West-Duitsland. Filmmakers als Rainer Werner Fassbinder, Werner Herzog, Wim Wenders en Volker Schlöndorff genieten nog steeds alle aandacht in gesprekken over deze periode uit de filmgeschiedenis. De vele esthetisch en sociaal geëngageerde films van vrouwen worden jammerlijk over het hoofd gezien. Films die de traditionele productiemethoden uitdaagden en nog steeds inspiratie bieden bij het maken van politiek geëngageerde films. Films die, zoals blijkt uit bovenstaand citaat van Helga Reidemeister, niet enkel focusten op vergeten onderwerpen, maar er op een directe manier mee aan de slag zijn gegaan. *We Have Long Been Silent* (*We zijn lang stil geweest*) belicht een handvol films uit het omvangrijke en gevarieerde werk van de vele vrouwelijke filmmakers die in de jaren 70 actief waren in West-Duitsland. Deze selectie vestigt de aandacht op de transformerende kracht van cinema en de essentiële rol van de dialoog over macht, de noodzaak om gemarginaliseerde mensen de ruimte te bieden om hun persoonlijke en politieke strijdjes onder woorden te brengen.

Bij het samenstellen van dit programma konden vele sleutelfiguren en films niet allemaal opgenomen worden. Onder andere Helke Sander, Helma Sanders-Brahms, Ulrike Öttinger, Mehrangis Montazami-Dabui en Selma Pöyez zijn hier niet aanwezig, het opzet is om te verwijzen naar iets dat groter is en niet te bevatten in de context van enige retrospective. De films zijn gekozen omdat ze conversatie inzetten om politieke processen mogelijk te maken. Al deze films geven gemarginaliseerde vrouwen de mogelijkheid om voor zichzelf te spreken en hun eigen ervaringen te delen. De programma's brengen ook veranderingen in kaart in de manier waarop het filmmedium politiek gebruikt kan worden en hoe de relaties tussen filmer en de gefilmde(n) herbedacht en geverifieerd kunnen worden. Ze laten zien hoe de hiërarchieën van het filmmaken ter discussie kunnen worden gesteld.

De films zijn bijzonder gevarieerd qua vorm: werk van filmcollectieven van studenten, dat de focus legt op kennisverruiming, 8mm-films en documentaires gemaakt in samenwerking met hun onderwerpen in kwestie. Er worden uiteenlopende thema's behandeld, waaronder arbeid, seksuele politiek, geweld tegen vrouwen, immateriële arbeid en de politiek van het huishouden en reproductive vrijheid. Aan de basis van deze verhalen ligt een diepgaande belangstelling voor dialoog als katalysator voor begrip, empathie en collectieve actie.

De materiële productie van deze films is van cruciaal belang om te begrijpen hoe ze zijn gemaakt en wat er vervolgens verloren is gegaan. Het belang van filmscholen, het merendeel van de films werd binnen die context gemaakt, en Ula Stöckl en Claudia von Alemann begonnen hun carrière aan de universiteit van Ulm, maakten dat er veel vrijheid was voor wat geproduceerd kon worden. Er ontstond een ruimte voor de ontwikkeling van nieuwe werkmethoden die losstonden van de commerciële filmsector.

We Have Long Been Silent werpt een blik op een vrijwel vergeten benadering of vorm van cinema, een manier om films te maken met sociale verandering voor ogen. Een politiek geëngageerd filmmaken, niet alleen op inhoudelijk vlak, maar ook door de condities van productie in vraag te stellen. Zoals de titel van Claudia von Alemans film suggereert is het zaak om de wereld niet alleen te documenteren, maar ook te veranderen.

The history of New German Cinema is littered with the familiar names, heralded again and again as examples of the radical politics and aesthetics reacting to social movements within West Germany. Figures such as Rainer Werner Fassbinder, Werner Herzog, Wim Wenders, Volker Schlöndorff still receive the spotlight when conversations drift to this period of film history. Continually marginalised, however, are the numerous women who made films that were aesthetically and socially engaged. Films that challenged traditional methods of production and still offer an example of how politically engaged filmmaking can look. Films that, as the above quotation from Helga Reidemeister states, not just focused on overlooked subjects, but strove to engage with them in a direct way. *We Have Long Been Silent* highlights a handful of this vast and diverse output from the many women who were producing work in West Germany throughout the 1970s. The films showcased here offer examples of the transformative power of cinema and of the essential role of dialogue, of offering marginalised people space to articulate their own personal and political struggles.

In putting together this programme there were many key figures and films who could not be included. Helke Sander, Helma Sanders-Brahms, Ulrike Öttinger, Mehrangis Montazami-Dabui, Selma Pöyez, amongst many others, are all absent, the idea being to point to something much larger and not containable in the context of any retrospective. The films were chosen due to the role of conversation as a way of enabling political processes. All of the films give voice to marginalised women to speak for themselves and to narrate their own experiences. The films also map the shifts in approaches to how the medium of film can be used politically and how relationships between filer and filmed can be rethought and redefined. They are examples of how the innate hierarchies of filmmaking can be challenged.

Formally, the films differ vastly. From the works by student film collectives with key focus on knowledge raising, 8mm film works, documentaries made in collaboration with their subjects. There are many wide ranging themes that include labour, sexual politics, violence against women, immaterial labour and the politics of housework, and reproductive freedoms. At the heart of these narratives lies a profound commitment to dialogue, serving as a catalyst for understanding, empathy, and collective action.

The material production of these films is key to understanding how they were made, and what subsequently has been lost. The importance of film schools, the majority of these films made within that context, and Ula Stöckl and Claudia von Alemann having begun their careers at the university of Ulm, gave a freedom to what could be produced as well as space to reflect on new working methods independent of a commercial film sector.

We Have Long Been Silent glimpses at an all but forgotten approach to cinema, to a way of producing films with the purpose of social change. To politically engaged filmmaking not just in content, but in addressing the conditions of its production. As the title of Claudia von Alemann's film states, the point is to change the world, not just document it.

Curated by Kristofer Woods

Thanks to Masha Matzke, Julia Milz, Anke Hahn (Deutsche Kinemathek), Maximilian Luc Proctor, Christina Uflacker, Carsten Zimmer (Arsenal Institut für Film- und Video)

Supported by Deutsche Kinemathek

Supported by Sabzian

Sabzian

In juni/juli 2024 presenteren Courtisane en CINEMATEK een meer uitgebreide versie van dit programma in Brussel, samengesteld door Kristofer Woods.

In June/July 2024, Courtisane and CINEMATEK will present a more extensive version of this program, curated by Kristofer Woods, in Brussels.

www.cinamatek.be

CINEMATEK

WE HAVE LONG BEEN SILENT 1

KASKCINEMA
VRI/FRI 29 MARCH 11:00

Women's Camera

Gardi Deppe, Barbara Kasper, Brigitte Krause, Ingrid Oppermann, Tamara Wyss

1971, DE, DCP, German spoken, English subtitles, 20 min

Women's Camera werd gemaakt door vijf studenten aan de destijds recent opgerichte DFFB (Deutsche Film- und Fernsehakademie Berlin) en is eigenlijk een instructiefilm over het gebruik van een Arriflex 16BL-camera. Deppe en Oppermann zeggen: "Uit ervaring hebben we ondervonden dat als er meer mannelijke dan vrouwelijke studenten zijn (bijvoorbeeld tijdens een basiscursus) de vrouwelijke studenten klein worden gehouden. Daarom hebben we als vrouwelijke DFFB-studenten besloten om onze belangen te verenigen en onze eigen basiscursusgroep te vormen." Door stereotiep vrouwenwerk te filmen levert de groep feministische kritiek en biedt tegelijkertijd praktische tips voor toekomstige filmmakers. De film werd vervolgens in de opleiding aan volgende generaties studenten getoond.

Made by five students at the recently established DFFB (Deutsche Film- und Fernsehakademie Berlin), *Women's Camera* serves as an instruction film about how to use an Arriflex 16BL camera. According to Deppe and Oppermann, "Experience teaches that when male students are in the majority (e.g., in a foundation course), the female students are held down. As a consequence, we female DFFB students decided to combine our interests and form our own foundation course group." Filming stereotypical women's work, the group make feminist critique whilst offering practical advice for filmmaking. The film was subsequently shown in classes to later generations of students at the DFFB.

In the presence of Ingemo Engström

Dark Spring

Ingemo Engström

1970, DE, DCP, German spoken, English subtitles, 92 min

Het debuut van Ingemo Engström was een afstudeerfilm aan de Hochschule für Fernsehen und Film in München, waar ze sinds 1967 studeerde. In de film maakt een pas gescheiden arts een roadtrip naar haar vriendinnen, met haar zwijgende minnaar achter het stuur. De film is opgebouwd rond gesprekken over levensomstandigheden en overpeinzingen over de ideale liefde. Documentairemaker Katrin Seybold praat over de politiek van relaties; acteur Edda Köchl bespreekt collectief wonen en de Marxistische opvoeder Illona Schult heeft het over kinderen opvoeden in een commune.

Ingemo Engström's debut was made as a graduation film from Hochschule für Fernsehen und Film in Munich where she had studied since 1967. The film is structured around a road trip taken by a recently divorced doctor as she visits her female friends, driven by her mute lover. Conversations around life circumstances and meditations on the ideal love structure the film. Katrin Seybold, a documentary filmmaker, talks about the politics of relationships; actor Edda Köchl discusses collective living, and Marxist educator Illona Schult about raising children in a commune.

"A film about women's utopias of love. What it shows is how a woman experiences a sense of déjà-vu when she is at the end of a fixed relationship and the start of a utopian one. Encounters with other women are also shown, who reflect on their own relationships and on other possible forms of being together. Their testimonies remain authentic even when placed in a context that draws on staging."
(Ingemo Engström)

WOMEN'S CAMERA

DARK SPRING

SONNTAGSMALEREI

WE HAVE LONG BEEN SILENT 2

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
ZON/SUN 31 MARCH 12:00

Sonntagsmalerei

Ula Stöckl

1971, DE, DCP, German spoken, English subtitles, 45 min

Sonntagsmalerei heeft de vorm van een filmdagboek, gedraaid op 8mm-film. Het onderzoekt de seksuele politiek van de vroege jaren 70 vanuit het perspectief van Eva, die doorheen haar relaties met twee minnaars tracht te navigeren. Ula Stöckl, wier baanbrekende film uit 1968 *Neun Leben haben die Katze* vaak wordt gezien als het begin van deze periode van politiek geëngageerd werk door vrouwen, zet haar onderzoek naar vrouwelijkemancipatie hiermee voort.

Sonntagsmalerei takes the form of an 8mm film diary. Examining the sexual politics of the early 1970's from the perspective of Eva as she navigates her relationships with two lovers. Ula Stöckl, whose seminal 1968 film *Neun Leben haben die Katze* is often seen as beginning this period of politically engaged work by women, continues her exploration of women's liberation.

Es kommt drauf an, sie zu verändern

Claudia von Alemann

1973, DE, DCP, German spoken, English subtitles, 54 min

"Filosofen hebben de wereld alleen maar op verschillende manieren geïnterpreteerd. Maar het punt is dat het erom gaat de wereld te veranderen." Het citaat van Marx uit zijn elf stellingen over Feuerbach kan ook gelezen worden als een oproep voor filmmakers, een oproep die Claudia von Alemann ter harte neemt in haar werk. Het doel van films maken is niet om de wereld vast te leggen, maar om hem te veranderen. *Es kommt drauf an, sie zu verändern* documenteert de arbeidsomstandigheden van vrouwelijke fabrieksarbeiders. Door middel van uitgebreide interviews – waardoor de vrouwen zeggenschap krijgen en een stem in hun politieke strijd – beschrijven en bespreken de fabrieksarbeiders de verschillende niveaus van uitbuiting die ze in hun leven ervaren, als arbeiders en als vrouwen.

"The philosophers have only interpreted the world, in various ways. The point, however, is to change it." Marx's quotation from his eleven theses on Feuerbach serves as a call for filmmakers too, one that Claudia von Alemann embraces throughout her work. The point of filmmaking is to not just document the world, but to change it. *Es kommt drauf an, sie zu verändern* documents the working conditions of female factory workers. Through extended interviews, giving the women agency and a voice in their political struggles – the factory workers detail and discuss the multiple levels of exploitation as workers and as women, that they experience in their lives.

Supported by Goethe-Institut Brüssel

In the presence of Claudia von Alemann

WE HAVE LONG BEEN SILENT 3

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
ZON/SUN 31 MARCH 17:30

Für Frauen. 1. Kapitel

Cristina Perincioli

1972, DE, DCP, German spoken, English subtitles, 25 min

Cristina Perincioli maakte deze film toen ze aan de DFFB studeerde en samenwerkte met vrouwen die woonden en werkten in de Märkisches Viertel, een woonwijk in het noordwesten van Berlijn. Perincioli construeert hier het verhaal van vier vrouwen die in een supermarkt werken. Nadat ze erachter komen dat hun mannelijke collega's meer verdienen, besluiten de vrouwen te staken. *Für Frauen. 1. Kapitel* is fictie die geënsceneerd werd vanuit de werkelijkheid, en biedt een zinderend voorbeeld van collectief gemaakte en politiek geëngageerde cinema.

Shot whilst she was a student at the DFFB and collaborating with women who lived and worked within the Märkisches Viertel, a housing estate in the North-West of Berlin, Cristina Perincioli constructs the story of four women who work in a supermarket. After discovering the pay imbalance between them and their male colleagues, the women decide to go on strike. Fiction staged from reality, *Für Frauen. 1. Kapitel* offers a still blistering example of collectively made and politically engaged cinema.

"This is the basis for every other type of social oppression of women. In this film, we see the interpersonal problems women must resolve among themselves before they can act together against the boss. Following this realisation, we women wrote this film together and made it ourselves. That was a lot of fun. Our realisations in the process were: We don't need liberal filmmakers to take on the subject of emancipation. We demand that the means of production be in our hands!" (Cristina Perincioli)

Die Macht der Männer ist die Geduld der Frauen

Cristina Perincioli

1978, DE, DCP, German spoken, English subtitles, 76 min

Cristina Perincioli werkte samen met vrouwen uit het eerste opvanghuis voor vrouwen in Duitsland om te esceneren en te onderzoeken hoe ze aan het geweld in hun relaties wisten te ontsnappen. Perincioli wisselt gereconstrueerde gebeurtenissen af met discussies tussen de vrouwen en biedt ruimte voor traumaverwerking door middel van dialoog, waardoor de vaak verborgen realiteit van huiselijk geweld zichtbaar wordt.

Cristina Perincioli collaborated with women from the first women's shelter in Germany to stage and examine their experiences escaping violence in their relationships. Alternating between restaged events and discussion between the women, Perincioli gives space for the processing of trauma through dialogue, making visible the often hidden realities of domestic violence.

"I have constructed narratives to awaken the viewer's emotions, feelings of anger and joy. These emotions have a power that can be tapped and directed so that people become actively involved in changing themselves or their world. My films' upbeat endings represent the collective wish of those involved to show that things can work out. It's not to give directions for a mass movement nor establish models but rather to create an atmosphere of hope and courage." (Cristina Perincioli)

In the presence of Cristina Perincioli

FÜR FRAUEN. 1. KAPITEL

DIE MACHTDER MÄNNER IST DIE GEDULD DER FRAUEN

WE HAVE LONG BEEN SILENT 4

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
DON/THU 28 MARCH 17:30

Wir haben lange geschwiegen

Frauenfilmgruppe München (Sylvia Edvinsson, Monika Ergert, Gisela Novak, Monika Neuser, Ilona Balthazar, Christine Hett)

1973, DE, DCP, German spoken, English subtitles, 87 min

In de structuur van *Wir haben lange geschwiegen* staan dialoog en uitwisseling centraal. De film werd gemaakt door een groep studenten aan de Hochschule für Fernsehen und Film in München. Fictieve scènes van wat Sylvia Edvinsson, lid van de Frauenfilmgruppe München, beschrijft als "typische situaties waarin vrouwen steeds weer terechtkomen", worden afgewisseld met documentairefragmenten waarin een bewustmakingsgroep reageert op deze scenario's.

Dialogue and exchange is central to the structure of *Wir haben lange geschwiegen*. Made by a group of students at the Hochschule für Fernsehen und Film in Munich, the film alternates between fictional scenes depicting what Frauenfilmgruppe München member Sylvia Edvinsson describes as "typical situations in which women find themselves over and over again" and documentary sequences in which a consciousness-raising group responds to these scenarios.

"When I joined the women's film group, I met two women from the film school in Munich who saw the need to finally create working conditions for themselves as women in which they could realise their plans with less interference. In this process they had founded the women's film group with the plan to make a film about specifically female issues. The chance to offer opportunities for identification, to present problems that are perceived as 'isolated' as 'collective' and at the same time the opportunity to make the work of the groups in the women's movement as an action that concerns all women and that uses specific examples to tell what women think and feel about women, and also to document documenting these processes – the medium of film offered all of this."

(Gisela Novak)

WE HAVE LONG BEEN SILENT 5

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
DON/THU 28 MARCH 14:00

Von wegen 'Schicksal'

Helga Reidemeister

1979, DE, DCP, German spoken, English subtitles, 117 min

Helga Reidemeister leerde Irene Rakowitz kennen toen ze als maatschappelijk werker in het noordwesten van Berlijn werkte. Irene, die politiek actief was in de wijk en recent gescheiden, stemde toe om samen met Reidemeister de realiteit van het gezinsleven in de arbeidersklasse vast te leggen. Rakowitz zei zelf: "Het gezin is absoluut taboe, en dat slaat nergens op volgens mij. Mijn politieke denkproces, dat ergens begon, heeft me geleerd dat familie geen taboe hoeft te zijn! Want alles dat van buitenaf zichtbaar wordt, in een sociale situatie of sociaal gedrag, vindt zijn oorsprong in het gezin. Dit is de voedingsbodem voor al het sociaal gedrag, en volgens mij moet aan het licht worden gebracht waar dat precies vandaan komt." In *Von wegen 'Schicksal'* wordt er getracht de machtsverhoudingen tussen filmmaker en degene die gefilmd wordt aan te pakken, zo neemt Rakowitz een actieve rol op, niet alleen in haar eigen leven maar ook in het filmproces.

"My main characters are women because in our society women have the greatest difficulty in finding a bit of happiness in their daily lives. But I wouldn't call my films 'women's films', rather family films. I like to think men can equally learn from them. One-sided learning by women is useless, as far as I'm concerned. I take seriously the viewing habits of the so-called masses in order to reach them. That is public which is consistently deceived and neglected by television because their everyday problems are ignored. I don't make films for the privileged, for intellectuals, although I don't exclude them. My main project is to make films for the people who are in them and who recognize themselves in them. Beyond that, I also make films for myself and for my friends. The themes in my most recent films—about the capacity to love, about violence, dreams, and hope—these are not questions specific to any one class. My films also attempt to work out problems which remain unsaid and repressed. They are documents of what isolates me, what makes me angry, what I want to experience so that it will change, so that it won't stay the way it is."

(Helga Reidemeister)

Helga Reidemeister met Irene Rakowitz whilst working as a social worker in a housing estate in North-West Berlin. Irene, politically active within the estate and recently divorced, agreed to collaborate with Reidemeister to document the reality of working-class family lives. Rakowitz herself said, "Family is absolutely taboo, and I don't think that's right. It is also a success of my political thinking process, which started somewhere, that I have learned that family just does not have to be taboo! Because everything that becomes visible from the outside in social situations or social behaviour originates in the family. This is the breeding ground of all social behaviour, and I think that precisely where this comes from must be uncovered." *Von wegen 'Schicksal'* is an attempt at addressing the power structures between filmmaker and filmed, with Rakowitz as an active participant not just in her own life, but in the filmmaking process.

THE SKIN OF THE WORLD

Propositions for
a cinema of resonance

THE SKIN OF THE WORLD

Propositions for a cinema of resonance

"The skin of the world... always floating and responding to the thrusting of the world's breezes, breaths and gusts. In all respects, it is the powerful and fragile resonance of all that arouses a form or tonality of existence." (Jean-Luc Nancy)

Resoneren: *re-sonare*. Weerklinken — met de onmiddellijke implicatie van een ontdubbing of *ghosting*, een bespokende spectraliteit. Weergalmen, weerkaatsen, weerklinken, wederkeren: geluid dat naar ons terugkeert, terugkaatsend op oppervlakken, gebogen en gebroken door randen en wervingen. Geluid dat is versterkt, gehuld in een akoestische sfeer die het transformeert. Geluid dat wordt verlengd als het door een veld of structuur beweegt. Geluid dat in de verte reikt, balancerend op het snijvlak tussen aankomst en vertrek. Geluid dat zich voortplant, zich in de wereld doet gelden. Maar resonantie is evengoed reverberatie of reciprocatie, een reactie op iets of iemand anders. Bovendien is resoneren ook herinneren, het verleden oproepen, de latente mogelijkheden en frequenties ervan aanboren. Het is ook een type verbintenis dat niet-aaneengeschakelde vormen van uitwisseling en synergie mogelijk maakt, die ruimte biedt aan affectieve affiniteten en vormloze formaties.

Resonantie omvat een veelheid aan betekenissen. Of beter gezegd, het wordt geactualiseerd en uitgebreid in een breed scala aan fenomenen en omstandigheden. Hoe kunnen we het begrip resonantie in of als cinema benaderen? Wat gebeurt er als we cinema opvatten als een terrein waarop resonantie zich kan ontplooien?

Het doel van dit programma is voorzichtige proposities, of hypotheses, te formuleren voor een 'cinema van resonantie' — op zoek te gaan naar wat gegrondigd is in resonantie, niet tonend of vertellend maar klinkend en weer-klinkend. Een programma vol glossische en fonische sporen die doorheen de tijd worden ontvangen en versterkt, waarin vergeten geschiedenissen en spookachtige herinneringen worden opgeroepen; gezang, gefluister en gescandeer dat weerklinkt in de stilte van verlaten ruimten en door rampen bezochte plekken; liederen en verhalen die echoën en uitdijen in symfonische bewegingen en sonische geografieën. Een programma dat resonantie niet alleen wil beschouwen als vorm of inhoud, maar ook als een methode, die inhoudt dat er werken aan elkaar worden gekoppeld waarvan de relatie tot elkaar niet noodzakelijk causaal, historisch of geografisch is, laat staan onontkoombaar, maar die er desalniettemin is. Een programma als een resonantiekamer die uitnodigt maar niet dwingt tot wederzijdse oscillatie tussen films die op de een of andere manier met elkaar in dialoog staan. Aan ons om de oren te spitsen.

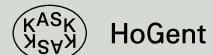
To resonate: *re-sonare*. To sound again — with the immediate implication of doubling or ghosting, assuming a haunting spectrality. Resound, rebound, refrain, return: sound sent back to us, reflected by surfaces, diffracted and refracted by edges and curves. Sound amplified, swathed in an acoustic ambience that transforms it. Sound enhanced and prolonged by its passing through a certain field or structure. Sound reaching out into the distance, suspended and straining between arrival and departure. Sound propagating itself, configuring a sense and a presence in the world. But to resonate is also to reverberate and reciprocate, to correspond and respond to something or someone other. Furthermore, to resonate is to remember, to evoke the past, to activate its latent potentialities and frequencies. It is also a mode of relation that allows for non-sequential forms of exchange and synergy, accommodating affective affinities and formless formations.

Resonance embraces a multitude of different meanings. Or rather, it is actualised and expanded in a wide range of different phenomena and circumstances. How can we think through the notion of resonance in or as cinema? What would happen when we consider cinema as a territory upon which resonance may unfold?

This programme aims to formulate a set of tentative propositions, or hypotheses, on what a "cinema of resonance" could be — seeking what is grounded in resonance, neither showing nor telling but sounding and resounding. A programme populated by grossic and phonic traces received and amplified across time, conjuring up forgotten histories and haunting memories; chants, murmurs and scensions reverberating through the stillness of desolated spaces and catastrophized places; songs and stories echoing and expanding into symphonic movements and sonic geographies. A programme that tries to consider resonance not only as form or content but also as method, involving a practice of pairing and configuring works that relate in ways that are not necessarily causal, historical or geographical, let alone inevitable, but that nevertheless are *there*. A programme as an accommodating resonance chamber that allows, but does not compel, a process of mutual oscillation between films that somehow speak to one another. It is up to us to lend them our ears.

*Thanks to all the filmmakers and distributors involved,
Ricardo Matos Cabo, Erika Balsom*

*In the context of the research project Echoes of Dissent
(KASK & Conservatory / School of Arts Gent)*

THE SKIN OF THE WORLD 1

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
DON/THU 28 MARCH 11:00

Lost Sound

John Smith & Graeme Miller

1998-2001, UK, DV video to DCP, English spoken, 28 min

Filmkunstenaar John Smith en geluidskunstenaar Graeme Miller delen een interesse in synchroniteit en toevallige ontmoetingen en werkten samen aan *Lost Sound*: een geluidsreconstructie van hun buurt in Oost-Londen aan de hand van cassettebandjes die ze op straat vonden. Met geluiden die aan bomen bungelen als een maretak, aan lantarenpalen en luifels als de zeedrift van een onmetelijk hoge vloed of die werden meegedragen door een windvlaag doordrongen van radiogolven en signalen van mobiele telefoons, maken Smith en Miller een moderne mengelmoes van magnetische tape die zijn eigen afgedankte herinneringen bezingt. Het werk verkent het potentieel van toeval door kenmerken van een sociologische zoektocht te combineren met een luchttige vorm van situationisme en een simpele oefening in de kunst van de *objet trouvé*. Het creëert een boeiende audiovisuele cartografie door vormelijke, narratieve en muzikale verbanden te leggen tussen beelden en geluiden bijeen gebracht door de toevallige ontdekking van de cassettes. "Lost Sound is een lyrische en prikkelende reactie op de stedelijke omgeving en brengt de stad in beeld als een veelzijdige en gefragmenteerde verzameling van persoonlijke geschiedenis. Migratie, verlies en ontheemding schemeren door de upbeat soundtracks uit zonniger orden heen." (Helen Legg)

"The resulting video is a pure process piece—whatever music is playing on the soundtrack is that found on the fragment of tape that appears on the screen. The formality of the idea is undercut by the emotive power of the found music (and John stretching his own rules in the editing). John, who had always been suspicious of lush soundtracks, had found an excuse to use passion, albeit in a rigorous way. It was as if any emotion he wanted to feel (but was too embarrassed to deliberately express) could be discovered abandoned out on the street, emotion as a found object." (Cornelia Parker)

Sharing an interest in synchronicity and chance encounters, film artist John Smith and sound artist Graeme Miller worked together on *Lost Sound*: a sonic reconstruction of their East London neighbourhood from cassette tapes they found discarded in the street. From sounds found hanging from trees like a mistletoe, from lampposts and awnings like the flotsam of an impossible high tide or blown by a breeze saturated with radio waves and mobile phone signals, Smith and Miller make a modern tangleweed of magnetic tape that sings its discarded memories. Bringing together characteristics of a sociological quest, a light-hearted form of situationism and a simple exercise in the art of the *objet trouvé*, the work explores the potential of chance. It creates an enthralling audio-visual cartography by building formal, narrative and musical connections between images and sounds that are linked by the random discovery of the tape samples. "A lyrical and poignant response to the urban environment, *Lost Sound* depicts the city as a disparate and fragmented series of personal histories. A sense of migration, loss and displacement seeps through upbeat soundtracks from sunnier climes." (Helen Legg)

"You're likely to be utterly enchanted by this unique dish of entertainment that may be the beginning of a new art form: Village Surrealism. Mr. Weerasethakul's film is like a piece of chamber music slowly, deftly expanding into a full symphonic movement; to watch it is to enter a fugue state that has the music and rhythms of another culture. It's really a movie that requires listening, reminding us that the medium did become talking pictures at one point." (Elvis Mitchell)

Dogfar nai mae marn

Mysterious Object at Noon

Apichatpong Weerasethakul

2000, TH, 16mm to DCP, Thai spoken, English subtitles, 83 min

Geïnspireerd door het surrealistische procedé genaamd 'cadavre exquis' reist Apichatpong Weerasethakul—die bescheiden wordt vermeld als 'story editor'—met zijn crew van de noordelijke provincies van Thailand naar het zuiden en vertellen ze een collectief verhaal met de straatververs, boeren, plaatselijke theatergezelschappen en kinderen die ze op hun pad tegenkomen. Elke verteller moet het verhaal verderzetten waar het is geëindigd. Met elke nieuwe ontmoeting evolueert en verandert het verhaal, worden er melodramatische en bovennatuurlijke elementen uit Thaise soapopera's en folklore toegevoegd en wordt het vertellen uitgebreid naar het onvertelde. Langzaam maar zeker maken ze samen van een eenvoudige voorstelling een meerstemmig en heteroglossisch verhaal over mensen, dieren en aliens. De aaneenschakeling van vignettes wordt ingevuld met spraak of gebarentaal, zang en dans of radio-uitzendingen en wordt met de kilometer zonderlinger. *Mysterious Object at Noon* werd op 16mm-film opgenomen over een tijdspanne van drie jaar tijdens de economische crisis in Thailand aan het eind van de jaren 90, en is een vroeg voorbeeld van de nauwgezette aandacht voor ingewikkelde geluidsopnames en sound design en de buitengewone verhaalstructuren die zo kenmerkend zijn voor het latere film- en videowerk van deze regisseur. Deze benadering benadrukt het rijke potentieel van cinema als een resonante vorm van compositie en fabulatie. "Niet zozeer een anomalie als wel een geheime loper die toegang verschafft tot het werk van Weerasethakul... *Mysterious Object at Noon* getuigt van de ontelbare manieren waarop een verhaal verteld kan worden." (Dennis Lim)

Inspired by the surrealist procedure called *cadavre exquis* (exquisite corpse), Apichatpong Weerasethakul—who is credited here as a mere "story editor"—and his crew meander from the northern provinces of Thailand to the south and, in a series of chance encounters, ask street vendors, farmers, local theater groups, and children to collectively tell a story. Each storyteller has to continue the tale where it had been left off. With each new encounter, the narrative evolves and changes, absorbing melodramatic and supernatural elements rooted in Thai soap operas and folklore, and extending the telling into the untold. Together, they slowly turn a fairly straightforward exposition into a polyphonic and heteroglossic tale of humans, animals, and aliens. The daisy-chain narrative of interlocking vignettes is shaped through speech or sign language, song and dance or radio broadcast, and grows more outlandish by the mile. Filmed on 16mm over the course of three years during Thailand's economic crisis of the late 1990s, *Mysterious Object at Noon* already shows the rigorous attention paid to intricate sound recording and design, as well as uncanny narrative structures, that would characterize the director's later film and video work, highlighting the full potential of cinema as a resonant form of composition and fabulation. "Less an anomaly than a secret skeleton key to Weerasethakul's work... *Mysterious Object at Noon* revels in the myriad ways a story can be transmitted." (Dennis Lim)

Restored in 2013 by The Film Foundation's World Cinema Project and the Austrian Film Museum. Restoration works carried out at the Austrian Film Museum, LISTO laboratory in Vienna, Technicolor Ltd in Bangkok, and Cineteca di Bologna/L'Immagine Ritrovata laboratory, in close collaboration with Apichatpong Weerasethakul.

THE SKIN OF THE WORLD 2

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
ZAT/SAT 30 MARCH 16:00

Signal—Germany on the Air

Ernie Gehr

1982-85, US, 16mm, sound, 34 min

Ernie Gehr, zoon van Duits-Joodse emigranten, had Berlijn zijn thuis genoemd als het fascisme geen roet in het eten had gegooid. De film is genoemd naar het gelijknamige propagandatijdschrift van de Wehrmacht. Op de achtergrond van het openingsshoot zien we een uitsnede van de cover van het tijdschrift. De nadrukkelijkheid van deze verwijzing zet de kijker op het verkeerde been, aangezien Gehrs benadering van de geschiedenis in andere opzichten juist onbepaald is. *Signal* speelt zich af op een locatie met weinig dramatisch gewicht: een anoniem kruispunt, ergens op de Rheinstraße, zo leiden we af uit de straatnaambordjes. Creamsicle-vuilenbakken met de schreeuwende slogan 'Berlin...ICH MACHE MIT' ('Berlin... IK DOE MEE') verraden dat we ons in de Duitse hoofdstad bevinden. Afgezien daarvan laat Gehr de kijker in het ongewisse. De nietszeggendheid van het kruispunt weerstaat elke poging tot analyse. Gehr koppelt zijn kristallijne montage aan geluidsfragmenten van een goedkope Duitse radio en straatgeluiden die nooit helemaal overeenkomen met wat we zien. Hakken klepperen, bussen haperen en gesprekken vinden plaats tegen achtergronden van louter asfalt en laagbouw. Het spookachtige en meertalige geroezemoes versterkt ons gevoel van ontheemding. De klankband wijst voortdurend op een etherische afwezigheid, die niet alleen uitgaat van andere delen van de wereld, maar ook van het verleden dat Berlijn blijft achtervolgen. "Gehr filmt de straat alsof het een plaats delict is", schreef J. Hoberman in een recensie van de film. Gehr reageerde op Hobermans uitspraak: "Laat dat *alsof* maar weg".

"Signal—Germany on the Air uses empty camera movements, anonymous citizens, and the ubiquitous radio to portray an absent subject, the filmmaker and survivor on a street in Berlin where he no longer lives. An alternative future, another world, opens in the space where I am not, where I might have been. Others are witness to my invisibility, to my absence in advance, and to my return to the place where I am not, or no longer am. The subject is spectral, a trace that marks an absence in advance: An absent, reflected subjectivity, invisible to the film, an autobiography under erasure." (Akira Mizuta Lippit)

Ernie Gehr, the son of German Jewish émigrés, might have called Berlin home had fascism not tragically intervened. The film takes its title from the Wehrmacht propaganda magazine of the same name. Its opening shot is backgrounded by a cropped view of the magazine's cover. The explicitness of this reference comes as somewhat of a feint, as Gehr's approach to history is otherwise oblique. *Signal* unfolds in a site of little dramatic consequence: an anonymous intersection, somewhere, we glean from interspersed street signs, on the Rheinstraße. Creamsicle trash cans touting the slogan "Berlin...ICH MACHE MIT" ("Berlin...COUNT ME IN"), locate us in Germany's capital. Yet Gehr withholds further orientation. The intersection's nondescriptness repels attempts to impute significance. Gehr couples his crystal-like montage with segments clipped from a cheap German radio and street sounds that never quite align with what we see. Heels clack, buses stall, and conversations transpire over scenes emptied of all but asphalt and low-rises. The faint sound of ghostly and multilingual voices compounds our sense of dislocation. The soundtrack constantly points to an ethereal absence, not only emanating from other parts of the world, but also from Berlin's continually haunting past. "Gehr films the streets as if they were the scene of a crime," wrote J. Hoberman in his review of the film. Gehr edited Hoberman's assessment: "there was," he said, "no 'as if' about it."

still/here

Christopher Harris

2000, US, 16mm to DCP, English spoken, 60 min
2K digital restoration by the Academy Film Archive

still/here is een beschouwing van het uitgestrekte landschap van ruïnes en onbebouwde percelen kenmerkend voor het noorden van St. Louis, een gebied waar bijna uitsluitend Afro-Amerikanen wonen die tot de werkende armen of de arbeidersklasse behoren. Op een basaal niveau is de film de documentaire neerslag van de grimmigheid en het verval van dit stadsdeel. *still/here* is geen openlijke aanklacht tegen sociale onrechtvaardigheid, maar de politiek van ras en klasse in de Amerikaanse maatschappij is een wezenlijk onderdeel van de film. In *still/here* symboliseren de ruïnes een onvoorstelbare afwezigheid die de kern vormt van de Afrikaanse diaspora-ervaring in Noord-Amerika. Van de talloze Afrikanen die omkwamen op zee tot de verloren toekomstige generatie van ongeboren nakomelingen van degenen die de reis niet overleefden, tot het verlies van familie en geliefden die verkocht werden tijdens de slavernijperiode: afwezigheid is altijd een fundamenteel kenmerk geweest van de Afro-Amerikaanse ervaring. Maar hoe verbeeld je afwezigheid in een medium als film? "Met *still/here* probeer ik op deze vraag in te gaan door een vocabulaire rond afwezigheid te ontwikkelen. Daartoe erkent de film de grenzen van representatie en bevat ze een reeks visuele en auditive storingen, uitwisselingen, tegenstellingen en hiaten. De film gebruikt de documentaire kracht van het medium niet om een afgerond gevoel te bewerkstelligen, maar houdt zich op in de breukruimte die ontstaat door de aanwezigheid van een diepgaande afwezigheid." Hoewel er vervallen bioscopen, vervaagde reclameborden en afbrokkelende gevels voorbijkomen, zien we zelden mensen – hun aanwezigheid blijft beperkt tot de elegische soundtrack, die rijk is aan onbeantwoorde telefoontjes, griezelige voetstappen, dichtslaande deuren, opnames uit inbelprogramma's en lekkende kranen.

still/here is a meditation on the vast landscape of ruins and vacant lots that constitute the north side of St. Louis, an area populated almost exclusively by working class and working poor African Americans. On a basic level, the film constructs a documentary record of the blight and decay of that part of the city. *still/here* is, for the most part, not an overt assessment of social injustices, but the politics of class and race within American society are integral to the film. In *still/here*, the ruins are emblematic of an unimaginable absence at the core of much of the African Diaspora's experience in North America. From the countless Africans lost in the Middle Passage to the lost future generation of unborn descendants of those that perished during the voyage, to the loss of family and loved ones that were sold away during slavery, absence has been and continues to be a fundamental feature of the African-American experience. But how, in an image-based medium such as film, does one represent absence? "With *still/here*, I attempt to engage this question by developing a vocabulary of absence. To that end, the film acknowledges the limits of representation and proceeds through a series of visual and aural breakdowns, erasures, contradictions and gaps. It does not use the documentary power of film to recuperate a sense of closure but instead dwells within the space of rupture occasioned by the presence of a profound absence." Fixing our gaze on derelict cinemas, fading billboards and crumbling facades, we are rarely shown a human being – but their presences haunt the dirgelike soundtrack, abound with unanswered phones, eerie footsteps, closing doors, chat show phone-ins and dripping taps.

"still/here's urban scene is deserted, and it is filled with the aural remnants of the African American community that might have once inhabited the now abandoned houses and made the barren street feel like a neighborhood. still/here is hybrid and contradictory: ethnography without people; a personal essay without a human face; a documentary without neither a setting nor a clear thesis. Harris's film shows a specific place turned into a nameless, almost borderless space and then monumentalized as a metaphor. Harris's images invite the audience to reimagine the abandoned lots, absented houses and discarded equipment as not ruined but ruins." (Terri Francis)

On the Battlefield

Little Egypt Collective

2024, US, 16mm to DCP, English spoken, 13 min

Een geluidstechnicus keert terug naar Little Egypt, zoals het zuiden van Illinois wordt genoemd, naar de vlakte waar de Pyramid Courts ooit stonden: het sociale wooncomplex dat het hart vormde van de Zwarte gemeenschap in zijn geboortestad Cairo. Met zijn microfoon verzamelt hij vluchttige geluidsfragmenten uit heden, verleden en toekomst, tussen grasland, bomen en wolkenluchten. Spelende kinderen, zwervende vogels, een grootmoeder en haar kleindochter die kruiden verbranden tegen de boze geesten, en een ambtenaar die over de sluiting van het complex ging en zich nu uitspreekt over de psychische gevolgen. Leitmotiv van de film is een in eigen beheer uitgebrachte lp uit 1970 van het United Front of Cairo, een Zwarte burgerrechtenbeweging onder leiding van de predikant Charles Koen. Aan de hand daarvan gaat de geluidsmannen — met ons in zijn kielzog — op zoek naar verbanden tussen de vrijheidsstrijd daar en elders: zo weerklinken hun stemmen weer op het slagveld. *On the Battlefield*, de eerste productie van het Little Egypt Collective, vormt de aanloop tot een hommage aan de levensvreugde en de kracht van Cairo, een stadje waarvan alles samenkomt en botst: Noord en Zuid, de Mississippi en de Ohio, Zwarte vrijheidsdrang en witte onderdrukking. De film biedt de ruimte voor ontmoeting en confrontatie, voor verzet en inspiratie, en nodigt de toeschouwers uit deze troebel geschiedenis en oorden vol veerkracht van binnenuit te leren kennen. (Berlinale)

THE SKIN OF THE WORLD 2

THE SKIN OF THE WORLD 3

KASKCINEMA

VRI/FRI 29 MARCH 14:30

Get out of the Car

Thom Andersen

2010, US, 16mm, sound, 34 min

Get Out of the Car van Thom Andersen is een reactie op *Los Angeles Plays Itself*, zijn meest karakteristieke film. Die beschreef hij als een "omgekeerde stadsymfonie" omdat ze is samengesteld uit fragmenten uit andere films die tegendaags geïnterpreteerd worden om de achtergrond op de voorgrond te plaatsen. Andersen is van mening dat Los Angeles in deze films niet goed uit de verf komt, en *Get Out of the Car* is het resultaat van zijn obsessie een geslaagde stadsymfonie te maken voor zijn thuisstad. De aandacht gaat naar details van het stadslandschap: billboards, reclameborden, muurschilderingen, gevels van gebouwen en de ongemarkeerde locaties van verdwenen culturele monumenten, terwijl de soundtrack een impressionistisch overzicht biedt van populaire muziek die grotendeels tussen 1941 en 1999 in Los Angeles werd gemaakt, met nadruk op rhythm-and-blues en jazz uit de jaren 50 en corridos uit de jaren 90. "*Get Out of the Car*" begon als een bescheiden studie van afgeleefde billboards, wat opzettelijk een dom idee was. Maar daaruit volgde automatisch de stap naar andere soorten signalisatie, muurschilderingen, vervallen gebouwen. Bijna alle muziek in de film is *Latino or Black* van oorsprong. De muziek van Los Tigres del Norte drukt bijvoorbeeld de gevoelens van *indocumentados* uit. Dat zegt ook iets over de geschiedenis en de huidige toestand van Los Angeles. Het werd uiteindelijk een film over immigratie en zwarte cultuur in de stad. De meeste dingen die we filmden voor *Get out of the Car* zijn ondertussen weg. De muurschilderingen zijn zo goed als allemaal vernietigd. Er zit nostalgie in, maar daar ga ik me niet voor verontschuldigen."

VERVOLG OP VOLGENDE PAGINA / CONTINUED ON THE NEXT PAGE →

"*Get Out of the Car* pays tribute to the unheroic, the overlooked and the disappeared... Andersen asserts that his is a 'militant nostalgia', not a passive one. By resurrecting the overlooked, he offers an alternative story of the city he's lived in for decades, rife with political as well as aesthetic motive. All the illusion and stagecraft has been stripped away, leaving empty lots and bare scaffolding—a city symphony in a minor key." (Lyra Kilston)

Xiao Wu

Pickpocket

Jia Zhangke

1997, CN, 16mm to DCP, Jin & Mandarin spoken, English subtitles, 108 min

De films van Jia Zhangke tonen China in overgang van communisme naar (hyper)kapitalisme, een landelijke wereld die stilaan toetreedt tot het stedelijke tijdperk, een geindustrialiseerd stadslandschap dat wordt overgenomen door neon bars en internetcafés en een eeuwenoude, gesloten samenleving die wil aansluiten bij de wereldmarkt. Zijn helden en heldinnen zijn degenen die in deze transitie achterbleven, die worstelen om het tempo waaraan China transformeert bij te houden: ontevreden jongeren, kleinschalige criminelen, kunstenaars, sekswerkers. Zhangkes onovertroffen aandacht voor de textuur van het alledaagse leven in een veranderende maatschappij wordt weerspiegeld in zijn opmerkelijke gebruik van geluid: hij legt meer nadruk op textuur dan op helderheid en verkiest dissonant geluid boven zuivere klanken. Deze voorliefde voor dissonantie en ruigheid, dag en nacht verschillend van het sounddesign in de hedendaagse filmwereld, is nergens zo uitgesproken als in zijn debuutfilm *Xiao Wu* (*Pickpocket*). Deze film vertelt het verhaal van zakkenroller Xiao Wu die doelloos rondzwervt door de straten van het stadje Fenyang. Om de geluidsomgeving van zijn thuisstad vast te leggen, maakte Zhangke samen met zijn vaste geluidontwerper Zhang Yang een desoriënterende akoestische soundtrack uit onsaamhangende lagen met straatlawaaï en populaire hits afkomstig uit karaokebars, streetweeters en aanstekers met snufjes die samensmelten tot één grote vervreemdende kakofonie. "Door met geluid te werken kom ik opnieuw in contact met de lege ruimte van de traditionele schilderkunst, door tot de verbeelding van de kijker te spreken. Daarom heb ik er bij al mijn films voor gezorgd dat de figuratie van de opname-locaties en de geluidruimte met elkaar verbonden waren. In *Xiao Wu* heb ik ervoor gekozen het beeld te combineren met het geluid van fietsers die komen en gaan en van luidsprekers van winkels – die destijds in de plaats kwamen van luidsprekers die gebruikt werden om politieke slogans om te roepen: dat zijn voor mij de geluiden die China aan het eind van de jaren 90 kenmerken."

Restored by The Film Foundation's World Cinema Project and Cineteca di Bologna at L'immagine Ritrovata laboratory in association with MK2 and in collaboration with Jia Zhangke. Restoration funding provided by the Hobson/Lucas Family Foundation.

Introduced by Morgan Quaintance

The films of Jia Zhangke depict a China moving from communism to (hyper)capitalism, a rural world slowly entering the urban age, an industrialized cityscape turning to neon bars and Internet cafes, and an ancient, enclosed society looking to join the global market. His heroes and heroines are those left behind in the transition, struggling to keep up with the current of China's transformation: disaffected youth, small-time crooks, artists, sex workers. Zhangke's unsurpassed attentiveness to the texture of quotidian life amid a society in flux is reflected in his remarkable use of sound, which emphasizes texture over clarity, and discordant noise over clean sonance. This taste for the dissonant and gritty, against the grain of today's cinematic sound design, is nowhere as pronounced as in his debut film, *Xiao Wu*. It tells the story of pickpocket Xiao Wu, who drifts aimlessly through the streets of the small town of Fenyang. In his aim to capture the sonic environment of his hometown, Zhangke, together with his loyal sound designer Zhang Yang, produced a disorientating acoustic space filled with disjointed layers of street noise and popular tunes emanating from karaoke bars, street tweeters and novelty lighters, merging into a great cacophony of alienation. "Working with sound allows me to reconnect with the empty space of traditional painting, by appealing to the viewer's imagination. For each of my films, I have therefore taken great care to create this relationship between the figuration of the filming locations and the sound space. In *Xiao Wu*, I chose to combine the image with the sounds of bicycles coming and going on the road and shop loudspeakers — which at the time were replacing those that used to broadcast political slogans: for me, these sounds document the China of the late 1990s."

"Noise in *Xiao Wu* is not a negative presence. It reinforces the thereness of Zhangke's Fenyang, the inner and outer lives of his characters. Noise is articulate, just as it is in the cacophonous zones of cities around the world. Who knows if it was modernity en masse that constituted the vulgar soundscape for RM Schafer when he was predicting sonic doom in 1977... But if modernity is vulgar, what then is refined? The absence of sound, one might guess: a library, a Buddhist temple, a suburb, death. Aesthetic value judgements and speculations aside silence is, well, silent. Noise on the other hand, is filled with information. Noise speaks, and in the Fenyang of *Xiao Wu* it never shuts up. Well then, let's listen to what it is saying." (Morgan Quaintance)

NIEUWE PUBLICATIE / NEW PUBLICATION

汾阳的喧嚣

Ironic Resonance, Anti-Sound Design and Radical Cacophony in Jia Zhangke's 小 Xiao 武 Wu van Morgan Quaintance is de tweede publicatie in de Echoes of Dissent-reeks, gewijd aan de politiek van de soundtrack.

Deze reeks maakt deel uit van het gelijknamige onderzoeks-project binnen KASK & Conservatorium / School of Arts Gent.

汾阳的喧嚣

Ironic Resonance, Anti-Sound Design and Radical Cacophony in Jia Zhangke's 小 Xiao 武 Wu by Morgan Quaintance is the second publication in the Echoes of Dissent series, devoted to the politics of the soundtrack.

This series is part of the research project of the same name within KASK & Conservatorium / School of Arts Ghent.

汾阳的喧嚣

IRONIC RESONANCE,
ANTI-SOUND DESIGN AND
RADICAL CACOPHONY
IN JIA ZHANGKE'S
小 XIAO 武 WU

MORGAN QUAINTEANCE

THE SKIN OF THE WORLD 4

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
ZAT/SAT 30 MARCH 13:30

Kere mattu Kere

The Lake and The Lake

Sindhu Thirumalaisamy

2019, IN/US, DCP, various languages, English subtitles, 38 min

Filmmaker en componist Sindhu Thirumalaisamy groeide op in Bangalore, een stad in India die vroeger bekend stond om zijn prettige klimaat en groene ruimtes. Tegenwoordig is het moerasland van Bangalore zodanig vervuild met rioolwater en afval dat er een spectaculaire hoeveelheid schuim ontstaat — in de woorden van de kunstenaar: "bubbles of rijkdom omringd door poelen van verwaarlozing." *Kere mattu Kere* reageert op een door de media aangedreven crisis rond deze fenomenen door een specifiek meer, Bellandur, voor te stellen als een toxische commons. Het meer is toxic in beide betekenissen van het woord: giftig voor de levende wezens die erin leven en risicovol in economisch opzicht. Toch blijft het een gemeenschappelijke ruimte voor verschillende mensen die met hun arbeid de stad draaiende houden. De film beweegt door de periferie van Bellandur, langs vissersgemeenschappen, vuilnisarbeiders, foerageurs, bewakers, straathonden en kinderen, en de vraag dringt zich op: wat maakt 'natuur' het beschermen waard? Op de klankband wordt het landschap overspoeld door akoestische en akoesmatische stemmen, devotionele muziek, religieuze preken, straalmotoren, oefensessies op de schietbaan, speleende kinderen, arbeidsritmes, het gegons van honderden vogels en insecten. "Zoals veel van mijn werk met ambient geluid gaan deze momenten over aanwezigheid, over bestaan in het gemeenschappelijke... Sommige geluiden behandel ik als restanten van echo's, om mijn ervaring te reconstrueren van de muziek die over het meer galmde. De muziek die me vanaf de overkant van het meer bereikte, was hol geworden, met slechts vage sporen van de melodie. Het effect van die geluidsrestanten boots ik na in sommige delen van de film, waardoor er een unheimische sfeer ontstaat die ik met het meer associeer."

"Patient frames lead us along the shores where we can examine a square metre of dirt, a posse of lounging dirt dogs, plants whispering in the breeze. The artist traverses the city's fringe, the liminal edge, as conversations with friends and strangers, experts and neighbours weigh in, along with a bevy of carefully crafted field recordings... In place of a polemic, a broadsheet, or an overview: there is a search. An attuning. A being with. Little surprise that the artist has a sound practice, not only because her tracks are so rich, but because this is a movie that invites us to listen to her listening. Such a deep and unexpected pleasure. As if there was time for that too." (Mike Holboom)

Filmmaker and composer Sindhu Thirumalaisamy grew up in Bangalore, India, a city that used to be known for its pleasant climate and green spaces. Today, Bangalore's wetlands are polluted with sewage and waste to such an extent that they produce spectacular foams — in the artist's words: "bubbles of wealth surrounded by pools of neglect." *The Lake and The Lake* responds to a media-driven crisis around these phenomena by offering a representation of one particular lake, Bellandur, as a toxic commons. The lake is toxic in both senses of the word: poisonous to the living beings that inhabit it and high-risk in economic terms. Nevertheless, it remains a space of commoning for various people whose labour sustains the city's development. Moving through the peripheries of Bellandur lake alongside fishing communities, waste workers, foragers, security guards, street dogs, and children, the question arises: what constitutes a 'nature' worth protecting? On the soundtrack, the landscape is washed over with acoustic and acousmatic voices, devotional music, religious speech, jet engines, rifle shooting sessions, children playing, the rhythms of work, the chatter of hundreds of birds and insects. "Like much of my work with ambient sound, these moments are about presence, about dwelling in common...I treat some sounds as residual echoes, mimicking my experience of the music that echoed over the surface of the lake. When music reached me from across the lake, it would be hollowed out with only a faint traces of its melody. I recreate this effect of the sonic residue in some segments of the film, producing an uncanniness that I associate with the lake."

Recollection

Kamal Aljafari

2015, PS, DCP, Arab spoken, English subtitles, 70 min

Kamal Aljafari verzamelt al jarenlang door Israël en Hollywood geproduceerde fictiefilms die zijn opgenomen in zijn geboorteplaats Jaffa. In al deze films zijn Palestijnen afwezig, maar ze bestaan wel degelijk in de marges van de beelden, alleen zichtbaar in sporen en schaduwen. In dit archief wordt ook een stad bewaard waarvan de geleidelijke ontmanteling door de decennia heen van film tot film evolueert. Met de beelden van al deze films heeft Aljafari een gemeenschap tot leven gewekt en de stad uit zijn jeugd bijeen gepuzzeld, voor die door kolonisering werd vernietigd en voor de komst van de nederzettingsprojecten. "Ze komen onscherp en half in beeld, maar ik heb jeugdvrienden herkend, oude mensen die ik als jongetje een goede avond wenste... mijn oom. Ik verwijderde de acteurs. Ik fotografeerde de achtergronden en randen en maakte van de voorbijgangers de hoofdpersonages van deze film. In mijn film kom ik vanuit de zee tevoorschijn, als in een droom. Ik wandel rond, soms arzelend en soms verloren. Ik dwaal door de stad; ik dwaal door de herinneringen. Ik film alles wat ik zie omdat ik weet dat het niet meer bestaat. Ik keer terug naar een verloren tijd!" De spectrale politiek van *Recollection* wordt geaccentueerd door de soundtrack, die werd opgenomen in samenwerking met geluidskunstenaar Jacob Kirkegaard en de spoken tot leven brengt die rondwaren onder het oppervlak van de stad. Met contactmicrofones, trillingssensoren en hydrofoonen legden ze niet alleen de verborgen geluidslagen vast die resoneren in de muren, maar ook die in de oceaan, die voor Aljafari symbool staat voor verlangen. "De Israëlische overheid en de gemeente Tel Aviv hebben Jaffa vernietigd. Ze dumpten de huizen die ze vernielden in de zee. Maar elk jaar, in de winter, wanneer het waterpeil stijgt, spuwt de zee delen van deze huizen uit aan de kust. De gemeente van Tel Aviv verzamelt ze en gooit ze terug, maar de ruïnes komen terug. Elke jaar brengt de zee ze terug."

For many years, Kamal Aljafari has been collecting Israeli and Hollywood fiction films shot in his hometown Jaffa. These are films in which Palestinians are absent, yet they exist at the edges of the frames, visible only in traces and shadows. Further preserved in this archive is a city; its gradual dismantling over the decades chronicled film by film. From the footage of dozens of films, Aljafari has excavated a whole community and recreated the city from his youth, before its destruction by colonization and prior to the settlement projects. "Though out-of-focus, half-glimpsed, I have recognized childhood friends, old people I used to say good evening to as a boy... My uncle. I erased the actors. I photographed the backgrounds and the edges and made the passers-by the main characters of this film. In my film, I find my way from the sea, like in a dream. I walk everywhere, sometimes hesitant and sometimes lost. I wander through the city; I wander through the memories. I film everything I encounter because I know it no longer exists. I return to a lost time." The spectral politics of *Recollection* is accentuated by its soundtrack, recorded in collaboration with sound artist Jacob Kirkegaard, which brings to life the ghosts lingering beneath the city surfaces. With the help of contact microphones, vibration sensors and hydrophones, they not only captured the hidden sound layers resonating in the walls but also in the ocean, which for Aljafari symbolizes desire. "The Israeli government and the municipality of Tel Aviv destroyed Jaffa. They threw the homes they destroyed into the sea. But every year, in the winter, when the sea rises, it throws part of these homes back onto the shore. The Tel Aviv municipality collects them, throws them back, but the ruins return. Every year the sea brings them back."

Followed by a conversation with Kamal Aljafari

"In *Recollection*, freedom is experienced in 'the sound of the ocean... the echo you can hear outside but recorded from inside the wall. Life buried beneath, inside the sea'. As the images move slowly, other times brusquely, from a silhouette to a shadow, a sliver of the port city of Jaffa to another, the sound moves us into the present unearthing a past. We begin to see the ruins as breathing bodies. We see the place Palestinians have lived in and have been exiled from. And gradually we are brought face-to-face with history, with destruction. The phantoms stare at us. The filmmaker 'frees the image', an act he calls 'cinematic justice'." (Nathalie Handal)

THE SKIN OF THE WORLD 5

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
ZAT/SAT 30 MARCH 19:00

Listening to the Space In My Room

Robert Beavers

2013, US, 16mm, English & German spoken, 19 min

"Het leven van een geluid moet het filmframe bewonen," schreef Robert Beavers in een van zijn vele notitieboekjes. Van alle verbazingwekkende films in zijn buitengewone oeuvre evoert *Listening to the Space in My Room* het leven van geluiden misschien wel op de meest sprekende manier. Tussen 2002 en 2012 woonde Beavers op de benedenverdieping van een oud huis in Zumikon, een rustige gemeente in Zurich, onder zijn huisbazen, Cécile en Dieter Staehelin, respectievelijk een gepensioneerde dokter en een cellist. Deze film is een lyrische ode aan de Staehelins en aan het leven in een ruimte die ze lange tijd hebben gedeeld, maar ook een verkenning van resonantie als een akoestische eigenheid van een ruimte, waarbij geluid en ruimte via het element tijd worden verbonden. Doorheen de film articuleert Beavers zones van doorlaatbaarheid – tussen verdiepingen, tussen tuin en interieur, tussen subjectiviteiten. Cello's en vogelgezang voegen zich bij krakende vloerplanken en gedempte voetstappen en gesprekken, en dragen bij aan de beschouwing over de akoestiek van een gedeelde woonruimte. "Ongeveer halverwege de film wordt het geluid van regen eerst geïntroduceerd met zwarte leader en het begeleidt daarna een camerabeweging terwijl de regen in de tuin op grote bladeren valt. Deze rijke en complexe soundscape ademt leven en straalt een kwaliteit uit die de soundtrack naar buiten opent – naar dat wat traditioneel buiten de muziek ligt (noise) en naar de wereld buiten de visuele ruimte van film." (Luke Fowler)

"Imagine someone boiling down all the impermanent sensations, routines, memories, and emotions that make a home a home into an intensely flavorful reduction, and you begin to understand Beavers' stunning film. He and his housemates are crystallized at work: the camera sways with the hands of an older man bowing his cello; observes an older woman tending her garden from inside the darkened house; mirrors Beavers himself examining individual frames of film to stage his somatic cuts. The intricately interlaid tracks of sound and image do not abide any standard measure of continuity, and yet there's something immediately comprehensible in this exquisitely tuned song of the body in space."

(Max Goldberg)

"The life of a sound should inhabit the film frame," Robert Beavers wrote in one of his numerous notebooks. Of all the astonishing films in his singular body of work, *Listening to the Space in My Room* is perhaps the film that manifests the life of sounds in the most evocative way. Between 2002 and 2012, Beavers lived on the ground floor of an old house in Zumikon, a quiet Zurich municipality, just underneath his landlords, Cécile and Dieter Staehelin, a retired doctor and a cellist, respectively. This film is a lyrical ode to the Staehelins and to life in this long-shared place, as well as an exploration of resonance as an acoustic signature of a space, connecting sound and space through the element of time. Throughout the film, Beavers articulates zones of permeability – between floors, between garden and interior, between subjectivities. Cello tones and birdsong join the crackle of creaking floorboards and the muffled sounds of footsteps and conversation, extending the meditation on the acoustics of shared inhabited space. "At about midpoint in the film we hear the sound of rain first introduced with black leader and then accompanying a pan as the rain falls on the garden and elephant leaves. This rich and complex soundscape breathes with life and exudes a quality which opens the soundtrack to the outside – to that which is traditionally outside of music (noise) and to the world beyond the visual space of film." (Luke Fowler)

Die Reise nach Lyon

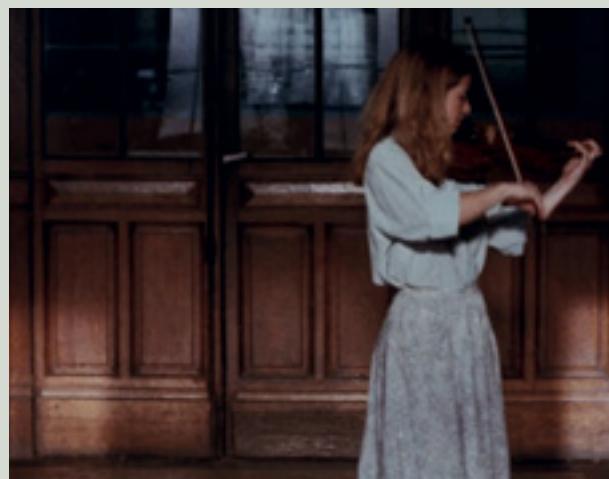
Blind Spot

Claudia von Alemann

1981, DE, 16mm to DCP, German & French spoken, English subtitles, 112 min
2K digital restoration by Deutsche Kinemathek

Elisabeth doolt door de slaperige straten van Lyon, in de voetsporen van de socialistische en feministische schrijfster Flora Tristan. Met het dagboek van de schrijfster en een bandrecorder op zak probeert ze te reconstrueren wat Tristan gevoeld zou kunnen hebben toen ze kort voor haar dood in 1844 op 41-jarige leeftijd door diezelfde straten liep. Deze opmerkelijke verkenning van een feministische geschiedenis, gefilmd vooraf Lyon een Italiaanse facelift kreeg en werelderfgoed werd, brengt een arbeidersstad in beeld met tastbare sporen uit het verleden: de rimpels in de lepreuze gevels gaan terug tot de opstanden van de zijdewevers in de 19^e eeuw en de razzia's tijdens de Tweede Wereldoorlog. Maar in deze film is geluid nog belangrijker dan beeld. Het is opvallend aanwezig en des te levendiger omdat het speelt met schaarse, vergelijkbaar met de benadering van beeld, maar nog radicaler. Gebeurtenissen voltrekken zich alsof de stad een echokamer is, elke scène een krankbord voor alledaagse geluiden die laveren tussen vreemd en vertrouwd, heden en verleden. De viool die Elisabeth bespeelt in de slot-scène helpt haar de betekenis van resonantie te begrijpen, in de eerste plaats die van haar voetstappen in de stad. "Ik hoorde het geluid van mijn eigen voetstappen. Ik bewoog en mijn stappen weergalmenden door de straat. De echo van Flora's voetstappen, anderhalve eeuw later: de echo van haar passen." Aandachtig luisterend herkent Elizabeth in de nederigste geluiden de sterkste resonanties: de afdruk van het verleden onder de echo's die weerklanken in het heden.

Elisabeth wanders the sleepy streets of Lyon, following in the footsteps of socialist and feminist writer Flora Tristan. Carrying with her the writer's diary and a tape recorder, she tries to reconstruct what Tristan might have felt when she walked the same streets, shortly before her death, at 41, in 1844. Filmed before Lyon's Italianate facelift and its listing as a World Heritage Site, this remarkable exploration of feminist history portrays a working-class city where traces of the past persist, the leprous facades revealing wrinkles that hark back to the Canut revolts of the 19th century and the roundups during the Second World War. But it is not so much the image that marks this film as it is the sound. It is surprisingly present and all the more vivid because it plays on scarcity, somewhat like the image yet in an even more radical way. Everything happens as if the city were an echo chamber, as if each scene were a sounding board for everyday sounds floating between strangeness and familiarity, past and present. The violin, which Elisabeth plays in the final scene as a resolution to her search, makes her grasp the meaning of resonance, which is first of all that of her footsteps in the city. "I could hear the sound of my own footsteps. I moved and my steps echoed through the street. The echo of Flora's footsteps, a century and a half later: the echo of her passage." By listening attentively, Elisabeth is able to recognize, in the humblest of sounds, the strongest of resonances: the imprint of the past underneath the echoes resounding in the present.

"In *Die Reise nach Lyon*, a woman historian, fascinated by the diary kept by Flora Tristan during the last few months of her life, refuses the traditional way of 'looking' at history and gets caught up in a complex, multi-layered pattern of reverberations. History and 'her' story become a network of resonances. One life/voice imprints in another. The process of social change, instead of being read by academic detectives in stuffy archives, resound in a space between a sound and its similar echoes. A visually fascinating film which is nevertheless one of the few real sound films ever made." (Paul Willems)

Supported by Goethe-Institut Brüssel

Followed by a conversation with Claudia von Alemann

THE SKIN OF THE WORLD 6

SPHINX CINEMA - ZAAL 3
ZON/SUN 31 MARCH 14:45

In der Dämmerstunde - Berlin - de l'aube à la nuit

From Dawn to Night

Annik Leroy

1981, BE/DE, 16mm to DCP, German & French spoken, English subtitles, 67 min
Newly digitized version

In sommige opzichten doet Annik Leroy's debuutfilm denken aan *Die Reise nach Lyon* van Claudia von Alemann uit hetzelfde jaar (p. 63). De filmmaker doolt door de spookachtige schemerzones van Berlijn, op zoek naar een vervlogen verleden. Ook hier is herinneren een ruimtelijke ervaring, een reis die de ruimte doorkruist en mettertijd uitmondt in een omzwerving. "Met deze film probeer ik mijn reis en verhaal in kaart te brengen aan de hand van de ruïnes, wijken en straten van Berlijn. Ik filmde de dialoog die ik voerde met de stad, de omzwervingen door de oude wijken (Moabit, Kreuzberg, Wedding), waar het verleden nog tastbaar is, of tenminste, waar er nog iets van overblijft." De film is gemaakt in een tijd die ver verwijderd lijkt van het huidige neoliberalere Berlijn en voert de afbrokkelende gevels en braakliggende woestenijen op als stille getuigen van een tragedie die diepe wonden heeft geslagen. Een tragedie die resonantie vindt in literaire en muzikale fragmenten uit het werk van Gottfried Benn, Else Lasker-Schüler, Witold Gombrowicz, Peter Handke, Gustav Mahler en Richard Wagner. Van het gekraak van Leroy's voetstappen op de besneeuwde oevers van het Landwehrkanal tot flarden van anonieme stemmen in de U-bahn en luidsprekers die het eindpunt van de lijn aankondigen: de film geeft de stad weer als een onmetelijke klankruimte, doordrenkt met de aanwezige afwezigheden en afwezige aanwezigheden die deze onwerkelijke landschappen bevolken.

"We discover the sounds of a claustrophobic city and get lost between loudspeakers announcing dead-end streets. We overhear the constant murmur of foreign languages trying to find a voice in a wasteland of asphalt, street lights and the Berlin Wall, marked by darkness and scars of the past. 'Just don't stare at a wall', declares Gombrowicz, and the film moves on. Leroy searches for traces of World War II as well as for love and humanity. It's a contradiction, but it contains the darkened German soul: how to make an emphatic image of this place?" (Patrick Holzapfel)

In some ways reminiscent of Claudia von Alemann's *Die Reise nach Lyon*, which came out in the same year (p. 63), Annik Leroy's debut film follows the filmmaker as she wanders through the ghostly twilight zones of Berlin in search of a past that no longer exists. Another act of remembering as spatial experience, a journey that traverses space to become, in time, a peregrination. "With this film I try to retrace my journey, my story through the ruins, neighbourhoods, and streets of Berlin. I filmed the dialogue that took place between the city and myself, the wanderings in the old neighbourhoods (Moabit, Kreuzberg, Wedding), places where you can still find most of the traces of the past, or rather what's left of them." Shot in a time seemingly far from today's neoliberal explosion in Berlin, the film depicts the city's crumbling surfaces and desolated wastelands as the silent witnesses of a tragedy that has left deep wounds. A tragedy that finds resonance in literary and musical fragments borrowed from the work of Gottfried Benn, Else Lasker-Schüler, Witold Gombrowicz, Peter Handke, Gustav Mahler and Richard Wagner. From the crunching sounds of Leroy's footsteps on the snowy shores of the Landwehrkanal, to overheard murmurations of faceless voices on the U-Bahn train and loudspeakers announcing the end of the line, the film renders the city as a vast cavern of sound, impregnated with present absences and absent presences that haunt its phantasmic landscapes.

Resonating Surfaces

Manon de Boer

2005, BE/NL, 16mm to DCP, French & Portuguese spoken, English subtitles, 39 min
Newly digitized version with 5.1 sound mix

Resonating Surfaces begint met doodskreten: het geschreeuw van Lulu uit de gelijknamige opera van Alban Berg, en dat van Maria, een personage uit *Wozzeck*, een andere opera van dezelfde componist. In de resonantie van deze vocale timbres ontstaan verschillende gradaties van levensbevestiging, zelfs en met name in het aanschijn van de dood. De Braziliaanse psychoanalyst Suely Rolnik schreef: "Men moet weten dat het zelfs in de ongunstigste situaties mogelijk is om de terreur tegen het leven te weerstaan, de verlangensvolle en vindingrijke kracht ervan, en om koppig te blijven doorleven. Dat is de les die we uit de gezamenlijke kreten van Lulu en Maria leren, ze besmetten ons." Deze sonische ervaring ligt aan de basis van *Resonating Surfaces*; een ervaring die leidt tot een persoonlijke beweging met een bevrijdend effect, die de verdoving opheft van de sporen van het trauma dat dictatorschap en gevangenschap hebben veroorzaakt. Deze ervaring wordt opgeroepen door Rolnik, wiens verhaal we in deze film te horen krijgen, naarmate het gebruik van de stem geleidelijk verschuift van timbre naar taal. *Resonating Surfaces* ontstond in nauwe samenwerking met violist en componist George van Dam, en situeert Rolnik in de context van de geluiden en sensaties van São Paulo, haar geboortestad, en in het intellectuele milieu van Parijs in de jaren 70, de stad van haar ballingschap. Door de open en subtile orkestraties van de ruimtes tussen beeld, geluid en stem lijkt de vormelijke vindingrijkheid van de film Rolniks oproep te echoën om onze resonerende lichamen open te stellen voor de kracht van de andersheid van de wereld en, bovenal, om ons gehoor af te stemmen op de affecten die elke ontmoeting teweegbrengt.

"One could say that de Boer's films explore the contradictory relation between perception (based on the recognition of preordered forms) and sensation (meaning the open-ended contact with the flux of physical phenomena)—of the kind that Suely Rolnik also discovers in aesthetic experience... De Boer recently cited Rolnik's distinction between 'the sensation of the 'world-as-force-field'' and the 'perception of the 'world-as-form'', in order to identify what is at stake in her films. Responding to the kinship between her own artistic sensibility and Rolnik's philosophical approach, de Boer made Rolnik the subject of *Resonating Surfaces*, the work that best reveals the political stakes of de Boer's art." (TJ Demos)

Cries of death open *Resonating Surfaces*: the cry of Lulu from Alban Berg's eponymous opera, and that of Maria, a character in *Wozzeck*, another opera by the same composer. In the resonance of these vocal timbres, distinct degrees of life-affirmation arise, even and above all in the face of death. Brazilian psychoanalyst Suely Rolnik wrote: "It is a recognition that, even in the most adverse situations, it is possible to resist the terrorism against life, against its desiring and inventive potency, and to stubbornly go on living. Together, Lulu's and Maria's cries convey this lesson and contaminate us." This sonic experience lies at the heart of *Resonating Surfaces*; an experience that launched a personal movement of liberating effect, de-anesthetizing the marks of the trauma caused by dictatorship and imprisonment. This experience is conveyed by Rolnik, whose story we hear unfolding throughout the film, as the use of the voice gradually shifts from timbre to language. Made in close collaboration with violinist and composer George van Dam, *Resonating Surfaces* situates Rolnik in the context of the sounds and sensations of São Paulo, her native city, as well as the intellectual atmosphere of 1970s Paris, the city of her exile. In its open and subtle orchestrations of the spaces between image, sound and voice, the film's formal inventiveness seems to resonate with Rolnik's appeal to open our resonant bodies to the forces of the world's otherness and, above all, to tune our hearing to the affects that each encounter mobilizes.

Followed by a conversation with Annik Leroy and Manon de Boer on sound and resonance in their work

IT DRIPS,
IT SPLASHES,
IT BURNS,
IT SCRAPÉS

IT DRIPS, IT SPLASHES, IT BURNS, IT SCRAPES

It drips, it splashes, it burns, it scrapes,
it shows, it sells, it melts
it laughs, it sighs, it groans
it scares, it cares, it wears, it breaks, it shapes,
it remembers, it repeats,
it learns,
unlearns,
relearns

Een verzameling films die een nauwe relatie hebben met feministische thema's en praten over het (vrouwelijk) lichaam en de kwetsbaarheid ervan. De kunstenaars spreken over body politics, identiteit en emancipatie. Via vaak performatieve video's eisen deze makers ruimte op, trekken ze gevestigde normen in twijfel, tasten ze grenzen af en maken ze komaf met dominante blikken en overheersende machtsdynamieken. In de films schuren sensualiteit, seksualiteit, genot en plezier tegen geweld, gemis, onderdrukking, discriminatie en (verborgen) manieren van controle.

A collection of films closely linked to feminist themes, dealing with the (female) body and its vulnerability. The artists talk about body politics, identity and emancipation. Often through performative videos, these makers reclaim space, question established norms, test boundaries and reckon with dominant gazes and oppressive power dynamics. In the films, sensuality, sexuality, pleasure and fun encounter violence, deprivation, oppression, discrimination and (hidden) forms of control.

Curated by Eva van Tongeren

The title of this programme is taken from the film *Lactans* by Claudia Lemoschitz.

IT DRIPS, IT SPLASHES, IT BURNS, IT SCRAPES 1

PADDENHOEK
ZAT/SAT 30 MARCH 14:00

Dancing for you Daddy

Mariya Vasilyeva

UA/AT/DE, digital, sound, 1 min

How do you like my witch side?

Mariya Vasilyeva

UA/AT/DE, digital, sound, 1 min

My secret Fetisch

Mariya Vasilyeva

UA/AT/DE, digital, sound, 1 min

Vasilyeva beschrijft zichzelf op Onlyfans als een mix tussen de Mona Lisa en een pornoester. Uit geldnood en als overlevingsstrategie experimenteerde Vasilyeva met het delen van haar werk op het online platform. Haar video's zijn een ironische kijk op seksualiteit en ze speelt met de stereotype mannelijk blik op erotiek en genot. Waar porno als doel heeft plezier te bieden is het werk van Vasilyeva juist ontwrichtend. Spelend met de verwachting en verbeelding van haar publiek keert ze hun bevrediging de rug toe door bijna saaie en niet-erotische clips te delen. In dit programma tonen we drie van deze korte video's.

Vasilyeva describes herself on Onlyfans as a mix between the Mona Lisa and a porn star. Out of a need for money and as a strategy for survival, Vasilyeva experimented with sharing her work on the online platform. Her videos are an ironic take on sexuality, and she plays with the stereotypical male view of eroticism and pleasure. Where porn aims to provide pleasure, Vasilyeva's work is conversely disruptive. Playing with her audience's expectations and their imaginations, she turns her back on their gratification by sharing near boring and non-erotic clips. In this programme, we show three of these short videos.

Annie

Monika Treut

1989, DE, digital, German spoken, English subtitles, 10 min

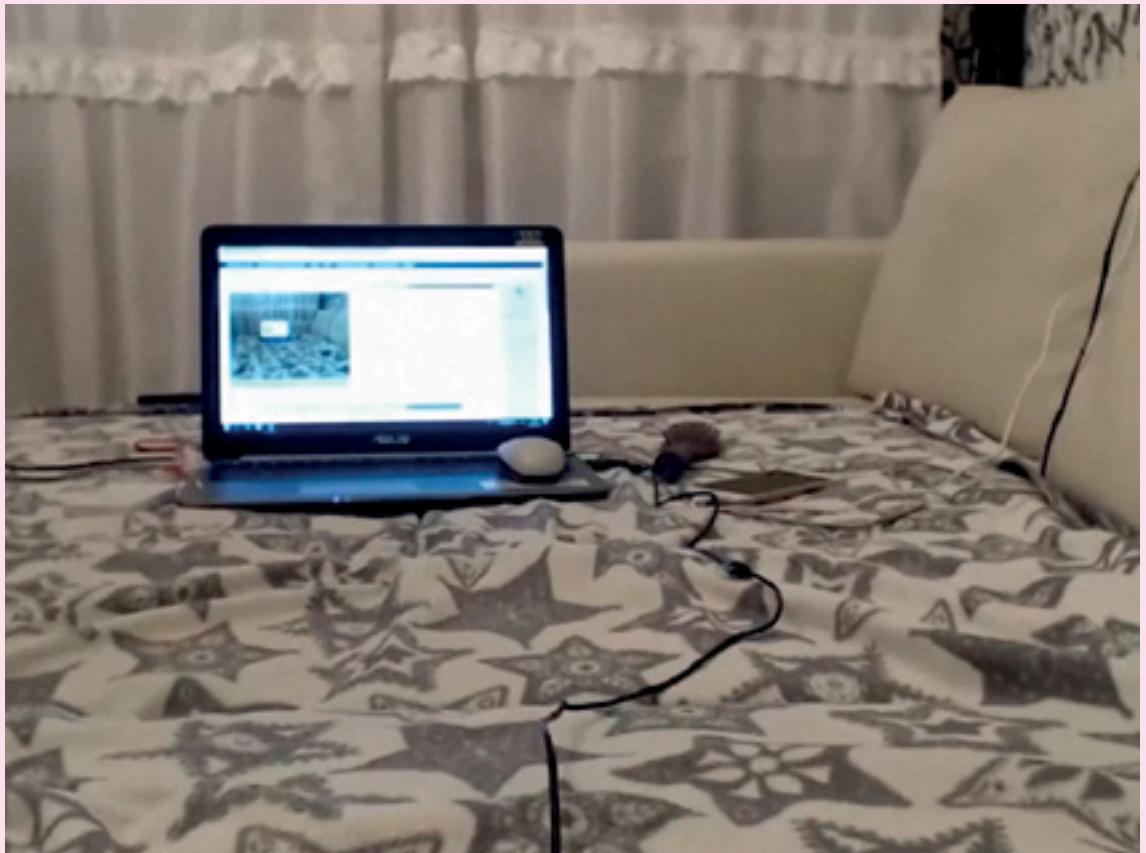
Ellen Steinberg demonstreert op genereuze en intieme wijze hoe ze transformeert tot Annie Sprinkle: pornoester, performancekunstenaar en seksuele diva. "It's fun and it's easy."

Ellen Steinberg generously and intimately demonstrates how she transforms into Annie Sprinkle: porn star, performance artist and sexual diva. "It's fun and it's easy."

VERVOLG OP VOLGENDE PAGINA / CONTINUED ON THE NEXT PAGE →

IF YOU DIDN'T CHOOSE A YOU WILL PROBABLY CHOOSE B

If you didn't choose A you will probably choose B

Ariane Loze

2022, BE, digital, sound, 20 min

In haar videoperformance vertolkt Loze een hippe dertiger die voortdurend geanalyseerd, bespioneerd en gelokt wordt door de algoritmes van artificiële intelligentie die commerciële doeleinden dienen. Op een onconventionele en spotende manier stelt de film onze huidige levensstijl vol dating apps, bestelservices en gegevensmakelaars in vraag.

In her video performance, Loze portrays a hip thirty-something who is constantly analysed, spied on, and lured in by artificial intelligence algorithms that serve commercial purposes. In an unconventional and mocking way, the film questions our current lifestyles full of dating apps, ordering services and data brokers.

Stretch & Release

Veneta Androva

2021, BG/DE, 3D animation, sound, 10 min

Liggend op een zetel tijdens een therapiessessie deelt een ambigue figuur anekdotes gebaseerd op persoonlijke herinneringen van de kunstenaar die ingaan op de alle-dagse discriminatie die ze meemaakt op basis van haar gender, herkomst en haar sociaaleconomische status.

Lying on a recliner during a therapy session, an ambiguous figure shares anecdotes based on personal memories of the artist that address the everyday discrimination she experiences due to her gender, origin, and socio-economic status.

Altar

Mariya Vasilyeva

2018, UA/AT/DE, digital, sound, 6 min

Door middel van digitale manipulatie verandert Vasilyeva zichzelf in een object, dat symbool staat voor maatschappelijk machtsmisbruik. Haar werk brengt aan het licht hoe seksualiteit, religie en raciale normen een blik op het vrouwelijke stuurt. *Altar* is een collage geïnspireerd door het schilderij *De tuin der lusten* van Jeroen Bosch en bestaat uit een piramide van champagneglazen die bewoond wordt door een aantal vervaardevende identieke klonen van Vasilyeva zelf. De figuren worden samengebracht met elementen, attributen en quotes uit pornofilms die digitaal zijn bewerkt, geabstraheerd en opnieuw gestructureerd.

Through digital manipulation, Vasilyeva transforms herself into an object that symbolises the social abuse of power. Her work brings to light how sexuality, religion and racial norms direct a view of the feminine gender. *Altar* is a collage inspired by Hieronymus Bosch's painting *The Garden of Lust* and consists of a pyramid of champagne glasses inhabited by several alienatingly identical clones of Vasilyeva herself. The figures are assembled with elements, props, and quotes from pornographic films that have been digitally edited, abstracted and re-structured.

BRB

Lotte Louise de Jong

2018, NL, digital, sound, 6 min

De Jong onderzoekt sexcam-platforms en de machtsdynamieken die zich achter het scherm van deze online ruimtes bevinden. In *BRB* staat de afwezigheid van de sekswerkers centraal. We zien lege ruimtes, huiselijke kamers gevuld met teddyberen, huisdieren en verloren seksspeeltjes. Een chatroom geeft een inkijkje in gesprekken tussen verschillende leden wachtend op de performer, deze zijn vaak grappig, meestal duister en bijna altijd zorgwekkend.

De Jong explores sex cam platforms and the power dynamics behind the screen of these online spaces. In *BRB*, the absence of sex workers takes centre stage. We see empty spaces, domestic rooms filled with teddy bears, pets, and lost sex toys. A chat room gives an insight into conversations between different members waiting for the performers. These are often funny, usually dark, and almost always worrying.

In the presence of Mariya Vasilyeva, Ariane Loze, Veneta Androva and Lotte Louise de Jong

STRETCH & RELEASE

ALTAR

IT DRIPS, IT SPLASHES, IT BURNS, IT SCRAPES 2

PADDENHOEK
ZAT/SAT 30 MARCH 16:00

Lactans

Claudia Lomoschitz

2022, AT, digital, sound, 24 min

Van Hapi, de Egyptische interseks God van de vruchtbaarheid, tot het Grieks-Romeinse verhaal van Pero die haar gevangen ondervoede moeder met borstvoeding in leven houdt. Eeuwenlang heeft moedermelk geleid tot onderdrukking van vrouwen en was het een rede om patriarchale machtsverhoudingen te rechtvaardigen. Met archiefbeelden die uit een oceaan van melk naar boven komen drijven wordt een geschiedenis van moederlijk zorgen tegen een modern biopolitiek denken gelegd.

From the Egyptian intersex God of fertility, Hapi, to the Greco-Roman story of Pero keeping her imprisoned malnourished mother alive with breastfeeding, for centuries, breast milk led to women's oppression and was a reason to justify patriarchal power relations. With archive footage floating up from an ocean of milk, a history of maternal concerns is set against modern biopolitical thinking.

In the presence of Claudia Lomoschitz & Cynthia Carballo Segovia

Tesoros

Cynthia Carballo Segovia

2024, digital, sound, 5 min

Een ode aan The Searching Mothers of Sonora, een groep moeders die in de Mexicaanse woestijn op zoek zijn naar de lichamen van hun verdwenen zonen. Een visueel verzet tegen het aanslepende geweld en een bewondering voor de vrouwen die naast moeders ook ongewenst privédetectives en antropologen zijn geworden.

An ode to The Searching Mothers of Sonora, a group of mothers searching for the bodies of their missing sons in the Mexican desert, a visual act of resistance to the lingering violence, and a token of admiration for the women who have become unwilling private detectives and anthropologists in addition to being mothers.

New Shoes: An Interview in Exactly Five Minutes

Ann Marie Flemming

1990, CA, 16mm, English spoken, 5 min

Een openhartig gesprek tussen twee vrouwen aan een keukentafel. Vol verbazingwekkende details wordt een herinnering aan een gewelddadige relatie met een ex-partner en het desastreuze einde ervan beschreven.

A candid conversation between two women at a kitchen table. Full of astonishing details, it describes a memory from an abusive relationship and its disastrous end.

Four For See Beauties

Laure Prouvost

2022, BE/Fl, digital, sound, 15 min

Vrouwen, een baby, een helder blauwe zee, vissen en andere zeedieren, contrasten van warmte en kou. Een film over zorgdragen, sisterhood en motherhood. Een herinnering naar een moment zonder taal, in de baarmoeder, of net daarna.

Women, a baby, a clear blue sea, fish and other sea creatures, contrasts of warmth and cold. A film about caring, sisterhood and motherhood. A memory to a moment without language, in the womb, or just after.

COURTISANE FESTIVAL PARTY
DE ROES (DONKERSTEEG 4)
ZAT/SAT 30 MARCH 23:00

Op zaterdagavond geeft Courtisane een festival feestje, met drinks en dansen. Met enkele DJs uit het Courtisane team. En een piñata gemaakt door Cynthia Carballo Segovia!

On Saturday evening, Courtisane is throwing a festival party, with drinks and dancing. With some DJs from the Courtisane team. And a piñata made by Cynthia Carballo Segovia!

IT DRIPS, IT SPLASHES, IT BURNS, IT SCRAPES 3

PADDENHOEK
ZAT/SAT 30 MARCH 17:30

YOKHOR

Yokhor

Natalia Papaeva

2018, RU-BU/NL, digital, sound, 11 min

Het Siberische Boerjaat is een van de bijna 2600 talen die zal verdwijnen. In deze performance zingt Papaeva herhaaldelijk twee zinnen uit een Boerjatisch lied dat *Yokhor* heet. Het danslied wordt meestal uitgevoerd in grote groepen tijdens grote festivals zoals het zomerfestival of Chinees nieuwjaar. Ze zingt de enige twee zinnen die ze zich kan herinneren die zich ruwweg laten vertalen als: "Op de aarde die zacht is als vilt. Laten we samenkomen in een cirkel en dansen."

Siberian Buryat is one of nearly 2600 languages that will disappear. In this performance, Papaeva repeatedly sings two phrases from a Buryatian song called *Yokhor*. The dance song is usually performed in large groups during big festivals like the summer festival or Chinese New Year. She sings the only two phrases she can remember, which translate roughly as "On the earth that is soft like felt. Let's come together in a circle and dance."

AN EXERCISE IN LOGIC (IF YOU PUT THE BODIES IN THE FIRE)

An exercise in Logic (If you put the bodies in the fire)

Panteha Abaraishi

2023, US, digital, sound, 8 min

Abaraishi haalt inspiratie uit hun ervaring van chronisch ziek te zijn. Hun opvatting over het lichaam en identiteit wordt gevoed door een genetische bloedafwijking die intense pijn veroorzaakt en een toenemende lichamelijke achteruitgang veroorzaakt naarmate de kunstenaar ouder wordt. Door middel van gebaren en performatieve acties onderzoekt Abaraishi de complexiteit van het leven met een lichaam dat voortdurend wordt gecontroleerd, onderzocht en voelt als een proefkonijn.

Abaraishi draws inspiration from their experience of being chronically ill. Their conception of the body and identity is fuelled by a genetic blood disorder that causes intense pain and increasing physical deterioration as the artist ages. Through gestures and performative actions, Abaraishi explores the complexity of living with a body that is constantly controlled, scrutinised and feels like a guinea pig.

Get off

Elin Magnussen

2009, SE, digital, sound, 6 min

Al filmend maakt de kunstenaar een feministische en seksuele reis door Stockholm, vastbesloten om terug te nemen wat ze denkt dat van haar gestolen is. Het is een manifestatie, een ceremonie en een herovering van de openbare ruimte.

While filming, the artist makes a feminist and sexual journey through Stockholm, determined to take back what she thinks has been stolen from her. It is a manifestation, a ceremony, and a reclaiming of the public space.

GET OFF

SHE IS ALWAYS ALONE

She is always alone

Joan la Barbara

1979, US, digital, sound, 11 min

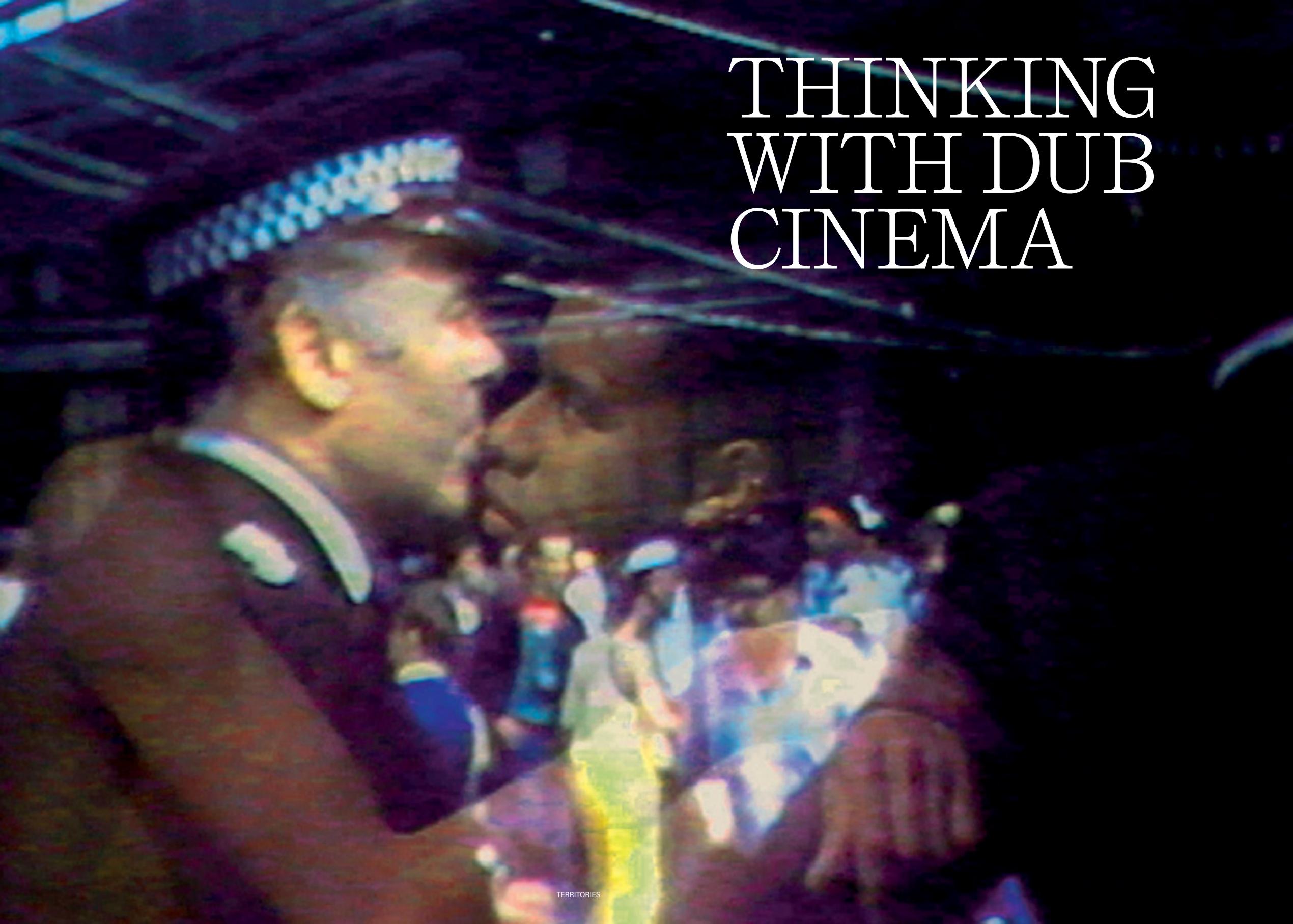
"Sometimes I make sounds because I like them, sometimes I make sounds because they are necessary." In een intieme videoperformance deelt la Barbara haar haast bovenmenselijk zingen en spreekt ze al improviserend over zichzelf als reiziger, als vrouw en als kunstenaar. Het werk is opgenomen in een kamer in The Hotel Steiner waar 15 kunstenaarsvideo's werden gemaakt op uitnodiging van Fluxus kunstenaar Ben Vautier.

"Sometimes I make sounds because I like them, sometimes I make sounds because they are necessary." In an intimate video performance, la Barbara shares her almost superhuman singing and talks about herself as a traveller, as a woman and as an artist while improvising. The work was recorded in a room at The Hotel Steiner where 15 artist videos were made at the invitation of Fluxus artist Ben Vautier.

In the presence of Natalia Pepaeva

BONDAGE

THINKING WITH DUB CINEMA

THINKING WITH DUB CINEMA

Echoes of Dissent Vol. 3

Hoe te denken over dub cinema? Hoe te denken over dub in, als, met cinema? Hoe en op welke manieren kunnen we over cinema denken aan de hand van dub? Hoe en op welke manieren maakt dub, niet begrepen als een genre maar als een sonisch proces dat het wezen van de song ontbindt, de tijdsstructuren van cinema ongedaan?

Op welke manieren nodigt cinema uit om na te denken over de manier waarop dub, niet enkel opgevat als een sonisch maar ook als een cine-sonisch proces, de onverbondenheid dramatiseert van zwarte cinema met, of voor, de instituten van de esthetiek, het voorouderlijke, het archivale, de auteur, het authentieke, de avant-garde, het lichaamlijke, het communitaire, het formele, het gender-specificieke, het generieke, het historische, het militante, het narratieve, de natie, het orale, het poëtische, het politieke, het populaire, het raciale, het verzetbare, de strijd, het seksuele of het traditionele waarop het denken een beroep doet om de samenhang van cinema te organiseren?

Denk aan *Thinking with Dub Cinema* als twee studiedagen, een filmprogramma en een dub sessie gewijd aan deze vragen. Een uitnodiging tot studie die zich wijdt aan een praktijk van luisteren naar cinema, mogelijk gemaakt door het kijken naar *Handsworth Songs* (Black Audio Film Collective, 1986).

Tijdens studiesessies onder leiding van Kodwo Eshun, Louis Henderson en Lynnée Denise vertrekt *Thinking with Dub Cinema* van een uitnodiging om na te denken over *Handsworth Songs*. Elke sessie nodigt deelnemers uit om hun kijk-, lees- en luisterpraktijken af te stemmen op het ontwikkelen van een dub-methodologie voor de verbieding van auditieve *blackness*, zwarte auditie, collectieve auditie en filmische collectiviteit die *Handsworth Songs* aankondigt.

Denk aan *Thinking with Dub Cinema* als een bijeenkomst rond een idee van dub cinema dat in eerste instantie werd voorgesteld door Greg Tate in 1988 en vervolgens door Okwui Enwezor in 2007. In 'Never Mind the Sex Pistols, Here Comes Sankofa', gepubliceerd in *The Village Voice* op 30 augustus 1988, schreef Tate:

"Black Audio Film's *Handsworth Songs* is dub cinema – dub, voor niet-ingewinden, is die vorm van reggae waarbij de leadzang is verwijderd en de ruimte op de voorgrond is gevuld met geregeneerde en vervallende geluiden die een mythisch Afrikaans verleden en toekomst willen oproepen. Het is ogenschijnlijk een documentaire, maar de free-floating en spectrale behandeling van historisch beeldmateriaal getuigt van de mystiek van de zwarte Britse burger en bekritiseert tegelijkertijd de commercialisering van het zwarte imago. *Handsworth Songs* is een gecompromield koor van zwarte Britse stemmen, die door het op de voorgrond plaatsen van de witte media en de politie in de positie van *being Other* worden geplaatst!"

In 'Coalition Building: Black Audio Film Collective and Transnational Post-colonialism' (verschenen in *The Ghosts of Songs: The Film Art of the Black Audio Film Collective* onder redactie van Kodwo Eshun en Anjalika Sagar, 2007), betoogde Enwezor:

"Hoewel *Handsworth Songs* ogenschijnlijk de politieproblematiek behandelt, weerspiegelt het diepgaander de agency van de onderdrukten; het vertelt hun verhalen, niet alleen vanuit het gezichtspunt van de gebeurtenis waaraan het zijn naam ontleent, maar ook door middel van een archeologie van het visuele archief van minderheden in Groot-Brittannië. Zoals zo vaak het geval is in het werk van Black Audio Film Collective, informeren de spoken van die verhalen het idee van een historisch gekleurde dubcinema waarvan de ruimtelijke, temporele en psychische dynamiek de verspreide trajecten van immigrantengemeenschappen weerspiegelt."

Denk aan *Thinking with Dub Cinema* als een uitnodiging om de "free-floating en spectrale behandeling van historisch beeldmateriaal" die Tate voorstelt en het "idee van een historisch gekleurde dubcinema" die Enwezor naar voren schuift, te horen als suggesties of, beter nog, als *suggestures*, om Ian Penmans term te gebruiken, voor het bedenken van een cine-poësie van de echo en een cine-praktijk van de *version*.

Handsworth Songs horen als dub cinema is het uitwerken van de manieren waarop *Handsworth Songs* zijn versie van cinema en zijn cinema van de versie beoefent. *Handsworth Songs* horen in en als een cine-mix is aandacht schenken aan de manieren waarop *Handsworth Songs* filmversies maakt. Naar dub cinema luisteren in *Handsworth Songs* is luisteren naar de latente dimensies van het retroactieve en het proleptische die beschikbaar worden voor het denken in de geluiden en de beelden die *Handsworth Songs* inzet.

Handsworth Songs beluisteren vanuit de plaats van de queer epistemologie van Isaac Julien's *Territories*, de televisieballade van Philip Donnellan's *The Colony*, het negrophobe Pathé-journaal van *Our Jamaican Problem* en de begrafenis-poëtica van *Sir Collins & The Versatiles* is het denken oriënteren op de manieren waarop *Handsworth Songs* in de archieven duikt om het leven en sneven van zwarte burgers te behoeden voor de dreigende vergetelheid.

Denk bij *Thinking with Dub Cinema* aan een uitnodiging om in te gaan op de manieren waarop *Handsworth Songs* een cinema van verwijding en ontheemding aankondigt. Een uitnodiging om te belichten, te verklaren en op te helderen op welke manieren en langs welke wegen cinema zijn dub-epistemologieën, dub-kosmologieën, dub-akoestiemologieën, dub-ontologieën, dub-psyches en dub-affinitieteren dramatiseert.

How to think dub cinema? How to think dub in, or as, or with, cinema? How, and in what ways, to think cinema by way of dub? How, and in which ways, does dub, understood not as a genre but, instead, as a sonic process that undoes the body of song, unmake the temporal structures of film?

In which ways does film invite thought that registers some of the ways in which dub, understood not only as sonic process but as cinesonic process, dramatises the unbelonging of black film to, or for, the institutions of the aesthetic, the ancestral, the archival, the auteurist, the authentic, the avant-garde, the bodily, the communitarian, the formal, the gendered, the generic, the historical, the militant, the narrative, the nation, the oral, the poetic, the political, the popular, the racial, the resistant, the struggle, the sexual or the traditional called upon by thought to organise the coherence of cinema?

Think of *Thinking with Dub Cinema* as two days of study, a film programme and a dub session devoted to questioning these questions. An invitation to study that dedicates itself to a practice of listening to cinema enabled by watching *Handsworth Songs* (Black Audio Film Collective, 1986).

Across study sessions led by Kodwo Eshun, Louis Henderson and Lynnée Denise, *Thinking with Dub Cinema* departs from an invitation to thought that attends to *Handsworth Songs*. Each session invites attendees to attune practices of watching, reading and listening towards developing a dub methodology for the imagination of auditory blackness, black audition, collective audition and filmic collectivity announced by *Handsworth Songs*.

Think of *Thinking with Dub Cinema* as a convening around an idea of dub cinema proposed, initially, by Greg Tate in 1988 and, subsequently, by Okwui Enwezor in 2007. In 'Never Mind the Sex Pistols, Here Comes Sankofa' published in *The Village Voice* on 30th August 1988, Tate wrote that:

"Black Audio Film's *Handsworth Songs* is dub cinema – dub, for the uninitiated, being that form of reggae where the lead vocal track is removed, and the foreground space filled with regenerated and decaying sounds bent on invoking a mythic African past and future. Ostensibly a documentary, its free-floating and spectral treatment of historical footage testifies to the mystique of the black British citizen while critiquing the commercialization of the black image. *Handsworth Songs* is a compressed chorus of black British voices, whose foregrounding puts white media and the police in the position of being Other."

In 'Coalition Building: Black Audio Film Collective and Transnational Post-colonialism' published in *The Ghosts of Songs: The Film Art of the Black Audio Film Collective* edited by Kodwo Eshun and Anjalika Sagar in 2007, Enwezor argued that:

"Though ostensibly addressing the issues of policing, *Handsworth Songs* reflects more profoundly the agency of the oppressed; it narrates their stories, not purely from the point of view of the event from which it derives its name, but equally through an archaeology of the visual archive of minoritarian dwelling in Britain. As is often the case in Black Audio Film Collective's work, the ghosts of those stories inform the notion of a historically inflected dub cinema whose spatial, temporal and psychic dynamics relays the scattered trajectories of immigrant communities."

Think of *Thinking with Dub Cinema* as an invitation to hear the 'free-floating and spectral treatment of historical footage' proposed by Tate and the 'notion of a historically inflected dub cinema' advanced by Enwezor as suggestions or, better still, as *suggestures*, to use Ian Penman's term, for imagining a cine-poësie of the echo and a cine-practice of the version.

To hear *Handsworth Songs* as dub cinema is to elaborate upon the ways in which *Handsworth Songs* practices its versioning of cinema and its cinema of the version. To hear *Handsworth Songs* in and as a cine-mix is to attend to the ways in which *Handsworth Songs* versions film. To hear dub cinema in *Handsworth Songs* is to listen for the latent dimensions of the retroactive and the proleptic that become available for thought in the sounds and the images deployed by *Handsworth Songs*.

To hear *Handsworth Songs* from the place of the queer epistemology of Isaac Julien's *Territories*, the television ballad of Philip Donnellan's *The Colony*, the negrophobic Pathé newsreel of *Our Jamaican Problem* and the funerary poetics of *Sir Collins & The Versatiles* is to orient thought towards the ways in which *Handsworth Songs* summons archives for the sake and the stake of struggles that threaten the futures of the memories of black lives and deaths.

Think of *Thinking with Dub Cinema* as an invitation to elucidate the ways in which *Handsworth Songs* announces a cinema of unbelonging and unsettlement. An invitation to expound, expand and explicate some of the ways in which cinema dramatises its dub acoustemologies, its dub adjacencies, its dub affinities, its dub cosmologies, its dub economies, its dub epistemologies, its dub morphologies, its dub ontologies, its dub poesis, its dub psyches.

Curated by Kodwo Eshun and Louis Henderson

In the context of the research project Echoes of Dissent (KASK & Conservatory / School of Arts Gent)

With the support of the Committee for Contemporary Art, KU Leuven and LUCA School of Arts, Film Department campus Brussels.

In collaboration with Auguste Orts and argos

THINKING WITH DUB CINEMA / STUDY DAYS

KASKCINEMA

WOE/WED 27 MARCH 10:00-17:00

KASKCINEMA

DON/THU 28 MARCH 10:00-17:00

vrije toegang maar reservatie is aanbevolen
free entrance but reservation is recommended
www.courtisane.be

STUDY DAY - SESSION ONE

WOE/WED 27 MARCH 10:00-13:00

STUDY DAY - SESSION TWO

WOE/WED 27 MARCH 14:00-17:00

STUDY DAY - SESSION THREE

DON/THU 28 MARCH 10:00-13:00

STUDY DAY - SESSION FOUR

DON/THU 28 MARCH 14:00-17:00

Kodwo Eshun is filmmaker, theoreticus en kunstenaar. In 2002 was hij samen met Anjalika Sagar oprichter van The Otolith Group. Ze werken door te kijken en te luisteren doorheen verschillende media, door een op onderzoek gebaseerde methodologie te observeren die gebeurtenissen, archieven, bewegingen, composities, materialen, uitvoeringen, vocaliteit en ruimte-tijd bestudeert in bewegend en niet-bewegend beeld, geluid, muziek en tekst. Eshun is auteur van werken als *Dan Graham: Rock My Religion* (Afterall, 2012) en *More Brilliant than the Sun: Adventures in Sonic Fiction* (Quartet Books, 1998), en co-redacteur (met Anjalika Sagar) van *The Ghosts of Songs: The Film Art of the Black Audio Film Collective* (Liverpool University Press, 2007). Hij is docent auditive en visuele cultuur bij Goldsmiths, werkt als curator en schrijft regelmatig voor tijdschriften en dagbladen.

Kodwo Eshun is a filmmaker, theorist and artist. In 2002, he co-founded The Otolith Group with Anjalika Sagar. They work by looking in the key of listening across media, observing a research-based methodology that studies events, archives, movements, compositions, materials, performance, vocality, and space-time in moving and non-moving image, sound, music and text. He is author of works such as *Dan Graham: Rock My Religion* (Afterall, 2012) and *More Brilliant than the Sun: Adventures in Sonic Fiction* (Quartet Books, 1998), and co-editor (with Anjalika Sagar) of *The Ghosts of Songs: The Film Art of the Black Audio Film Collective* (Liverpool University Press, 2007). He is a lecturer in Aural and Visual Culture at Goldsmiths, works as a curator and writes regularly for magazines and journals.

Louis Henderson is filmmaker en schrijver die experimenteert met verschillende manieren om met mensen samen te werken om zo onze huidige mondiale situatie, gedefinieerd door racial kapitalisme en de altijd aanwezige geschiedenis van het Europese koloniale project, te adresseren en in vraag te stellen. Hendersons films en installaties worden regelmatig vertoond op diverse internationale filmfestivals, kunstmusea en biënnales en worden gedistribueerd door LUX en Video Data Bank. Zijn schrijven is zowel in print als online gepubliceerd in boeken en tijdschriften. Momenteel is Henderson promovendus aan de École Nationale Supérieure d'Arts de Paris-Cergy. Zijn onderzoek bestudeert de rivierlandschappen van Oost-Engeland en Guyana door middel van "spiral retellings" van de werken van Wilson Harris en Nigel Henderson.

Louis Henderson is a filmmaker and writer who experiments with different ways of working with people to address and question our current global condition defined by racial capitalism and ever-present histories of the European colonial project. Henderson's films and installations are shown regularly in various international film festivals, art museums and biennials and are distributed by LUX and Video Data Bank. His writing has been published in both print and online in books and journals. At present, Henderson is a doctoral candidate at the École Nationale Supérieure d'Arts de Paris-Cergy. His research looks into the riverscapes of the East of England and Guyana through "spiral retellings" of the works of Wilson Harris and Nigel Henderson.

HANDSWORTH SONGS

Lynnée Denise is een in Amsterdam gevestigde schrijver en interdisciplinaire kunstenaar uit Los Angeles, Californië die geluid, taal en Black Atlantic-denken hanteert. Gevormd door de platencollectie van haar ouders en de jaren 1980, traceert Denise's werk de intimiteit van underground nightclub movements, muziekmigration en bass culture in de Afrikaanse diaspora. In 2013 bedacht ze de naam DJ Scholarship, die onderzoekt hoe kennis wordt verzameld, geïnterpreteerd en geproduceerd door middel van een conceptueel en theoretisch kader, de rol van de DJ verschuivend van feestbezorger naar archivaris en cultuureel werker. Denise's doctoraatsonderzoek aan het departement visuele cultuur in Goldsmiths richt zich op de manier waarop iteraties van de geluidssysteemcultuur een levend archief en toevluchtsoord construeren voor een zwarte queer-diaspora. Ze heeft net haar debuutboek *Why Willie Mae Thornton Matters* gepubliceerd (University of Texas Press), een verhalende reis waarin ze het volledige leven, de muzikale bijdragen en de culturele impact van Willie Mae Thornton in detail beschrijft en vermenselijkt.

A global practitioner of sound, language, and Black Atlantic thought, **Lynnée Denise** is an Amsterdam-based writer and interdisciplinary artist from Los Angeles, California. Shaped by her parent's record collection and the 1980s, Denise's work traces and foregrounds the intimacies of underground nightclub movements, music migration, and bass culture in the African Diaspora. She coined the term DJ Scholarship in 2013, which explores how knowledge is gathered, interpreted, and produced through a conceptual and theoretical framework, shifting the role of the DJ from a party purveyor to an archivist and cultural worker. A doctoral student in the Department of Visual Culture at Goldsmiths, Denise's research contends with how iterations of sound system culture construct a living archive and refuge for a Black queer diaspora. She just published her debut book, *Why Willie Mae Thornton Matters* (the University of Texas Press), a narrative journey of reclamation that intricately details and humanizes the full life, musical contributions, and cultural impact of Willie Mae Thornton.

LATE NIGHT DUB SESSION
DE ROES (DONKERSTEEG 4)
VRI/FRI 29 MARCH 23:00

A skeletal promise or a spectral insistence
by Louis Henderson

Sound system by Sailah Soundsystem

THINKING WITH DUB CINEMA / SCREENING 1

PADDENHOEK
DON/THU 28 MARCH 22:15

The Terror and the Time

Victor Jara Collective / Rupert Roopnaraine

1979, GY, 16mm, English spoken, 70 min

De terreur is het Britse kolonialisme in Guyana; de tijd is 1953, het jaar van de eerste verkiezingen onder een voorlopige democratische grondwet. Stijlvol gekadreerde scènes, opgenomen in heel Georgetown, begeleiden de poëzie van Martin Carter en geven een indruk van grote politieke hervormingen in de strijd tegen armoede, repressie en stilzwijgen. De film speelt tegen de internationale achtergrond van de jaren 1950: de groei van buitenlandse economische en militaire belangen in het Caraïbische gebied, de kroning van koningin Elizabeth, de Mau Mau opstand in Kenia, de Koude Oorlog en de door de VS heimelijk gevoerde strijd tegen Cuba, Maleisië, Vietnam, Iran en Nigeria.

"In his forward to *Poems of Resistance* by his comrade and compatriot Martin Carter, the great Guyanese writer Eusi Kwayana, implies that poetry is criticism. This sense of criticism held and released in and before art animates *The Terror and the Time*. The film offers poetic practice, historical criticism, and critical historiography in a rehearsal of sound, image, ground, and aspiration... Rupert Roopnaraine, a key figure in the Victor Jara Collective, suggested that the product betrays the process so that the film's unfinishedness is given in accord with anticolonial struggle. As he argues what is important is that the struggle remains. And what remains is the unstill consistency of the cartman and the dark, glimpsed by and given in criticism, through the absolute dissolution of the poem and the poet, the filmmaker and the film."

(Stefano Harney and Fred Moten)

The terror is British colonialism in Guyana; the time is 1953, the year of the first elections under a provisional democratic constitution. Stylized scenes photographed throughout Georgetown accompany the poetry of Martin Carter to convey a sense of intense political reform against poverty, repression and silence. The film unfolds against the international backdrop of the 50s: the growth of foreign economic and military interests in the Caribbean basin, the coronation of Queen Elizabeth, the Mau Mau revolts in Kenya, the Cold War, and the U.S.' covert wars against Cuba, Malaysia, Vietnam, Iran and Nigeria.

CINE-SESSION

KASK / SCHOOL OF ARTS
FILM STUDIO - FREE ENTRANCE
VRI/FRI 29 MARCH 14:30
ARCHIVES IN DIALOGUE EP.2

A conversation with the members of the Victor Jara Collective about politics, poetics, and cinema, and the challenge of "unarchiving" archives by looking at collective histories and its intersections with transitional solidarities.

Archives in dialogue is a common space of gathering, sharing, and reflections on archival practices, memory, and arts. It is part of the research project "Aesthetics of Transnational Solidarity" (Mohanad Yaqubi, KASK & Conservatorium / School of Arts gent).

HoGent

Followed by a conversation with Lewanne Jones, Ray Kril and Susumu Tokunow, members of the Victor Jara Collective

HANDSWORTH SONGS

THINKING WITH DUB CINEMA / SCREENING 2

PADDENHOEK
ZAT/SAT 30 MARCH 11:00

Handsworth Songs

Black Audio Film Collective / John Akomfrah

1986, UK, 16mm to digital, English spoken, 59 min

Handsworth Songs is een filmsch essay over ras en burgeroproer in het Groot-Brittannië van de jaren 1980, dat als uitgangspunt de rellen neemt van september en oktober 1985 in de Birminghamse wijk Handsworth en in de Londense binnenstad. De rode draad van de film is het idee dat de ongeregeldheden het resultaat waren van langdurige onderdrukking van de zwarte minderheid door de Britse samenleving. De film geeft burgeroproer weer als sleutel tot een geheime geschiedenis van ongenoegen, verbonden met het nationale drama van industrieerval. "Om het spreekwoordelijke puin in Handsworth te ruimen moet het BAFC de brokstukken ordenen, en zodoende kwamen de teksten, geluiden en beelden tot leven in een audio/visuele stijl."

A cinematic essay on race and civil disorder in 1980s Britain, *Handsworth Songs* takes as its point of departure the civil disturbances of September and October 1985 in the Birmingham district of Handsworth and in the urban centres of London. Running throughout the film is the idea that the riots were the outcome of a protracted suppression by British society of black presence. The film portrays civil disorder as an opening onto a secret history of dissatisfaction that is connected to the national drama of industrial decline. "To make sense of the debris in Handsworth, BAFC had to reconstitute the fragments, and in doing so, words, sound and image came alive in an audio/visual style."

"The feeling of disjunction is reflected not only in the jump cuts of the film's narrative discontinuity—moving between archival photographs, newsreel fragments, media reportage, and on-site interviews—it is also deeply anchored by the sombre aural pulse, the disjunctive syncopation of the snare drum beat, the mournful reverb of the dub score that sustains a quiet rage. Though ostensibly addressing the issues of policing, *Handsworth Songs* reflects more profoundly the agency of the oppressed; it narrates their stories, not purely from the point of view of the event from which it derives its name, but equally through an archaeology of the visual archive of minoritarian dwelling in Britain. As is often the case in BAFC's work, the ghosts of those stories inform the notion of a historically inflected dub cinema whose spatial, temporal and psychic dynamics relays the scattered trajectories of immigrant communities." (Okwui Enwezor)

Thames Film

William Raban

1986, UK, 16mm, English spoken, 66 min

Filmend vanuit een lage kleine boot probeert William Raban het perspectief van de Theems te capteren, langs de 70 km die de rivier aflegt van hartje Londen naar de open zee. Hij doorspekt zijn verslag met beelden van Bruegels *Triomf van de dood* en T.S. Eliot die *Four Quartets* voorleest. Zijn hedendaagse blik is ingebed in een historische context, door het gebruik van archiefbeelden en teksten van de reisschrijver Thomas Pennant, die in 1787 precies dezelfde route volgde.

By filming from the low freeboard of a small boat, William Raban attempts to capture the point of view of the river Thames, tracing the 50 mile journey from the heart of London to the open sea. Interspersed with images from Brueghel the Elder's painting *The Triumph of Death* and T.S. Eliot reading *Four Quartets*, this contemporary view is set in an historical context through use of archival footage and the words of the travel writer Thomas Pennant, who followed exactly the same route in 1787.

"This is a vision of the dark Thames, of 'Old Father Thames' as an awful god of power akin to William Blake's Nobodaddy; and, in Blake's poem, *Jerusalem*, 'Thames is drunk with blood'. In this film there is something fearful about the river, something monstrous, recalling Conrad's line in *Heart of Darkness* that '... this also has been one of the dark places of the earth'. Walking along the banks of the Thames, down-river, approaching the estuary, it is possible to feel great fear. One of the possible derivations of the word Thames itself is tamasa meaning 'dark river'; the word is pre-Celtic in origin, so we have the vision of an ancient, almost primeval, time. And yet there is beauty and sublimity in terror. Raban has learned something from the great artists of the river, such as Turner and Whistler, and portrayed the Thames as clothed in wonder." (Peter Ackroyd)

Introduced by Kodwo Eshun & Louis Henderson

THINKING WITH DUB CINEMA / SCREENING 3

SPHINX CINEMA - ZAAL 3

ZAT/SAT 30 MARCH 22:15

Territories

Sankofa Film and Video Collective /

Isaac Julien

1984, UK, 16mm to DCP, English spoken, 25 min

Territories bekijkt de geschiedenis van het carnaval in Groot-Brittannië als een subversief fenomeen en ziet culturen en talen als bakens die de grenzen moeten aangeven van zowel metaforische als bestaande gebieden. De film plaatst origineel en archiefmateriaal naast elkaar en laat ze regelmatig overlappen: beelden van feestelijke straten en hossende carnavalsmenigten, van politiebewaking, van witte en zwarte Britse mannen en vrouwen die verlangende en vervreemde blikken uitwisselen terwijl ze strijden om de sociale ruimte, en van de desolate tekenen van stedelijke verlatenheid en verwaarlozing.

Looking at the history of Carnival in Britain as a subversive phenomenon, *Territories* views cultures and languages as markers that attempt to define the boundaries of both metaphorical and real territories. The film juxtaposes—and often superimposes—original and archival materials: footage of festive street life and rioting during Carnival, of police surveillance, of white and black British men and women exchanging desiring and alienated glances while vying for control of social space, and of the desolate urban evidence of abandonment and neglect.

"In *Territories*, the growing power of organized sound and music counterpoints the visual montage and is articulated with it aesthetically. Our narrators sit at a Steenbeck editing machine, underscoring their responsibilities as mediators, but the DJs and MCs who make up People's War are not positioned at that distance. Under the time-stretching impact of what we must call a dub aesthetic—one grasping the shock that only the unintelligible can communicate—the film demands to be encountered as a remix. Its repeated phrases, oscillations, and orchestrations depart from reggae; their relocation to the gray northern metropolis has opened them to the emergent power of hip-hop and what we used to call 'electro'. ... Here is the demotic pulse of a truly populist modernism and we do 'Feel Like Jumping'. Its dissident spirit is propelled by the energy of ritual repetition, of ceaseless versioning." (Paul Gilroy)

Emergence

Pratibha Parmar

1986, UK, SD video to DCP, English spoken, 18 min

Pratibha Parmar maakte haar eerste videowerk met de help van Black Audio Film Collective, als "manier om iets te vertellen over de opkomst van Zwarte vrouwen en Azatische vrouwen als culturele kunstenaars en cultuuractivisten". *Emergence* verweeft de stemmen van vier vrouwen van kleur uit de diaspora: Audre Lorde, Mona Hatoum, Sutapa Biswas en Meiling Jin. Door diaspora-identiteiten tegen een achtergrond te plaatsen van ruis en stilte (de soundtrack is gemaakt door Trevor Mathison), van vervreemding en fragmentatie, streeft *Emergence* naar de re-integratie van sprekende, performende subalterne subjecten.

Pratibha Parmar made her first video work with the help of Black Audio Film Collective as "a way of saying something about the emergence of Black women and Asian women as cultural artists and cultural activists". *Emergence* interweaves the diasporic voices of four women of color: Audre Lorde, Mona Hatoum, Sutapa Biswas, and Meiling Jin. Transporting diasporic identities across a landscape of white noise and silence (soundtrack by Trevor Mathison), alienation, and fragmentation, *Emergence* moves toward the reintegration of speaking, performing subaltern subjects.

"*Emergence* is a performative multi-voiced and multi-enacted ritual visual poem that moves women of color, as the voice-over states, 'from yesterday's silence to tomorrow's dreams'. Woman as speaking subject, gazing subject, interrogating corporeal performative subject owns spatiality in an arena that once depended upon her invisibility, her silence, and the suppression of her performing body. *Emergence* works to recover subjected forms of knowledge. Parmar invokes a performative ethnographic to move across the landscapes of colonial division, in the process underscoring the need for an 'ethnographic ear', as defined by Anglo-Asian cultural critic Jenny Sharpe. Sharpe finds that ethnographic listening 'exists between and not within cultures ... beside every native voice is an ethnographic ear'." (Gwendolyn Audrey Foster)

In the Shadow of the Sun

Derek Jarman

1981, UK, 16mm to DCP, sound, 54 min

In the Shadow of the Sun komt voort uit de belangstelling van Derek Jarman voor alchemistische processen als metafoor voor het manipuleren van Super 8-film. Oorspronkelijk heette deze film *English Apocalypse* – de uiteindelijke titel is afkomstig uit een zeventiende-eeuwse alchemistische tekst, waarin hij wordt gebruikt als synoniem voor de steen der wijzen: de lang gezochte stof die onedele metalen in goud en zilver kon veranderen. De film, met een soundtrack van Throbbing Gristle, was bedoeld als aanzet tot een soort van 'ambient video', dat net als ambient muziek was ontworpen om een omgeving te verrijken.

In the Shadow of the Sun draws upon Derek Jarman's interest in alchemical processes as a metaphor for reprocessing Super-8 film. Originally called *English Apocalypse*, the film's final title is derived from a 17th Century alchemical text that used the phrase as a synonym for the philosopher's stone — the highly sought substance that turns base metals into gold and silver. The film, with a score by Throbbing Gristle, was intended as a step toward the idea of an ambient video, that like its musical counterpart, was designed to enhance an environment.

"*In the Shadow of the Sun* is a fire film, an English Apocalypse... related to John Dee and alchemy where the distinction between words and things is obscured by the identification of symbols with things... The images are fused with scarlets, oranges and pinks. The degradation caused by the refilming of multiple images gives them a shimmering mystery/energy like Monet's 'Nympheas' or haystacks in the sunset. There is no narrative in the film. The first viewers wracked their brains for a meaning instead of relaxing into the ambient tapestry of random images. The language is there and it is conveyed—and you don't know what you have to say until you've said it. You can dream of lands far distant." (Derek Jarman)

TERRITORIES

EMERGENCE

IN THE SHADOW OF THE SUN

Introduced by Kodwo Eshun & Louis Henderson

POLITICS OF THE VOICE

STILL FROM *FOCUS*, SAM BELINFANTE, 2012, WITH ELAINE MITCHENER
16MM FILM TRANSFERRED TO HD VIDEO, BLACK AND WHITE, SOUND, 13 MINUTES

POLITICS OF THE VOICE

Echoes of Dissent Vol. 4

The voice emanates from within.

Here are seven artists who are not afraid of the sound of their own voices
— whether embodied, sonic, visual, spoken, recited, conversed, unvoiced, silent.

They do not take their agency or freedom to express for granted.
They know these freedoms have been hard won.

This is the Politics of the Voice.

(Elaine Mitchener)

Onze stem is tegelijkertijd wat ons van elkaar onderscheidt en wat ons met elkaar verbindt. De stem heeft betrekking op de keel, speeksel, en de ademhaling, de borst en de longen, het patina van het ervaren leven, het plezier van het vormen van geluidsgolven, de akoestische uitingen die worden uitgezonden van mond naar oor, in de vorm van korrel, timbre, vibratie, ritme, taal. Ze resonereert op het snijvlak van het individuele en het collectieve, het fonetische en het semantische, het innerlijke en het uiterlijke, klank en teneur.

De stem is lichaam en spraak, gezucht en gehuil, gekreun en gekerm, geneurie en gegrom. De stem is de ziel. Stem is stennis. Een stem maakt ons uniek als individu en sterk als gemeenschap. Als we het over verzet hebben, over meningsverschillen en herverdeling, dan ligt de nadruk vaak op het geven van een stem, je stem laten horen, in opspraak komen, op de politieke daad van de tegenstem, eisen stellen, klachten kenbaar maken. Maar wat betekent het om je stem te gebruiken? Hoe kunnen we de stem interpreteren en begrijpen als iets politieks?

Met deze vragen in het achterhoofd nodigden we vocaliste, componiste, stem- en bewegingskunstenares Elaine Mitchener uit om een programma samen te stellen met performances en gesprekken die de stem in al zijn poëtische en politieke kracht tot leven wekken.

Our voice is what differentiates us from one another and relates us to one another. The voice concerns the throat, saliva, and breath, the chest and lungs, the patina of experienced life, the pleasure of shaping sound waves, the acoustic emission that emits from mouth to ear, as grain, timbre, vibration, rhythm, language. It resonates at the confluence of the individual and the collective, the phonetic and the semantic, interior and exterior, sound and sense.

The voice is body and speech, sighs and cries, groans and moans, humming and hawing. The voice is soul. Voice is noise. It's what makes us unique as individuals but also powerful as a community. When attending to the question of resistance, of disagreement and redistribution, the emphasis is often on giving voice, speaking up, talking back, on the political act of voicing dissent, articulating demands, vocalizing laments. But what does it exactly mean 'to voice'? How can we hear and understand the voice as something political?

With these questions in mind, we have invited vocalist, composer, voice and movement artist Elaine Mitchener to compose a programme of performances, conversations and video works that could breathe life into the voice in all its poetic and political force.

Curated by Elaine Mitchener

*In the context of the research project Echoes of Dissent
(KASK & Conservatory / School of Arts Gent)*

HoGent

POLITICS OF THE VOICE / SESSION 1 - 3

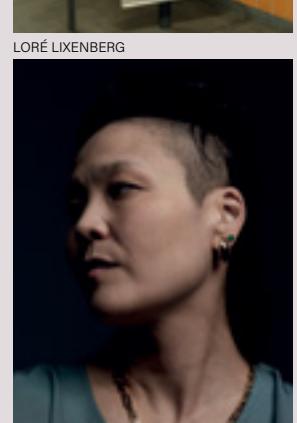
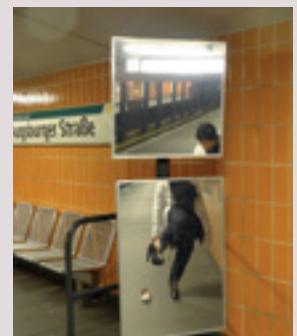
MINARD

VRI/FRI 29 MARCH 19:00-23:00

19:00-20:30

SESSION 1: THE POLITICS OF VOCAL MUSIC

LORÉ LIXENBERG / AUDREY CHEN

AUDREY CHEN (PHOTO: MICHAEL BREYER)

£pØ@n®diØ\$n [LPOANRDIOSN] for Voice and City

Frederic Acquaviva

performance, performed by Loré Lixenberg

"if borders and identity folds imploded, and if for example, the sound body of towns such as Paris or London would be playing together, if those sound biopsies, collected the same day at the same time, would refuse to just be simple 'field recording' — those sound selfies —, but would reveal to be a music, rid of its victories: composition, de-composition and re-composition of a sonic score illuminated by the voice of the mezzo-soprano Loré Lixenberg... you would be then listening to the [concerto for town and voice]: £pØ@n®diØ\$n by Frédéric Acquaviva."

I am an animal made of the city. A concrete animal

Loré Lixenberg (mezzo-soprano)

performance

Geluidsopnames in de straten van Parijs, 2018 door Frédéric Acquaviva.

Geluidsopnames in de straten van Londen, 19 januari 2018, door Philip Tagney en Loré Lixenberg.

Recordings in the streets of Paris, 2018 by Frédéric Acquaviva.

Recordings in the streets of London, January 19, 2018, by Philip Tagney and Loré Lixenberg.

Party Political Broadcast on Behalf of THE VOICE PARTY

Loré Lixenberg

electro-acoustic presentation

"From the trauma of Brexit, THE VOICE PARTY (a political party & opera action) was born, with the plan to overhaul the structure of society according to the principles of music and sound and takes the forms of structures found in politics as operatic structure. For instance, 'theVoicePartyOperaBotfarm', a kind of Deleuzian 'Last of England' for the 21st century, is a radiophonic sonic Twitter troll device musically trolling politicians with a chorus of advice, insults, despair and white-hot rage (Follow the botfarm on @TheVoiceParty1) a voice-based cryptocurrency VOXXCOIN and party political broadcasts one of which I present here. *PARTY POLITICAL BROADCAST ON BEHALF OF THE VOICE PARTY* is an acousmatic piece for scored and improvised voice, setting out the aims of THE VOICE PARTY for the UK elections 2024. It is a process piece with no end."

SOLO

Audrey Chen

performance

Hyper-extensies voor stem en analoge elektronica.

Hyper-extensions for voice and analog electronics.

Followed by a conversation with Loré Lixenberg, Audrey Chen, Elaine Mitchener & Esi Eshun

VERVOLG OP VOLGENDE PAGINA / CONTINUED ON THE NEXT PAGE →

21:00-22:00

SESSION 2: THE POLITICS OF VOICE POETRY
NHÃ THUỴEN / JAY BERNARD

In:action. Speak up.

Nhã Thuyén

poetry reading, English & Vietnamese spoken

*Speak up, a finger of mine touches a phrase in a book, a fresh smell.
Why, I ask the page, and to whom, about what, in which way? I have no significant stories to tell and I don't record sufferings. Mom complains about me not knowing what to do with my mouth. No, entering the roof of the mouth, there is a treasure chest. But it was cursed.*

A woman figure speaks to the walls of a room or walls on the streets of a city somewhere, exposing her inner world in the form of never-ending sentences.

Reading in and into a place.

Reading in and into a language.

Reading in and into a body. Poetry itches.

Poetry thinks. Poetry acts. Poetry performs.

To overcome this itchy phase of writing.

I can't escape it. It can not escape me. I must let it continue,

new poems

Jay Bernard

poetry reading, English spoken

Nieuwe gedichten geschreven in Parijs en Londen die aansluiten bij de titel van dit programma, *Politics of the Voice*.

New poems written in Paris and London that speak to the title of the event *Politics of the Voice*.

*Followed by a conversation with Nhã Thuyén, Jay Bernard,
Elaine Mitchener & Esi Eshun*

22:15-23:00

SESSION 3: THE POLITICS OF SPEAKING OUT
ELAINE MITCHENER / NEIL CHARLES

SPEAK[ING] OUT

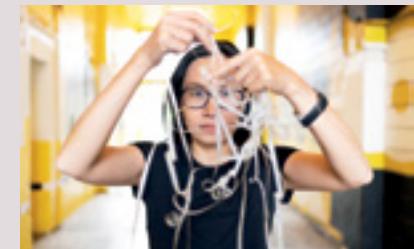
Elaine Mitchener (voice)

& Neil Charles (double bass and electronics)

performance

Gebaseerd op teksten en gedichten van *SPEAK OUT*, de allereerste verzameling geschriften van de Brixton Black Women's Group, een van de eerste en belangrijkste zwarte radicale organisaties van de jaren 1970.

Drawing from texts and poems from *SPEAK OUT*, the first ever collection of writing from the Brixton Black Women's Group, one of the first and most important black radical organisations of the 1970s.

NHÃ THUỴEN (PHOTO: GERK JAN POS)

JAY BERNARD

ESI ESHUN

NEIL CHARLES

ELAINE MITCHENER (PHOTO D DJRIC)

POLITICS OF THE VOICE / THERESA HAK KYUNG CHA

MINARD

VRI/FRI 29 MARCH 16:00 - 23:30
EXPO

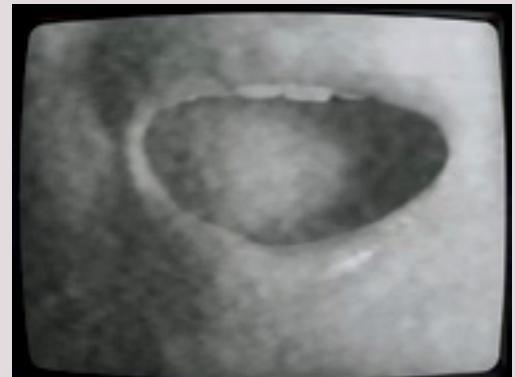
Mouth to Mouth

Theresa Hak Kyung Cha

1975, US/KR, video, sound, 8 min

Engelse en Koreaanse woorden verschijnen op het scherm, een mond maakt de vorm van een 'O' en gaat vervolgens open en dicht. Is dit het begin van taal? In deze vroege video isoleert en herhaalt Theresa Hak Kyung Cha een eenvoudige, fysieke handeling — een mond die de acht Koreaanse klinkergrafemē vormt — zodat deze gewone actie iets primairs en meeslepends wordt.

English and Korean words appear on the screen, a mouth forms the shape of an 'O', then opens and closes. Is this the beginning of language? In this early videotape, Theresa Hak Kyung Cha isolates and repeats a simple, physical act — a mouth forming the eight Korean vowel graphemes — so that this ordinary action becomes something primal and riveting.

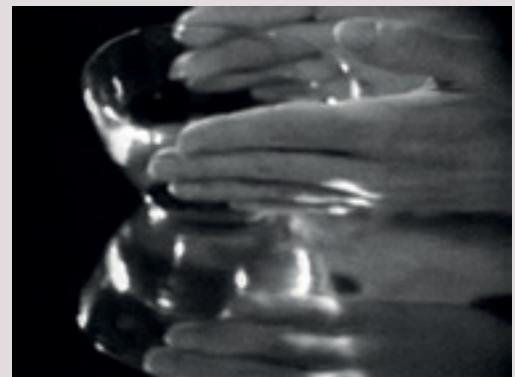

MOUTH TO MOUTH

VIDÉ

VIDÉOME

RE DIS APPEARING

Re Dis Appearing

Theresa Hak Kyung Cha

1977, US/KR, video, sound, 3 min

De kunstenaar spreekt een woord uit, dat al snel als een echo in het Frans weerklankt, waardoor de woorden slechts nauwelijks worden begrepen. Eenvoudige beelden — een kom, een foto van de oceaan — verschijnen en verdwijnen.

The artist speaks a word, which is quickly echoed in French, so that the words are only barely comprehended. Simple images — a bowl, a photograph of the ocean — appear and disappear.

images: Collection of the University of California, Berkeley Art Museum and Pacific Film Archive, Gift of the Theresa Hak Kyung Cha Memorial Foundation. Copyright: Regents of the University of California. Courtesy Electronic Arts Intermix (EAI), New York.

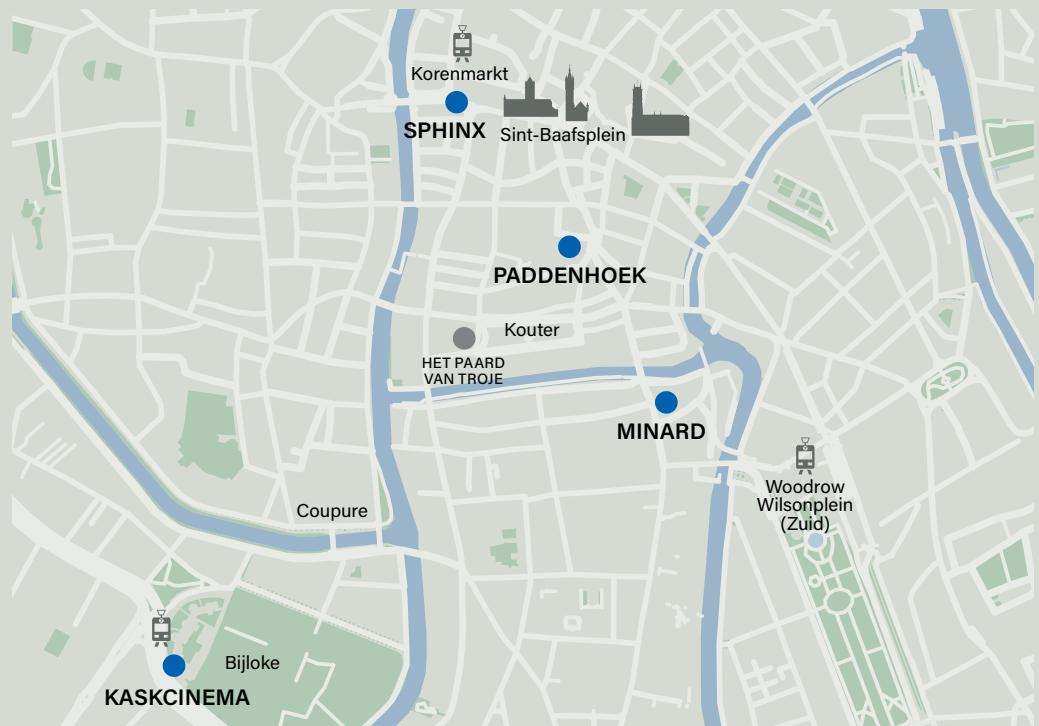

PRAKTISCH /
PRACTICAL

PRAKTISCH / PRACTICAL

LOCATIES / LOCATIONS

Minard - Romain Deconinckplein 2, 9000 Gent
Sphinx Cinema - Sint-Michielschelling 3, 9000 Gent
KASKcinema - Campus Bijloke, Godshuizenlaan 4, 9000 Gent
Paddenhoek - Paddenhoek 3, 9000 Gent

FESTIVAL GUEST OFFICE & BOOKSHOP

Sphinx Cinema
Woe/Wed 18:00-23:00

Minard
Don/Thu, Vri/Fri, Zat/Sat 10:30-22:00

Sphinx Cinema
Zon/Sun 10:30-18:00

Bezoek onze sponsor voor meer boeken / Visit our sponsor for more books:
Paard van Troje – Kouter 113, 9000 Gent!

TICKETS

www.courtisane.be

Courtisane streeft naar een zo toegankelijk mogelijk festival voor zoveel mogelijk mensen. Vanuit deze optiek hanteren we verschillende tarieven. Dit wil zeggen dat jij zelf kan bepalen welk tarief aansluit bij jouw financiële situatie. Tickets aan UiTPas kansentarief blijven ook mogelijk.

Een half uur voor de vertoning wordt de **online ticketing** afgesloten, en opent de **kassa** op locatie. Er zijn doorgaans nog tickets verkrijgbaar aan de kassa.

Courtisane strives to be a festival that is as accessible as possible for as many people as possible. This is why we apply different rates. This means that you can determine for yourself which price suits your current financial situation. UiTPas social rate remains applicable.

Half an hour before the screening, **online ticketing** will close and the **box office** will open on location. Tickets are usually still available at the box office.

ONLINE TICKETS

standaardtarief / standard price - 10 EUR

steuntarief / support price - 12 EUR

Zit je financieel in een comfortabele positie? Kies voor het steuntarief en geef zo anderen de kans om een reductieticket te kopen. / Are you financially in a comfortable position? Choose a support ticket and give others the chance to buy a ticket with a reduced price.

reductietarief / reduced price - 8 EUR

Zit je financieel in een moeilijke positie? Dit ticket biedt je toegang met kortingstarief. / Are you financially in a difficult position? This ticket offers you access at a reduced price.

The Daughters of Fire - **standaardtarief / standard price** - 22 EUR

The Daughters of Fire - **reductietarief / reduced price** - 16 EUR

Bezoekers met een accreditatie kunnen deze voorstelling bijwonen aan het reductietarief / Visitors with an accreditation can attend this stage production at the reduced price.

Mensen die ervoor in aanmerking komen kunnen met hun **UiTPAS** tickets verkrijgen aan 80% korting. Dit kan in online voorverkoop, in de UiTWinkel (Veldstraat 82B) en bij ons aan de kassa. / People who qualify can buy tickets with their **UiTPAS** with a discount of 80%. This is possible in our online ticketshop, the UiTWinkel (Veldstraat 82B) and at our ticket counters.

Vriend van Courtisane / Friend of Courtisane € 70, € 100 of/or € 250. Mis niets van het festival en alle voorstellingen doorheen het jaar! / Don't miss a thing of the festival and the programs throughout the year!

Voor de **openings- en slotavond** is een ticket in voorverkoop vereist, voor genodigden en geaccrediteerde reservatie vereist. / For the **opening & closing night** a presale ticket is required, for guests and holders of an accreditation a reservation is required.

TOEGANKELIJKHEID / ACCESSIBILITY

Al onze locaties zijn **rolstoeltoegankelijk**.
Voor assistentie in Sphinx Cinema contacteer 0486 / 333 830

All our locations are **wheelchair accessible**.
For assistance in Sphinx Cinema contact 0486 / 333 830

Alle info op www.courtisane.be of aan de kassa's.
All info on www.courtisane.be or at box offices.

FESTIVAL TEAM

Alejo Duclós, Anouk De Clercq, Elaine Mitchener,
Eva van Tongeren, Kristofer Woods, Mireia Montané,
Morgan Quaintance, Pieter-Paul Mortier,
Sara Domínguez López, Stoffel Debuyse,
Vincent Stroep
Program Courtisane festival 2024

Bo Verpoten, Hennie Roukaerts, Luzia Johow
Interns

Bob Mees
Technical and projection coordination

Charlot Vanthournout
Production

David Marquenie
Catering

Dirk Deblauwe
Website & graphic concept

Ditte Claus
Production, administration

Emma Steurs
Guests, volunteers, production

Gunther Fobe
Graphic identity, print design

Janne Van Beek, Rebecca Jane Arthur,
Tine Poesen
Translations, editing

Laura Persijn
Press, communication

Martijn Van de Wiele
Video documentation

Martin Putto
Projection

Michiel Devijver, Michelle Geerardyn
Photographers

Pieter-Paul Mortier
Director, program

Pim Logie, Jonas Boidin
Decor

Sacho Kris G.
Projection, film prints and files

Stoffel Debuyse
Program, publications

Griselda Hoxhaj, Jan De Vrieze, Katrien Coupez,
Lennert Dierick, Marina De Paepe, Michael Knapen,
Nathalie De Neve, Pilar Callebaut
Minard

Andreas Vermaut, Egon Van Herreweghe,
Joke Verhellen, Jules Mathôt, Patrick Deboes,
Sjef Cocriamont, Sofie Mercier, Wendy Vercauteran
Sphinx Cinema

Dieter Lapauw, Elisa De Schepper,
Lennart Soberon, Marthe Peters
KASKcinema

Courtisane Board of Directors

Fairuz Ghammam, Hilde D'haeyere, Iris Verhoeven,
Mohanad Yaqubi

Courtisane General Meeting

Bob van Langendonck, Caroline Van Peteghem,
Dirk Deblauwe, Gerard-Jan Claes, Gunther Fobe,
Helena Kritis, Hendrik Leper, Marie Logie,
Sirah Foighel Brutmann, Stoffel Debuyse,
Wieter Bloemen

Courtisane is in residentie in KASK & Conservatorium, de school of arts van HOGENT en Howest

Courtisane is in residency in KASK & Conservatorium, the school of arts of HOGENT and Howest

Met de steun van / With the support of Vlaamse Overheid, Stad Gent, Nationale Loterij

Ticketing met de steun van / with the support of Film Fest Ghent

Officiële / official file transfer partner: **MyAirBridge**

Catalogue

Cover Image: Claudia von Alemann - *Die Reise Nach Lyon* (@bpk/Abisag Tüllmann) / Manon de Boer - *Resonating Surfaces* / Marthe Peters - *Kaalkapje*

Layout by Gunther Fobe

Climate neutral printing by Zwartopwit

With extra support from Zwartopwit

V.U. Pieter-Paul Mortier, Courtisane vzw, p.a. KASK,
Louis Pasteurlaan 2, 9000 Gent

DANK AAN / THANK YOU

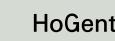
alle filmmakers en deelnemende kunstenaars / all the participating filmmakers and artists

alle 'Vrienden van Courtisane' / all 'Friends of Courtisane'

alle vrijwilligers / all volunteers

Ambassade de France en Belgique (Violène Verduron), argos (Julia Wielgus, Maryam K Hedaya, Niels Van Tomme), Art Cinema OFFOFF (Ruben Demasure, Isolde Vanhee), Arsenal – Institute for Film and Video Art (Angelika Ramlow, Stefanie Schulte Strathaus, Johannes Bock, Carsten Zimmer), Auguste Orts (Catherine Plenevaux, Boris Belay), Avila Film (Marguerite de Saint André, Quinten Wyns), B&B Hotels, Erika Balsom, Bergman was right Films, Berwick Film & Media Arts Festival (Peter Taylor), Beursschouwburg (Sofia Dati, Ellen De Bin), Big Sleep (Michaela Delbaere), Bozar Films (David Slotema), Canyon Cinema, Cinanova (Charlotte Procter), Cinephil (Tal Elkayam), Cis Bierinckx, Bijlokesite (Géraldine Labeeu), Ricardo Matos Cabo, Canadian Filmmakers Distribution Centre | CFMDC, Edwin Carels, CellAR (Jef Pinxteren), CINEMATEK (Christophe Piette), Cineteca di Bologna (Carmen Accaputo, Andrea Meneghelli), Creative Europe MEDIA Desk Vlaanderen (Jeroen Verhaeghe, Keteljine Lindemans), Julie Daems, de kleine prins BV (Lotte Deprins, Chiara De Winter, Tom Deprins, Bruno Deprins), Wim De Temmerman, Deutsche Kinemathek (Anke Hahn, Diana Kluge), Dokufest (Veton Nurkollar), Doof & Events, Dreamscreen (Jean-François Maertens), La Ducale B&B (Vlaanderenstraat 54), Electronic Arts Intermix (Jooyoung Friedman-Buchanan, Karl McCool), elephy, Elias Querejeta Zine Eskola (Pablo La Parra Pérez, Uxue Arzelus, Arrate Velasco Delgado), EMAF (Katrín Mundt, Katharina Lohmeyer), Escalutte (Ulrike Lindmayr), Faja Lobi (Jurgen Heytens), Festival Punto de Vista (Manuel Asín, Teresa Morales de Álava, Josefina Maggiotto, Sara Larripa), FID Marseille (Tsveta Dobrev, Cyril Neyrat), Film Fest Gent (Wim De Witte, Marijke Vandebuerie, Michiel Philippaerts, Lien Puttemans, Kim Verthé), Filmform (Andreas Bertman), fran, Galerie Eva Presenhuber, Goethe-Institut Brüssel (Marlene von Wedel), Lyo Gong, Koen Haspeslagh, HoGent (Algemeen directeur Koen Goethals), Martine Huvenne, De Imagerie (Thijs Pajmans), Isaac Julien Studio, KASK / School of Arts (Filip Rathé, Dries De Wit, Joke Vangheluwe, Claudine Bussens, Valerie Hutsebaut, Marina De Pot, Anouk De Clercq, Jasper Rigole, Ilse Den Hond, Thomas Janssens, Dries Op de Beeck, Sam Van Ingelgem, Jef Goddard, Laurent Derycke), KASKcafé, KASKcinema, Helena Kritis, KU Leuven (Stéphane Symons, Geert Bouckaert, Anne Verbrugge), Kunstenpunkt (Dirk De Wit, Lissa Kinnear), Le Fresnoy (Natalia Trebik), Light Cone (Emmanuel Lefrant, Eleni Gioti, Tillyan Bourdon, Miguel Armas), LOD (Eva & Ann), Annie Logie, Cristina Alvarez López, LIMA (Theus Zwakhals), LUCA (Robbrecht Desmet), LUX (Hanan Coumal, Sophia Musa, Charlotte Procter, Benjamin Cook, Matt Carter), James Mackay, Marie & Charlotte & William, Minard, Katherine Mortier, Louis Mortier, Bernice Nauta, Neuer Berliner Kunstverein n.b.k., Noir Production (Joana Ribelle), oKO (Leen Laconte, Anne-Marie Croes, Niek Verlinden), Open City Documentary Festival, Paard van Troje (Kris Latoir, Sarah De Koning, Arno Van Vlierberghe), William Cardoso Plotnick, Jorn Plucenizak, Portuguese Film Agency, Refu Interim, Alejandra Roghé, Het Rommelwater B&B (Renée Terryn), Lidwine Ronse, Het Rustpunt, Sabzian (Gerard-Jan Claes, Pepa De Maesschalck, Tillo Huygelen), Salzgeber (Charlotte Kramer), Stijn Schiffleers (see you next year!), Anna Lena Seiser, Shireen Seno, Rosa Spaliviero, Sphinx cinema, Square Eyes (Wouter Jansen), Stad Gent (Schepen van Cultuur Sami Souguir, Marijke Leye, Ilse Delmeire, Margie Van de Slycke), Studio Cao Guimarães, Studio Ugo Rondinone, Christina Stuhlberger, tex-mex (Ivo Thoné), Diederik Thuytin, UGent (Michel Dierick, Gertjan Willems, Els Broodcorens, Daniel Bilterezyst, Steven Jacobs), UTPAS Gent (Julie BEEKMAN, Miet Demuyncck), Jivan van der Ende, Vidisquare, Viennale (Eva Sangiorgi, Paolo Calamita, Fredi Themel, Oona Zyman), Vlaamse Gemeenschap (Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management Jan Jambon en Departement Cultuur, Jeugd & Media), Walpoort (Dirk Huys)

Special thanks to María Palacios Cruz

20th Berwick Film & Media Arts Festival

“BFMAF was like a potion that, once consumed, transformed the whole world into a cinema” – MUBI

March 2025 • bfmaf.org

NORTH
OF TYNE
COMBINED
AUTHORITY

THE NATIONAL
LOTTERY
NORTHUMBERLAND
County Council

Community
Foundation

:DOKU FEST
International Documentary and Short Film Festival

2 - 10 AUGUST, 2024
PRIZREN, KOSOVA

Final deadline to submit
April 15, 2024

OPEN CITY DOCUMENTARY FESTIVAL 2024

More info + tickets:
opencitylondon.com

X / Instagram:
[@OpenCityDocs](https://www.instagram.com/opencitydocs)

Facebook:
[/OpenCityLondon](https://www.facebook.com/opencitylondon)

THE ART OF NON-FICTION

24/04/24
-30/04/24

IN VENUES
ACROSS LONDON

OPEN CALL FOR FILM

22–30 November 2024
Porto/Post/Doc: Media & Film Festival

Submissions Deadline: 31 August 2024

PUNTO DE VISTA

Festival Internacional de Cine
Documental de Navarra – Nafarroako
Zinema Dokumentaleko Nazioarteko
Jaialdia – International Documentary
Film Festival of Navarra

www.puntodevistafestival.com

**So
many
books So
little
time**

Frank Zappa (1940-1993)

BOEKHANDEL
GENT@PAARDVANTROJE.BE
PAARD
VAN
TROJE
+32 9 330 08 83
KOUTER 113-114 B9000 GENT

Hoe lang is het
geleden dat je
het nog eens hebt
aangevraagd?

Vraag steun aan voor je concert
of ander lokaal event via
nationale-loterij.be

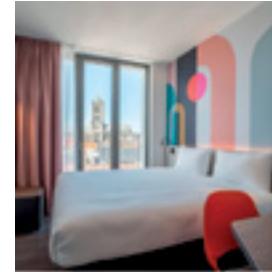
**nationale
loterij**
MEER DAN SPELEN

V.U.: Nationale Loterij nv van publiek recht, Belliardstraat 25-33, 1040 Brussel.

CellAR.PRO
Your delicious wine online

Bijzondere wijnen, delicatessen en dranken van
over heel de wereld. Kwaliteitsvolle producten op
maat van uw budget. Ontdek ons uitgebreid
assortiment op cellar.pro

0489 32 63 31
info@cellar.pro

ONLY FOR
EVERYONE

FIND US IN
ANTWERP - BRUSSELS
HASSELT - LUIK
MECHELEN - NAMUR

**B&B HOTEL
GENT CENTRUM**
VOLDERSSTRAAT 17, 9000 GENT
GENT.CENTRUM@HOTEL-BB.COM
+32 (0) 93 96 61 30
WWW.HOTEL-BB.COM

FESTIVAL SCHEDULE

WOE/WED 27 MARCH		DON/THU 28 MARCH				VRI/FRI 29 MARCH				ZAT/SAT 30 MARCH			ZON/SUN 31 MARCH	
KASKCINEMA	SPHINX 1	KASKCINEMA	PADDENHOEK	SPHINX 3	MINARD	KASKCINEMA	PADDENHOEK	SPHINX 3	MINARD	PADDENHOEK	SPHINX 3	MINARD	PADDENHOEK	SPHINX 3
10:00 THINKING WITH DUB CINEMA STUDY DAY SESSION ONE PAG 80		10:00 THINKING WITH DUB CINEMA STUDY DAY SESSION THREE PAG 80		11:00 THE SKIN OF THE WORLD 1 LOST SOUND / MYSTERIOUS OBJECTS AT NOON PAG 52		11:00 WE HAVE LONG BEEN SILENT 1 WOMEN'S CAMERA / DARK SPRING PAG 38		11:00 SELECTION 6 NOWHERE NEAR PAG 16		11:00 THINKING WITH DUB CINEMA HANDSWORTH SONGS / THAMES FILM PAG 84		11:00 SELECTION 1 THE TUBA THIEVES PAG 6		12:00 WE HAVE LONG BEEN SILENT 2 SONNSTAGSMALEREI / ES KOMMT DRAUF AN, SIE ZU VERÄNDEREN PAG 40
14:00 THINKING WITH DUB CINEMA STUDY DAY SESSION TWO PAG 80		14:00 THINKING WITH DUB CINEMA STUDY DAY SESSION FOUR PAG 80		14:00 WE HAVE LONG BEEN SILENT 5 VON WEGEN 'SCHICKSAL' PAG 46		14:30 THE SKIN OF THE WORLD 3 GET OUT OF THE CAR / PICKPOCKET PAG 57		14:30 SELECTION 7 NUIT OBSCURE - AU REVOIR ICI, N'IMPORTE OU PAG 17		14:00 IT DRIPS, IT SPLASHES, IT BURNS, IT SCRAPES 1 PAG 69		13:30 THE SKIN OF THE WORLD 4 THE LAKE AND THE LAKE / RECOLLECTION PAG 60		14:45 THE SKIN OF THE WORLD 6 IN DER DÄMMERSTUNDE - BERLIN - DE LAUBE A LA NUIT / RESONATING SURFACES PAG 64
				17:30 WE HAVE LONG BEEN SILENT 4 WIR HABEN LANGE GESCHWIEGEN PAG 44		18:00 SELECTION 2 THE DAUGHTERS OF FIRE PAG 8				16:00 IT DRIPS, IT SPLASHES, IT BURNS, IT SCRAPES 2 PAG 72		16:00 THE SKIN OF THE WORLD 2 SIGNAL - GERMANY ON THE AIR / STILL/HERE / ON THE BATTLEFIELD PAG 54		17:30 WE HAVE LONG BEEN SILENT 3 FÜR FRAUEN, 1. KAPITEL / DIE MÄCHT DER MÄNNER IST DIE GEÜLD DER FRAUEN PAG 42
20:00 SELECTION 1 OPENING NIGHT THE TUBA THIEVES PAG 6		20:00 SELECTION 3 EFFORTS OF NATURE II PAG 10		20:00 SELECTION 4 HABIB ALLAH / V.D. AWERA / LI / YENIRICE / EUN / HERREGRAVEN PAG 12		20:30 SELECTION 2 THE DAUGHTERS OF FIRE PAG 8		19:30 SELECTION 8 ZINZINDURRUN-KARRATZ PAG 18		19:00 POLITICS OF THE VOICE 1 LORE LIKXENBERG / AUDREY CHEN PAG 91		19:00 THE SKIN OF THE WORLD 5 LISTENING TO THE SPACE IN MY ROOM / DIE REISE NACH LYON PAG 62		17:30 SHAMELESS MEMORIES FROM LATIN AMERICA 1 PAG 28
										21:00 POLITICS OF THE VOICE 2 NHA THUYEN / JAY BERNARD PAG 92		20:00 SELECTION 10 LOVE THAT MOVES THE SUN PAG 22		19:00 SHAMELESS MEMORIES FROM LATIN AMERICA 2 PAG 30
		22:15 THINKING WITH DUB CINEMA THE TERROR AND THE TIME PAG 82		22:15 SELECTION 5 WHAT IS IRONY, IF NOT MELANCHOLY? PAG 14				22:15 SELECTION 9 HÉRÉTAKIS / ZWIRCHMAYR / PETERS PAG 20		22:15 POLITICS OF THE VOICE 3 ELAINE MITCHENER / NEIL CHARLES PAG 92		22:15 SELECTION 11 THERE IS NOTHING TO CELEBRATE, MY HOUSE IS EMPTY PAG 24		21:00 SELECTION 16 CLOSING NIGHT NTUKABUMWE / BEN AMOR PAG 32
										22:15 THINKING WITH DUB CINEMA TERRITORIES / EMERGENCE / IN THE SHADOW OF THE SUN PAG 86				

*Word vriend van Courtisane en mis niets van het festival
en alle voorstellingen doorheen het jaar! Alle info en prijzen
op www.courtisane.be of aan de kassa's.*

Word in 2024 vriend van Courtisane en draag bij aan onze werking met jouw financiële steun. Je helpt ons om onze ambitieuze plannen te realiseren, alle betrokken kunstenaars en helpende handen correct te vergoeden, en makers te kunnen verwelkomen. Dankzij jou kunnen we verder bouwen aan een community waar (film)makers en publiek elkaar kunnen ontmoeten.

Je kan kiezen tussen drie opties om ons te ondersteunen:

Met een bijdrage van € 70 krijg je in 2024 toegang tot alle screenings, voorstellingen en lezingen tijdens het festival en doorheen het jaar.

Voor een steun van € 100 krijg je er naast het bovenstaande twee cahiers naar keuze bij.

De hoogste steun, van € 250, geeft je geen extra voordelen bovenop bovenstaande, het weerspiegelt simpelweg je onvoorwaardelijke steun voor Courtisane.

Become a friend of Courtisane and don't miss a thing of the festival and the programs throughout the year! All info and prices on www.courtisane.be or at box offices.

Become a friend of Courtisane in 2024 and support our organisation by making a financial contribution. You help us to realize our ambitious plans, to guarantee a fair fee for all artists and helping hands, and to be able to welcome artists at our festival. Thanks to you, we can continue to build a community where (film)makers and audiences can engage and get to know each other.

You can choose between three options:

A support of € 70 gives you access in 2024 to all the screenings, performances and lectures during the festival and throughout the year.

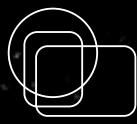
The € 100 support gives you all of the above, and you will additionally receive two Courtisane publications of your choice.

The highest support, of € 250, gives you all of the above without any additional perks, it simply reflects your unconditional support for Courtisane.

*Het programma kan door onvoorziene omstandigheden nog wijzigen.
Hou de website in de gaten voor updates.*

*Programs may be subject to change due to unexpected circumstances.
Please check our website for regular updates.*

www.courtisane.be

Courtisane
notes on cinema

